

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును
 Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 15 } ఐదవ పట్టణము 1927-వ సం॥ జూలై నెల 13-వ తేది బుధవారము } No. 88
 సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభువామనంవత్సర ఆషాఢమాస శుద్ధ చతుర్దశి. } సంచిక ౮౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే వేలవేల
 యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
 తలనొప్పులమాన్యును, వాయుబొట్ట
 బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
 బొట్టబోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
 వాపుల రూఢిమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
 దురదను తొలగించును.
 ఈ మందును రుద్దగానే ఐదుట పట్టుట
 వలన శరీరమండలి దుష్పదార్థములను తొ
 లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
 లలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
 నొప్పులకు నంజివివంటిది.
 పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
 మోసము గలుగదు.
 చక్కని డబ్బితో నహా సిసా 1-కి 0-10-0
 డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
 ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది.
అమృతాంజనం డిపో
 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు
 249, ఫ్రేరింగ్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

వైశ్యా మాడరన్ హోటల్

19, గోవిందప్ప నాయకన్ వీధి, మదరాసు. (వైశ్యులకు మాత్రమే) సౌందర్యమహాలుకు ఎదుట.
 క ఇది ప్రత్యేకముగా వైశ్యుల సౌకర్యమునకే ఏర్పాటు చేయబడినది. విశిష్ట శుచిగా, ఆచార్యుల సేవలకు తగినట్లుండును. ఇచ్చటికి వచ్చినవా రెల్లరును తృప్తి చెందయున్నారు.
 బిచ్చారి పరిశీలించుచుండును. ప్రొఫైటరు, వి. రంగయ్య శెట్టి.

తండ్రి విలాసం } ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలపర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు. } టెలిఫోన్
 "ఉమ్మడియారో" } } నెం "2802"

నగల కొనదలచినప్పుడు ప్ర ప్ర ధవరమున మీ పనిపమి?

అనాదిగానుండునట్టి నగల దుకాణమును విచారించి, సరాసరి అక్కడికి పోవుటయే

సీమవెండికి, నవరం బంగారుకు పూచీ నివ్వబడును. అక్కరలేనివి వాపసు తీసుకొని వేరు నగలివ్వబడును
 కాతాదారుల కన్ని సౌకర్యములు గలవు.

వీటియొక్కను గుణములను గుఱించి యిదివర కే అందరికిని
 బాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది
 అట్లు తెలియనివారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలను

Regd TradeMark లెప్పించి, ఒకదాని వాడిన మీరు విశిష్ట తృప్తి చెందవలసి మా నిశ్చితాభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగకయే
 మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనము.
 ఇవి మేలైన కస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన ఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరికముగా తయారు
 చేయబడినది. తాంబూలముతో గాని, విడిగా గాని కూడ పయోగించవచ్చును. పలువిధజ్వరములు, దగ్గులు, శీతలము,
 అజీర్ణము, ప్లేగు, కడుపుజ్వరము, కడుపునొప్పి వీలైన పడికము, ప్రక్కల ఈడ్పు, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము
 బలహీనత మొదలగునాటికి వైద్యాయుధమువలె పనిచేయును. స్త్రీలు, పసిల్లలు ముసలివారు మొదలగువారికి
 అమృతసహనము. 250-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి ధర రు 0-4-0 పొస్తుఖర్చు 0-4-0 6 జి. పొస్తుఖర్చు
 తో సహా రు 1-8-0, 12 కి రు 2-8-0, 25 కి రు 5-3-0.
 భీష్మ రత్న సాళ్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రొఫైటరు.

శ్రీ సీతారాధువ వైద్యశాల, మైసూరు.

WANTED 3108
 Candidates for Telegraph and Station
 Master's Classes (Full Particulars and Railway
 Fare Certificate on 2 annas stamp.
 Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE,
 DELHI.

ప్రశ్న 2 2598
 భవిష్యత్తును గురించి 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
 రు 1-0-0. ప్రతి ప్రశ్నకు రు 0-4-0. వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0
 అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1275
 హనుమా జ్యోతిసాలయము, తిరుత్తణి.

4 మహానూతికాభరణము
 శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున రెడగొడైనది. అడివిపండి
 మొసలి, పులి, మొదలైనవాటికి త్రములన్నియు చేరినవి. బా
 లింతలకు పరమావధము. వాడు 1 కి రు 80/- కేటాగుటచి
 తము. వివరములకొరకు వ్రాయుడు.
 2126 ఆర్షరసాయనశాల ముక్త్యాల, కృష్ణా.

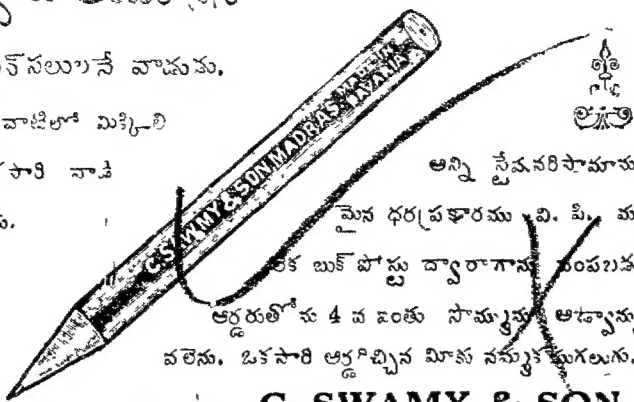
స్వచ్ఛమైన నీ స్వామి ఆందు సన్

వైటెడ్ కాపింగు పెన్ సలుగనే వాడుకు.

ప్రస్తుతం బహుమతిని వాటిలో మిక్కిలి

క్రేష్టమైనది, సరస్వతీని ఒకసారి వాడె

నూచిన మీకు నమ్మకము గలుగును.

C. SWAMY & SON

242, China Bazaar Road, Madras.

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీ దేహము నెట్లు ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నించుదునో, నట్లే నీ శరీరముగూడ మురికిగానుండు పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నింపవలసి యుండును. నీ శరీరముపైగల రంధ్రములందు ముండు మున్నగు కల్మషపదార్థములుగూడ యుండిన నీ వెండుకలు పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహింపవలసి యుండును. ఈమందు వగైరాలు చేరునప్పుడు నీవు చేతు వహించిన అతిత్వరలో నీతిలయంతయు కురుపుల మయము గాగును. గనుక నీ శరీరముపై వాటికి లోనుగానుండు కాపాడుకొన గలచివర ప్రయత్నింపుము.

కామినియా తలనూనె (రిజిస్టరు)

ఈ నూనె చుండును చేరనీయదు. ఒకవేళ నీతిలయము నాచుండివరకే ప్రవేశించి యుండిన రెండుచూడుసారు లీ నూనెను రాచుటతో నది అంతరింపవలసినదే. వెండుకల కుదుళ్లలోనికి సరాసరిపోయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన అమోఘమైన దినుసులనేక మిందు చేర్చబడినవి. ఇందు చేరిన యితర నూనెలు, మూలకలు నీ వెండుకలను, తుమ్మెద రెక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టుపంచెలవలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000 వండికి పైగా దీని చుపయోగించి దీని శ్రేష్టత్వమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము

జూరజి యున్నారు. దీనిని మించినది మరొకటి లేదని పొగడొందిన కామినియా ఆయిలు సీసా రు 1-0-0 తలనూనె 0-6-0 8 సీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తలనూనె చార్జి 0-12-0

నమూనాను వాడి చూడుము.

సువాసన ద్రవ్యములకు రాజు

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిస్టరు)

అతిచుక్కయూ, ఎందుచు పరికినానినవియు నగు అనేక సువాసనద్రవ్యములు బహారు నందుగలవు. ఓటోదిల్ బహారు చుపయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్టత్వమునూ, మంచి సువాసన నకు అచ్చెరువందకతీరవు. పుట్లె సన్నగు అస్త్రల కేవిధముగను తీసిపోదు. నేడే ఆర్జును పంపుదు.

- 1 బొట్టు ఓటోదిల్ బహారు రు. 2-0-0
- 1/2 " " " 1-4-0
- 1 గ్రాము " " " 0-12-0

నమూనా సీసా 0-2-0 రెండణాల పొట్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును. వాసన కోర్డులు. డబ్బా 0-10-0 తపాల్ ఖర్చు ప్రత్యేకము

సూలు ఎవరియిష్టః—ఆంగ్లో అండియన్ డ్రగ్స్ అందు కెమికలు కంపెనీ, 285, జుమ్మామసీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం 2.

పండిత మంగనమోహన మాలవ్యాగారు

బెంగుళూరు కాంగ్రెసుసంఘమువారి వీహ్-ల్యు

ఈ నెల 9-వ తేదీ ఉత్తమున బెంగుళూరులో మొజ్జిక్ థియేటరులో బెంగుళూరు మండల కాంగ్రెసు సంఘము వారు పండితునికి వీడ్కోలుపత్రమును సమర్పించి చాలమంది ప్రముఖులను స్త్రీలను వచ్చిరి. కాసనసంఘ సభ్యులకు విశ్వ విద్యాలయసంఘ సభ్యులకును యం. రామచంద్రరావుగారి రథ్య కుత విహించెను.

పండితుడు రాగానే సభ్యులందరూ హర్షద్యముగా విందిరి అధ్యక్షుడు పండితుని దేశసేవకు ప్రశంసించెను. పండితుడు 40 యేండ్లనుండి కాంగ్రెసు నాయకులుగా నున్నాడు. విద్య, సంఘసంస్కరణము ఆది కాభివృద్ధి మున్నగు విషయము లలోగూడ పండితుడు చాల కృషి సలుపుచున్నాడు. బెంగుళూరు మిక్కిలి ఆంగ్లప్రభువు ప్రదేశములకు మహాత్ముని పండితునితో దేశీయ నాయకులుగూడ నాకర్షింపబడుచుండి అని అభ్యుత్తుకు నుడిచెను

వీడ్కోలుపత్రమును కన్నడభాషలో యక. నుబ్బా రావుగారు ఆంగ్ల భాషలో కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి కే. టి. భాష్యం బి. ఏ. యల్. గారును చదివిరి. అందును పేటి కలో పేటి సమర్పించిరి.

పండితుని ప్రసంగము

మీరుమానన దయచు నే నెంతయును కృతజ్ఞుడను మీ పట్టాయ మిక్కిలి ఆంగ్లప్రభువు మీ ఆవ్యక్తులు నుడిచిన విషయము నిశ్చయము. 41 యేండ్లనుండి నేను కాంగ్రెసు పట్టుడుగా నున్నాను. యాంక్షిమును అటులనే యుండ గోరెదను.

కాంగ్రెసు చరిత్ర

మనదేశము పరాధీనములగు కారణమేమి? ధనము బాహుబలము ధీశక్తి మున్నగువి కొరతగానుండుటవలన మనకు పరాధీనత కలుగలేదు. మనలో దేశాభిమానము తక్కువగా నుండుటవలననే పరాధీనత కలిగినది. దేశీయులందరూ దేశాభిమానమును ఏకీభావమును కలిగియుండక వాపులునలనను సంస్థానాధిపతులలోగూడ నైకమత్యము లేక వాపులునలనను మనకే పరాధీనత ప్రాప్తమైనది.

బ్రిటిషువారు మనదేశమున విద్యాశాలలు నేర్పగుటకు మన మన ప్రాచీన ధర్మములకు మనము గ్రహింప గలిగితిమి. ఆ ధర్మము మన మిపుడు గోల్పోతిమి కూడ మనము గ్రహింప గలిగితిమి. మనలో జాతీయభావమును దేశాభిమానమును గూడ నీ విద్యనలననే కలిగినది. అది వృద్ధిపొందుచు పరిస్థితులగూడ తోడ్పడి ప్రజల నందరిని సమానముగా చూపెలెకరి 1883 లో వార్ల మెంటువారు వర్జులును చేసినవ ఎక్సోరూ మహారాజీగారు ప్రకటనము చేసిననుగూడ బ్రిటిషువారు మనలను సమముగా చూచులేదు. విప్లవప్రభువు రాజప్రతినిధిగా నున్నపుడు క్రిమియు విచారాపర్థముల సంస్కరణములను ప్రయత్నింపగా మనదేశమునందున్న బ్రిటిషువారు చాల గోలచేసిరి. వారిలో హుగ్గుగారు మాత్రము న్యాయమును గుర్తించి భారతీయులను తోడ్పడి కాంగ్రెసు మహాసభ నేర్పించెరి.

మొదటి మహాసభ 1885 లో బొంబాయిలో డబ్ల్యు. సి. బెన్ట్లీగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. రెండవసభ దాదాభాయి నౌరోజీగారి అధ్యక్షతక్రింద కలకత్తాలో జరిగినది అన్ని జాతులవారు కాంగ్రెసులో నున్నారు. వారందరూ భారతీయులుగానే కాంగ్రెసులో నున్నారు గాని నచట హిందువులు మహమ్మదీయులు లను భేదములేదు. భారతదేశోద్ధరణమే వారి కందరికిని ప్రధానాశయముగా నున్నది. ఈవిధముగ స్త్రీ నైక్యమును మతైయ్యమును కాంగ్రెసుమహాసభ కలిగింప గలిగెను. నాటినుండి నేటివరకును కాంగ్రెసు జాతీయభివృద్ధికారకే పనిచేయుచున్నది. కాంగ్రెసు చేయగలిగిన పని చాలమందికి తెలిసియుండకపోవచ్చును గాన దానిని తెలిసికొనుట అవసరమే యగును. అపుడుగాని కాంగ్రెసుపట్ల గాఢమభిప్రాయము అభిమానమును కలుగవు. మొదట కాసనసభలో సభ్యులుగా నుండుటకు భారతీయులకు హక్కులేదు. రిఫ్ఫుప్రభువు కాలమునందును అంతమహ్యమును అనుగ్రహమునగా ఒక మహారాజానో ధనికునో నియమించుచుండిరేగాని నిజముగా వారికి హక్కులేదు. 1885 లో యీవిషయమును కాంగ్రెసువారు ఆందోళనమును ప్రారంభించిరి. 1885 లో కాసనసభలో సంస్కరణమున కొకవిధానమును సిరపరచిరి. 1887 లో చెన్నపురిలోను 1888 లో అలహాబాదులోను కాంగ్రెసుమహాసభలు జరిగెను. కాసనసభలకుగూర్చిన తీర్మానము లీసభ లన్నిటిలోను ఆమోదంపబడెను. అపుడు రాజప్రతినిధిగానున్న డఫ్రినుప్రభు

అందమైన బాలికలందరును దీనినే

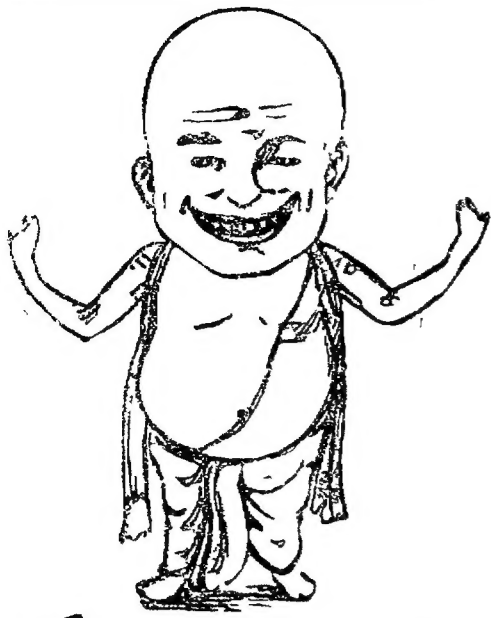
ఉపయోగించు చున్నారు

PEERLESS ERASMIC SOAP The Dainty SOAP

2039

తామోహము

(ఆంధ్రవార్తకు ప్రత్యేకం)

బుక్కపాస్తా

పోస్తునూపర్లు—బుక్కపాస్తాలో బల్బలను పంపించడానికి వీలులేదు.

పిచ్చయ్య—అయ్యో, రెండుప్రక్కలు తెరిచి ఉంటే పంపించవచ్చన్నా రండి. నేను పంపించేది మాపిల్లవాడిలాగు. అది రెండు ప్రక్కలా తెరిచే ఉండండి.

నాటకం

నాటకం పెండాబలో పాడుగాటిమనిషి ముందు కూర్చుండేను. వాడిచెనుక బాబుడొకడు కూర్చుండేను.

బాబుడు—అయ్యో, మీరు కొంచెం అవతలికి జరిగి లేనాకు కనపడుతుండండి.

పాడుగువాడు—అక్కరలేదు. నావంక చూస్తుండు. నేను నవ్వితే నువ్వుకూడా నవ్వు.

దొంగతనం

దొంగలు, వస్తాను ఇంట్లోప్రవేశించారు. వస్తాడును చూచేటప్పటికి వీళ్ళకు భయంవేసింది.

మొదటిదొంగ—నువం ఇంతటితో పారిపోతే మంచిది. ఇంకా వున్నామంటే వాడు చంపేస్తాడు.

రెండోదొంగ—భరవాలేదు. మనవంటివాళ్ళతో వాడు పోట్లాడడు. ఎందుకంటే వెయ్యిరూపాయల పంచెవేస్తే గాని కస్తీకి వప్పుకోడట.

తప్పు

భార్య—మీరు ఎప్పుడూ ఇరతులతప్పులే చెడుతుంటారు.

భర్త—నిజమే. చెతకంగా, చెతకంగా నువ్వు కనబడ్డావు.

కొయ్యపెట్టె

భార్య, భర్త రైతెక్కిరి.

భార్య—నువ కొయ్యపెట్టెను తెస్తే ఎంతో బాగుండేది.

భర్త—ఉన్న బరువుచాలక, అదికూడా ఎందుకు?

భార్య—రైలుటిక్కెట్టును దానిలో పెట్టి మరిచిపోయినాను.

మందు

పెద్దమనిషి—నేను కిక్కినను ఇయ్యమంటే, స్త్రీకినయిన ఇచ్చాకేమయ్య?

మందులవాడు—అట్లాగా? అయితే బిల్లు ఇట్లాఇయ్యండి. మీరు ఇంకో నాలుగైదు ఇయ్యవలసి వస్తుంది.

కుక్క

రామయ్య—ఎందుకు, నాకుక్కమీద రాళ్ళెస్తావు?

విద్యార్థి—నా కాలంకరిచింది.

రామయ్య—ఎన్నిసార్లు?

విద్యార్థి—ఒక్కసారి.

రామయ్య—ఒక్కసారి కరిస్తే, నాలుగైదు రాళ్ళెస్తావేమి?

గడియారం

టీచరు—నాకూ గడియారానికి, ఏం పోలికవుందో చెప్పు?

బాబుడు—మీకు ముఖంవుంది. గడియారాని కీముఖం

వుంది. మీకు చేతులు ఉన్నాయి. గడియారానికి చేతులు వున్నాయి.

టీచరు—భేద మెక్కడవుందో చెప్పు?

బాబుడు—గడియారానికి స్ప్రింగుఉంది, మీకు లేదు.

సలహా

పల్లెటూరివాడు—అయ్యో, మాకుటుంబములో చిక్కులు వచ్చినవండి. మీరు సలహా చెప్పతారేమో అని వచ్చానండి.

స్టేషను—సలహా కోరికే చెప్పను. డబ్బుఇయ్యాలి.

పల్లెటూరివాడు—అయితే యీరూపాయి తీసుకొని మీరు చెప్పేదంతాచెప్పి మిగిలినట్టిర యివ్వండి.

పాలు

ఒకడు—మీఆవు రోజుకు ఎన్నిపళ్ళ పాలిస్తుంది?

పాలవాడు—నాలుగుపళ్ళు.

ఒకడు—మీరు ఎన్నిఅమ్ముతారు?

పాలవాడు—ఎనిమిదిపళ్ళు.

ఉపన్యాసం

జైదుడు నిద్రపట్టుకోవడాన్ని గురించి ఉపన్యాసం ఇచ్చెను. దానిని విన్నదానికి నిద్రపట్టనివాళ్ళందరూ వచ్చిరి. ఉపన్యాసం పూర్తిఅయ్యేటప్పటికి చాలమంది గురకపెట్టి నిద్రపోతుండెరి.

సినిమా

మొదటివిద్యార్థి—నేను ఇంటికిపోయి అక్కడినుంచి సినిమాను వస్తాను.

రెండోవిద్యార్థి—సినిమాను ఆరింటికిగాని మొదలుపెట్టరు. ఇప్పుడింకా నాలుగు వెయ్యలేరు. అప్పుడే ఎందుకు తొందర?

మొదటివిద్యార్థి—ఇప్పటినుంచి ఏడురేగాని మా నాన్న ఆరుగంటలకు వచ్చు ఇవ్వడు.

దాహం

ఎల్లయ్య—నాకు దాహంగా ఉండండి.

పుల్లయ్య—మంచిసీట్లు ఇచ్చేదా?

ఎల్లయ్య—నాకు దాహంగా ఉండన్నా గాని, స్నానంచెయ్యాలె అనలేదే!

పుల్లయ్య—మీరు సీట్లు దాహంపుచ్చుకోరు కాబోయ్!

దయ్యం

ఒకడు—అయ్యో, ఈ యింట్లో దయ్యాలన్నయి అంటారే. నిజమేనా?

ఇంటియజమాని—అబద్ధమండి. ఈ మధ్యనే ఇంటికి సున్నంగూడా కొట్టించాను.

ఝని

పాపయ్య—రయిల్లోపనికి దరఖాస్తు పెట్టావుగదా, పని అయిందా?

మల్లయ్య—నాకు రంగులభేదం తెలియదనిచెప్పి, పని కిరానన్నాకు.

పాపయ్య—నీకేం కళ్ళజబ్బు లేదే?

మల్లయ్య—ఒకజిందా మాపించి, ఇది పచ్చడికాదా అని స్టేషనుమేపురు అన్నాడు. అది ఎట్టదని నాకు తెలుసును. అయినా స్టేషనుమేపురు చెప్పింది కాదంటే ఆయనకు కోపవస్తుందని, పచ్చడే అన్నాను. అయితే నీకు కళ్ళతిన్నగా కనపడవు, పొమ్మన్నాడు.

సంధి

ఉపాధ్యాయుడు—యూరపులో యుద్ధం అయింతరువాత, సంధి ఎక్కడ సంతకమయింది?

విద్యార్థి—కాగితపు అడుగున.

అస్పత్రి

ఒకడు—ఆస్పత్రికి ఎందుకుపోయానావు?

ఇంకొకడు—గుండెజబ్బు.

ఒకడు—అది దొరికిందా?

ముఖ్యం

ఉపాధ్యాయుడు—మనం ముందుకు పోవాలెనంటే, ముఖ్యమయిం దేమి?

విద్యార్థి—చెప్పాలి.

కారణం

యజమానుడు—మీరింతకాలం జీవించడానికి, కారణమేమిటండి?

వృద్ధుడు—చావలపొవడమే.

వైరాగ్యం

ఉపన్యాసకుడు: మనం అందరం ఇవ్వార్జువుండి, రేపు పొయ్యేవార్జుం. సత్కార్యాచరణము ఎప్పుడు నిలుస్తయి.

సభికుడు—మీసంగ తేమా నాకు తెలియదుగాని, నేను మాత్రం ఇంకా ఇరవై ఏళ్లు బతుకుతానని, నా జాతకంలో వుండండి.

ధర్మం

యజమాని—నీరు పనికివాలెనా, ఏమయినా తినడానికి కావాలెనా?

బిచ్చగాడు—రెండూ కావాలెనండి.

యజమాని—అయితే ఈరొట్టె తీసుకుతును. తిండి, పసి కూడా దొరుకుతయి.

వెధవ

మేజిస్ట్రేటు—ఫిర్యాదిని ఎందుకు కొట్టావు?

ముద్దయి—నన్ను నల్లవెధవా అన్నాడండి.

మేజిస్ట్రేటు—నీవు నల్లవాడవేగా, కోపం ఎందుకు?

ముద్దయి—మిమ్మును ఎవరయినా అట్లాఅంటే, మీకు మాత్రం కోపం రాదండీ?

మేజిస్ట్రేటు—రాదు. నేను నల్లవాడిని కానుగా.

ముద్దయి—“నల్ల అనకపోతే మానె, ఇంకో వెధవా అంటే, మీరు ఊరుకుంటారా అండీ?

ట్రాంబండి

ట్రాంబండి నెమ్మదిగా నడుస్తుండెను.

ప్రయాణికుడు—ఇంతకన్నా తొందరగా పోలేనా?

డ్రైవరు—నీకు తొందరపనిఉంటే, దిగి నడిచిపో.

ప్రయాణికుడు—సాకు అంత తొందరపని ఏంలేదులే.

కుర్చీ

పెద్దమనిషి—అయ్యో, ఆకుర్చీ ఇవతలకు లాగి కూర్చోండి.

కొత్తవాడు—ఈకుర్చీగాదండి. ఇంకా ఏమయినా వస్తువులుంటే తీసుకుపోతానండి. నేను ఆమీనానండి. జత్తు చేయడానికి వచ్చాను.

చార్జ్

పాపయ్య—అయ్యో, పిల్లలకు చార్జ్ లేదుకదండీ?

ట్రాంకండక్టరు—నాలుగుకు తక్కువయితేనే?

పాపయ్య—నేను తీసుకువచ్చింది ముగ్గురు పిల్లలనే రెండి.

యోగ్యత

వర్తకుడు—నీకు లెక్కలు బాగాతెలుసునా?

కొత్తగుమాస్తా—తెలుసునండి.

వర్తకుడు—దస్తూరి బాగావ్రాయగలనా?

కొత్తగుమాస్తా—వ్రాయగలనండి

వర్తకుడు—చుట్టకాల్పడం అలవాటుఉందా?

కొత్తగుమాస్తా—ఇదితరకు లేదండి. తమ సెలవయితే నేర్చుకుంటానండి.

ఓర్పు

నాలుగుగంట లయింది. పల్లెవాడికి ఒక్కచేపయినా దొరకలేదు.

పెద్దమనిషి—ఇంతనేవుంటే నీకేంవచ్చింది?

పల్లెవాడు—ఓపిక.

యూర

ఎల్లమ్మ—మీరువెళ్లింది కాకితా, ప్రయాగకా, గయ కా?

పుల్లమ్మ—నాకేంతెలుగు? రైలుటిక్కెట్టు మాత్రమే నేకొనేవారు. ఆయనదగరనే ఉండేవి.

కావలెను

మూలరులు, కోర్మేకరులు, ఫోన్-మెన్, ప్యాటర్న్ మేకరులు, టర్నరులు, డ్రీలరులు, మిల్లరులు, ప్లానరులు, ఫిట్టరులు, రివెల్లరులు, కర్రమలవారు, ఎలెక్ట్రిక్ వెల్డరులు మొదలగువారు కావలెను.

బాగుగాపనితెలిసినట్టివారు మాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను. యోగ్యతాపత్రికలను ఖద్దును వర్కును మేనేజరుకు చూపవలెను.

మాస్సీ అండు కో, లిమిటెడ్, మద్రాస్

MASSEY & Co. Ltd.,

P. B. No. 60, Madras.

దేవస్థానపుబోర్డు అసమర్థత

ఇదివరకు దేవస్థానపుబోర్డు అసమర్థత చందా వసూలిని తమ గ్రామదేవాలయమునకు సరియైన స్కీము చేర్చు చుండుటకు సమీపముం దున్న కలెక్టరుగారితో చెప్పుకొని, రెండుమాడుమాసములకై నను కాంక్షను తెచ్చుకొని, కోర్టుగా దావావేసి తక్షణమే రివీనరును యేర్పాటు చేసికొనునుండిరి అప్పుడు దావా యెంతకాలముపట్టినను, యెంతకిని యిబ్బంది కలుగలేదు. కాని, యీచర్య వ్యయముతోకూడిన దగుటచే ఆ స్కీముగ్రామములవారును యీవిధానమున ఏకమత్యముతో నవలంబించ లేకపోవుటవలనను, స్కీము యేర్పడి, నూతనప్రతిష్ఠా క్రింద దేవాలయ వ్యవహారములు మేనేజి చేయబడుచున్నను, సదా గ్రామములు అతిని సూపర్వైజు చేయకపోవుటవలనను, ఒక నూతన చట్టమును నిర్దేశించి తప్పినదిగాదు. ఇది దేశమునకు మిక్కిలి అపవరమైనదైనను, ప్రజామోదమును బడయుటకు కొన్ని సవరణలు అవసరమై యున్నది.

రెండుసంవత్సరములనుండి మన దేవాలయములు, ఒక బోర్డువారి పరిపాలనలో నుండుటచే, వారికి కాంక్షను నిమిత్తము వ్రాసికొన్న కాంక్షను యిచ్చుటకంటె తామే స్కీము చేర్చుచుట యెక్కువ గౌరవముని యెంచి, కోర్టులో వ్యాజ్యము అవసరములేకుండ కొన్నిమాసములతరవాత ఒక ప్రతిష్ఠానియమిం చెదరు. ఈ నూతనప్రతిష్ఠా భూములు గాని, దేవాలయము గాని స్వాధీనపడవు. ఈయన జిల్లాకోర్టులో పిటిషను పెట్టుకొన్న యెడల, అర్చకుని స్వాధీనములో నున్నది విప్పగించబడు నేమో గాని యితనివలన అన్యాయములను పొందినవారియొద్దనుండి ఆస్తిని స్వాధీనపరచుటకు, ఆక్టులోని 78 వ సెక్షను వర్తించ వని తోచుచున్నది. అట్లు వర్తించుచుండల, నూతనముగా నియమింపబడిన ప్రతిష్ఠా వ్యాజ్యముచేయక తప్పదు. వ్యాజ్యమునకు సామ్యు కావలెనని బోర్డువారిని యడుగగా, తమయొద్ద సామ్యు లేదనియు, అప్పుచేసి, వ్యాజ్యనూడవలసినదనియు ఉత్తరువు నిచ్చెదరు.

కొత్తగా కమిటీలు యేర్పడినవిగాదా యని వీరికి మొఠ పెట్టుకొనగా ప్రయోజనం బులైతేవు గనుక, వీని మెంబర్లు సమావేశమేకారు. గుమాస్తాలను, బంట్రోతులను యీకమిటీల ప్రెసిడెంట్లు పెట్టుకొన్నారని, వీరికి జీతములు ముట్టవు. కొందరి ధర్మ్యులైనను ఒప్పించి, నూటికి మూడురూపాయల చొప్పున కమిటీ వనూలుచేకొని బ్రతకమని బోర్డువారి సలహా ఈకమిటీల ప్రెసిడెంట్లకు కావలసిన పెట్టుబడి పెట్టకపోవుటచేత, ధర్మ్యులను నోటిను తెల్లు చేయుదురు? వారు రానియెడల యీకమిటీల మెంబర్లు వారి గ్రామములకు తమ స్వంత సామ్యును ఖర్చుచేసికొని పోవలెను. అప్పుడైనను వీరిమాటలను వినువారెవరు? రివిన్యూ అధికారులు వీరి కేంద్రమైన సమాజమును చేయరు. వీరి యిస్కూర్టు, తోకను కులసలె యెప్పుడో నొకప్పుడు కమిటీ ప్రెసిడెంట్లకు కనపడుదురు గాని, వీరికి తావేదాల్ల తాము కానట్లును, హుజూరుబోర్డు సాఖర్ల యిన్ ట్టును యెంచుకొని, యెక్కుడనో పనిచేయుచున్నట్లు నటించెదరు. గత రెండుసంవత్సరములకు, బోర్డువారిలో ప్రచురించిన రిపోర్టునుబట్టియే, గవర్న మెంటువారు బహు యిచ్చిన సామ్యు చాలభాగము, వీరిజేతమున, బత్తాలు, యెస్తాబిషుమెంటు మొదలగువానికి ఖర్చు అయినను, వనూలుపరచిన సామ్యు మిక్కిలి కొద్దిగా నున్నది. ఇంత తలబాపు గల యీబోర్డును, యిస్కూర్టును, తీసివేసి వీరికింద ఖర్చుపడినసామ్యు, కమిటీలమెంబర్ల బత్తాలకును వీరి గుమాస్తాలకును యుపయోగించిన యెడల, యెక్కువసామ్యు వసూలై యుండును కమిటీలన్నిటియినను ఒక రిజిస్ట్రారు సేర్పాటుచేసిన చాలును.

కమిషనుకొరకు బోర్డువారిని కోర్టుకు పోమ్మన్నను వారు జంతువున్నారు. కోర్టులకు పోయినయెడల యిప్పుడున్న కోర్టులు చాలవు. ఎంత కమిషను రావలయు ననే సారాంశము విచారించవలసి యుండును. ధర్మ్యులైన స్వాధీనములో నున్న భూములమీదనే గదా వీరికి కమిషన్ ముట్టవలెను. పరుల స్వాధీనములో నున్న దేవాదాయపు భూములమీద వచ్చు అయివజాను గురించి వీరేమి చేయదులదిరి? అన్యాయములు పొందినవారెవరిమీద వ్యాజ్యములు వేయుటకు వీరికి సామ్యు క్కడనుండి వచ్చును? ముఖ్యముగా అర్చకులు అసహాయభావము నవలంబించి భూములు తమవే యని కల్గయుచేయుచున్నపుడు, యీబోర్డువారు కోర్టులకు వెళ్లక గత్యంతరమేమి? దేవాదాయములో సామ్యు మిక్కిలి మంత్రివర్గమువారు ప్రజోపయోగపరమైన యితరకార్యముల కెక్కుడ నుపయోగించెదరో యని భయపడి, 67 వ సెక్షను పూర్వముగ మార్చినగాని యీ బోర్డు

తూర్పు గోదావరిబోర్డు పరిపాలన రాజోలు అమలాపురంత్రాసాకా ప్రజలమొక

టోలుగేట్లచరిత్ర అమలాపురం రాజోలు తాలూకాలలోని పల్లెటూళ్ల ప్రజలముగాటిల మొఖంబరుగము. అటువంటిది పోకల గోవిందరావు నాయుడుగారి హాగములో ప్రతిదారికి ఒక్కొక్కగాటి వీర్లుఉంది. మా రెండుతాలూకాలు గోదావరినది పాయలచే చుట్టబడి ఎటుచూచిన గోదావరిపాయలకు 15 మైళ్లకన్న ఎక్కువ దూరంలేదు. ఈయనమామ మాదిరెడ్డి వెంకటరత్నం నాయుడుగారి హాగములో అమలాపురంమట్టు నాలుగుగేట్లు ఉండేవి. అప్పటిపాట 40 వేలుపాడిరి. మరుసటిసంవత్సరం అనగా 1927-28 సంవత్సరములో ఇంకొక రెండుటోలుగేట్లు అనంగా అంతాజీపేట ముక్కుమలకోడ్డుయ్య అంబాజీపేట నుంచి 1 మై 12 ఫర్లాంగులమధ్యకు, అమలాపురం గన్నవరం కోడ్డుమీద అమలాపురంనుండి 6 మై 01 ఫ మధ్యను రెండు టోలుగేట్లు అదనంచేర్చి పాటను పెట్టగా 1927-28 సం॥ రు 82700 పాటపాడిరి. దరిమిలాను పాటవాని ప్రార్థనమీద అంబాజీపేట ముక్కుమలకోడ్డుమీద అంబాజీపేటనుంచి 4 మై 1 ఫర్ యొద్ద ఒకటిన్న రెండవది అమలాపురం గన్నవరంకోడ్డు మీద అమలాపురంనుండి 7 మైలు 7 ఫ ఒకటిన్న కలిపి 2 చెక్కుగేట్లుచేర్చి 11 ఏప్రిల్ 27 సం॥న తెరుచుటకు ఉత్తరువు జారీచేసి ఆరోజునే చెక్కుగేట్లు తెరిపించిరి. యీ చెక్కుగేట్లయొద్ద రేల్వే వనూలుచేయుటకు చిట్టుకోయిటపగని ఎట్టి అధికారములేనట్లు ఆచెక్కుగేట్లయొక్కపరమే స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. అయినప్పటికి ప్రెసిడెంటుగారు తామే ఏలాచెప్పుతే అలాగంటారనే నమ్మకంచేత మామూలు టోలుగేట్లకంటే బండికి 4 అణాలు సైకిలుకి 3 అణాలు వనూలుచేయుట ప్రారంభించిరి. 17 ఏప్రిల్ 1927 తారీఖున ఒక సైకిలుమీద ఒక ఆసామీ పోతూయండగా వైసవడవారిచిన అంబాజీపేట ముక్కుమల కోడ్డుమీదనున్న చెక్కుగేట్లులో రేలుఇన్వ అపవరంలేదని అన్నయన సైకిలులాగుకొని ప్రేషకోనై నా అప్పచెప్పకుండా ఒక నెలపాటు స్వేచ్ఛగా తొమ్మిదొని పాడు చేసి 4 రోజులక్రితం ప్రేషకోలో అప్పచెప్పారు. సైకిలుకోసం పోలీసులకు రిపోర్టుచేయగా అక్రమముగా రేల్వే వనూలుచేస్తూ న్నందుకు పాటవానిమీద గవర్న మెంటు కేసుపెట్టారు. పెట్టుకోగా ప్రెసిడెంటుగారికి పాటవానిమీద దయచచ్చి మేము అక్సీయియట్ గా కక్షిస్తాము. కేసు వదులుకోవలసినదని గవర్న మెంటుకువ్రాయగా వారు వదలేటట్లు కనపడలేదు. తాను యిదివరకు చెక్కుగేట్లు ఉత్తరువుయిచ్చిన 11-4-27 సలీనుంచే అమలులో యున్న చెక్కుగేట్లను టెంపరరీ పరికారపు టోలుగేట్లుక్రిందకు మార్చినట్లు మే 20 తారీఖున సైక్లుగేట్లులో ప్రెసిడెంటు ప్రకటించారు. ఈఅదనం చెక్కుగేట్లునల్ల ప్రజలు పడేబాధ చెప్పుటకు అలవికాకున్నది.

కష్టములు (1) పుల్లెట్టుకుర్రు యిర్లుముండ బండిరేలు 0-2-0 గాకే 0-4-0. వారికి సామాన్యప్రజలముగాడ తోడ్పడాలను. ఇల్లు ఆవరణలో వ్యర్థమైన చట్టమును, మన కాసనసభాచరిత్రలో కన్నట్లుదు. దీనివలన తొమ్మిదొడుగూడ పోయి, దేవాలయపరిపాలనలో అరాజకము ప్రవరినది దేవాదాయపు ఆస్తియని నమ్మి దానిని కమిటీలు స్వాధీనపరచుకొని, దానియందు తమకు ప్రశ్న కపు హక్కులున్నవను వారిని కోర్టుకు పంపునట్లు, యీగూట్టులో సవరణలు కావలసినంతకాలము, యీ ప్రస్తుత సిద్ధి మార నేగదు. వీరికి వ్యాపారాధికారము లేకపోయినను కార్యనిర్వహణాధికారమైనను కొరతయిండువలెను. పల్లెటూ గవర్న మెంటు రెక్లెలో స్వామివారి పేర నున్న భూముల తమ స్వంతతనై యనియు, దానిని అన్యాయము చేసికొన్నవారు, తాము చేసికొన్నది సరియనియు, కోర్టులో రుజువుచేసికొనేవరకు, ఆ'గూట్టి స్వామివారివని యెంచి, బోర్డువారు స్వాధీనము చేసికొనటకు, నట్లము స్పష్టముగా అధికార మియవలెను. లేదా, అట్టి పరిహారమునే కోర్టువారు, పిటిషన్ మీదనే యిచ్చేటట్లు 78 వ సెక్షను మార్చవలెను. కోర్టువారు వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు

(2) మాచవరం ముంగండకి బండిరేలు 2 అణాలు గాటి నాల్గుఅణాలు. (3) ముంగండలో చచ్చిన ప్రతిశవం కాకిశు వెళ్లవరె నన్న యీచెక్కుగేటు దాటవలసియున్నది. బాడపకి బండి మీద కలవతోలకతప్పదు. ప్రతిబండికి 4 అణాలు ప్రతిశవానికి యీయవలసి వచ్చుచున్నది. కొన్నాళ్లు కేసును వాహనంగాచేర్చి వాహనంకు 8 అణాలు యివ్వాలనేవారు. (4) ఇర్లుముండపాలాలన్ని చెక్కుగేటు యివల ఉండడంచేత పాలాలకి పెంటటోలుకొన్న పాలమునుంచి కొబ్బరికాయ, కమ్మకోలుకున్న రోజు 4 అణాలు బండికి యీయవలసి వచ్చుచున్నది. (5) బండికి 4 అణాలు యిచ్చి చీటి కోయిండుకొంటే మల్లా అంబండివాడు గాటిలోకి రాక వాడిమట్టు తోలు కొస్తా చీటికోయించినవాడు రాలేదనే కాగణంచేత మల్లా అంబండికి 4 అణాలు ఆరోజుననే వనూలుచేసేవారు. ఇవన్ని ప్రెసిడెంటుగారికి ఎన్నిమాటలు లిఖితవాగ్రూపకముగా చెప్పిన లాభములేదు. ఈసంగతులు యవత్తు మాస్థానిక నాయకులకు, కాసనసభా మెంబర్లకుకూడా తెలియవలచినాము. ఇంతవరకు ఎవ్వరు ఎట్టిశ్రద్ధపుచ్చుకున్నట్లు కనబడదు. ఇకనైనను మాజిల్లా ప్రతినిధులు కందుల వీరరాఘవాస్వామి నాయుడు బిక్కిన వెంకటరత్నంగార్లు యాజిల్లాలో పర్యటనంచేసి మాకష్టములు అన్వయింపకంగాచూచి, చూచినసంగతులు అన్వయింపకంగా కాసనసభలో ప్రశ్నల రూపకముగా సమాధానం తెప్పించి, మంత్రితో చర్చించి మాకష్టములు పోగొట్టెదరు గాక అని ప్రార్థిస్తూన్నాము. దేశాభివృద్ధి కోరే దేశాభిమానులు మంత్రిలుగా ఉన్నప్పటికి వారికి తెలియక పోవుటనల్లనే ఇటువంటి అక్రమములు వారికాఖిలలో అనగా లోకలబోర్డులో జరుగుచున్నవని స్పష్టంగా మంత్రిలకు తెలియచెప్పి సాధ్యమైనంతవరకు అన్ని టోలుగేట్లున్న, అవా విలువడని యెడల పాటకాలములో లేని రెండు అదనం గేట్లను తీయించెదరు గాక యని మొక పెట్టుకొనుచున్నాము

మండల శ్రేయోభిలాషి

The Allenburys' Foods. బిడ్డలను పెంచుటకు శ్రమమైన పద్ధతి. భూలోకమున దంతయు, కృతజ్ఞత గల తల్లి తండ్రులనుండి పేరపేరు యొగ్యతాపత్రము వచ్చినది. ప్రతివారమును ఇండియాను క్రొత్త సరకు వచ్చును. అన్ని ఉగ్రాములలోను, మందు లమ్మువారికడను కొరకును. Allen & Hanburys Ltd., London Special Representative for India: A. H. P. JENNINGS, Block E, 2nd Floor, Clive Buildings, Calcutta. 'బిడ్డలను పెంచుట, విచారణ' అను మా ఇంగ్లీషుపుస్తకమునువ్రాయుడు. ఉచితము.

నా సత్యాన్వేషణము

మహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

నాలుగవ భాగము-7 వ ప్రకరణము

నేను మట్టికట్టలో చిక్కితనముపద్ధతిని పరీక్షించుటలో పాటు ఆహారపదార్థముల వివరమునుగూడ పరీక్ష చేయసాగితిని.

ఆహారముల వివరములను నే నిదివరకే గుజరాతీభాషలో వ్యాసముల రూపమున ప్రకటించియున్నాను. వానిని కొన్ని యేండ్లక్రితము యిండియను ఒపినియను అను పత్రికలో ప్రకటించితిని. తరువాత ఆంగ్లభాషలో "ఏగ్జిక్యూటివ్ హెల్త్" అను పేరుతో పుస్తకముగూడ ప్రకటించితిని. నేను వ్రాసిన చిన్న పుస్తకములన్నిటిలోను యీ పుస్తకమునే ఆశీషా విశేషాలతో ముద్రాపాద్యమున చదువుచుందురు. దీనికి కారణమేమో నాకు తెలియలేదు. మొదట యిండియను ఒపినియను పత్రిక కొరకే ఆవ్యాసముని వ్రాయబడిన దానికి చందాదారులు కానివారుగూడ చాలమంది పుస్తకమునుగూని చదివి ఆ ప్రకారము భోజనపద్ధతి నవలంబింపసాగిరి. వారు మిక్కిలి నానుభవము వ్రాయసాగిరి. కావున నేనావివరమునందీ వ్యాసముని వ్రాయవలెన అవసరము కలిగినది. ఆ పుస్తకములో నేను తెలిసిన భోజనములను మార్పుకొనవలసిన అవసరమేమియును నాకు కనబడలేదుగాని వారి ననుష్ఠించుటలో నేనే చాలముఖ్యములగు మార్పులను చేసియున్నానుగాన వానిని ప్రకటించుట వసరమైనది.

ఆ పుస్తకమున వ్రాసిరికిగా భోజనపద్ధతుల నవలంబించినచో యిండియనుగ్రహా కక్షి సాత్విక పుష్టి మున్నగునవి కలుగును. దైవసాక్షాత్కారమున కవివహాయకములగునను మద్దతుతోనే నేను మొదట నా వ్యాసములను వ్రాసియుండుటచే యిప్పుడు నేనే వాని ననుసరింపజాలకపోవు మన్నందులకు చాల విచారించుచున్నాను.

మనుష్యులు బాల్యమున తల్లిపాలను తాగకతప్పదుగాని తల్లిపాలను వదలినపిమ్మట మనుష్యులు మొదలయే పాలనుగూడ త్రాగవలసరములేదనియే నేను నిశ్చయముగా నమ్ముచున్నాను. ఎండలో మగ్గిన పళ్లుకు పళ్లులు (నట్లు) మాత్రమే మనుష్యులకు సహజముగ నాహారమయ్యున్నది. ద్రాక్ష, గ్రేపు, పళ్లెనంటి పళ్లుకు బాదంపప్పువంటి పప్పులను తినుటవలన టిఫ్యూలకు నరముల (నెర్రు) మినుగూడ తగిన పుష్టి లభించును. ఇట్టి ఆహారమును తినుచువారికి సంభోగవాంఛ కామకోభాదలు మున్నగునవి తగ్గివును. మనుష్యుడు భుజించు ఆహారమునబట్టి యే సాత్విక రాజస తామస భావములు కలుగుచుండుననిమన పెద్దలు తెలిపిన విషయమునం తెట్టి సంకేతమును లేదని నేనును నా మిత్రులును స్వానుభవము వలన నే తెలుసుకొనగలిగితిమి. ఈ విషయములన్నియు హెల్త్ గైడులో సాకల్యముగా వివరింపబడినవి.

నేను భారతదేశమునకువచ్చినపిమ్మట యీ పద్ధతులలో కొన్నిటిని వదలివేయవలసినదనియు, నేను భేదాలో మనుష్యులను శుభకూర్చుదున్న సమయమున ఆహారములో పారబాటుజరుగుటవలన నాకు చాల జబ్బుచేసినది. నేను శ్రమకుటయే దుర్బలముగా కనబడినది. పాలనుత్రాగకుండ మరల బలమును కూడదీయుటకు నేను చాల ప్రయత్నించితిని. ఆయుర్వేద వైద్యులతో ను యానాని హాకిములతోను యింగ్లీషు డాక్టరులతోను ఆ తోచిందితిని. పాలతోసమానమైనది మరేదైన కలదా యని యడుగుగా బాదంపాలు మంచినది కొందరును, మి న ప నీ క్ల (వహింపవలదు) మంచినది కొందరును మారాఠియులు మంచిదని కొందరును తెలిపిరి. కాని యివియేమియును నాకు బలము నియ్యజాలకపోయెను. వీటినిగూర్చి నేను చాల పరీక్ష చేసి విఫలమైనైతిని. ఆయుర్వేదవైద్యులు పాలునుత్రాగిరివలననీతి. చరకమునందీ కొన్ని ప్రమాణవాక్యములును ముఖించిరి. వైద్యకాస్త్రమునకును ధర్మకాస్త్రమునకును సంబంధములేదని కాదు కూకించిరి. బ్రాహ్మీ గొడ్డుమాంసపు సారమును త్రాగకలేనని తెలుపు నాంగ్లేయులవైద్యులు నాకేమి సహాయము చేయగలుగుదురు.

మేకపాలను త్రాగుటకు కారణము

నేను ఆవుపాలను గేదెపాలను త్రాగనని నియమము పూరియుంటిని. పాలు త్రాగగూడదని నేను నిర్ణయించినపుడు ఆవుపాలను గేదెపాలను త్రాగగూడదనియే నా ఆభిప్రాయము

గావున పాలుత్రాగుట తప్పనిశరీయమవును నేను మేకపాలను త్రాగడలచితిని. కాని మేకపాలుగూడ పాలలోనే చేరునుగాని పాలు త్రాగగూడదను నియమమున కెటులను భంగముగలుగక మానదని నేనెరుగుదును. పాలను త్రాగనిచో జీవించుటకు పడలేదు.

రొట్టు చట్టమునుగూర్చి తీవ్రమగు నాందోళనమును జరుపగోరుచుంటిని. ఆకారణమున పాలుత్రాగనను నియమమును వదులుకొనవలసి వచ్చినది.

జీవునకును శరీరమునకును సంబంధములేదు. జీవునకు నాశనములేదు. శరీరమునశించును. కావున మనము తినునట్టియు త్రాగునట్టియు వస్తువులవలన జీవునం దెట్టిమార్పును కలుగదు. జీవుడుతినడు. జీవుడుత్రాగును. అని కొందరు తెలిపెదరు. ఈ వాదములో కొంతబలము లేకపోలేదు. కాని భగవంతునికి మరచువారును భగవంతుని దర్శింపగోరువారు నగు భక్తులకు మాటలలోను ఆగోచనలలోను ఆహారమునందునుగూడ నియమ మున సరమనియే నా ఆభిప్రాయము. వారసవసరముగా మాటలాడగూడదు. చెడతలంపులను తలచగూడదు. సాత్వికాహారమును మాత్రమే తినవలెను. దానినిగూడ చాల కొద్దిగా తినవలెను.

పాలవివరమును నా పయత్నము విఫలమైనదిగాన నా నిదాంతమును నమ్మి యెవరైన నిదివరకు పాలను వదలివేసియున్నచో అందులను వారికి మేలుకలుగుదున్నయెడలను ముప్రసిద్ధులైన లావణ్య నామోదించినను కప్ప మరల పాలనుత్రాగవలెననియే నేను నూచించెదను. జీర్ణ శక్తి తక్కువగా నున్నవారికిని వ్యాధివలన లేవలేనివారికిని పాలవంటి లేతకాయను ఆహారము మరేదియును లేదని నా అనుభవములన నేను తెలుపగలను.

పాలకు సమానమున మరొక కాకావదార్థమును స్వానుభవములన నెవరైన కనుగొనగలిగియున్నచో పాలవలె పుష్టినిచ్చునదియు పాలవలె శుభముగా జీర్ణమగునదియు నని వారు దూధిగా చెప్పగలిగినచో వారు నాకు తెలిసినచో చాల కృతజ్ఞుడనుగా నుండును. (మో. క. గాంధీ - ఎంగుయిండియా 7-7-27)

స్వీయచరిత్రనుగూర్చిన ముఖ్యముగు ప్రకటన

మొదటి రెండుభాగములే 426 పేజీలైనవి. మూడవ భాగము యిండెక్సుతోగూడ 160 పేజీలగును. మొత్తము గుమారు 600 పేజీలగును. 500 కు చాటదని మొదట మేము తలంచితిమి గావున రు 4-8-0 ఖరీదు పెట్టితిమి. ఇప్పుడు రు 5-8-0 ఖరీదు పెట్టవలసియున్నది. కాని ఈ జూలై నెల 15 వ తేదీలోగా చేరునట్లు నాలుగురూపాయలు మనియార్డరుద్వారా పంపువారి కందరికి బహుచార్జిగూడ మేమేధరించి పుస్తకములను పంపెదము అని వ్యవస్థాపకముడు ప్రకటించెను. (ఎంగుయిండియా 7-7-27)

కలరా భయము లేదు

వైద్యరత్న

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

ప్రసిద్ధిగాంచిన

వాంత్రిభేది సంహారణి

కర్పూరాద్యర్చిము

విషూచి సంజీవిని

నేడే చేత నుంచుకొనును.

మా సూచీప్రము ప్రకారము వాడినచో,

కలరా వెనుభూతము

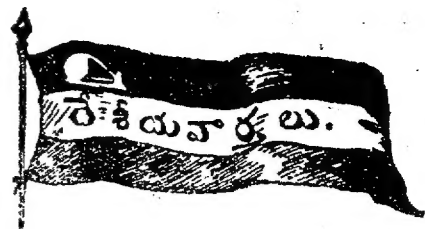
ఎంతమాత్రము మీ దరి జేరదు.

సెట్టు 1-క రు 1-2-0 లు.

ఆయుర్వేదాశ్రమము,

151, గోవిందప్ప నాయకవీధి, జి. టి. మదరాసు.

టెలిగ్రాఫు అడ్రసు: "పండిట్" మద్రాసు.

బీజపూరు, జూలై 12:—నిన్న హిందూమహమ్మదీయ కొట్లాట జరిగి ఇరువురు మరణించిరి తెలియుచున్నది.

(ఫీ. పెను.)

బొంబాయి, జూలై 12:—బుక్కేకరులకు రేగురంగముల మీదికి రానిచ్చుట కవకాశము గలిగింప నుద్దేశించుచు లేబరు చున్నట్లును తోసివేయవలసినదని కాననసభవారిని బొంబాయి కార్పొరేషనువారు కోరుచు తీర్మానించిరి. (అ. పె.)

లాహోరు, జూలై 12:—బ్రాహ్మణ్యాయుర్వి తిరిగి లాహోరుచేరెను. 15 వ తేదీన విచారణగావలసియున్న రిసాలావర్తమానుకేసును ఈయనయే విచారించుననుచున్నారు. రేపు హైకోర్టులో నీవిషయము తెలియగలదు. (అ. పె.)

లాహోరు, జూలై 12:—పంజాబుకాననసభలోని మహమ్మదీయసభ్యులు తాము సత్యాగ్రహము విరమించినందున 144 సెక్షను తీసివేయవలెననియు, అరెస్టు చేయబడినవారిని విడుదలచేయవలసినదనియు గవర్నరుకు తలపెరిపిరి. (అ. పె.)

వైద్యకళాశాల దొంగతనపు కేసు

కలకత్తా, జూలై 11:—పంచాననగోను, శ్రవణుల సంప్రముఖిగార్లను బెయిలుపై విడుదలచేయవలసినదని కోరగా అడ్వొకేటు దానిని నిరాకరింపవలసినదని కోర్టువారికి విన్నవించెను. ముద్దాయిలు బెయిలుపై విడుదలచేయబడిరి. (అ. పె.)

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడవది

అహమదాబాదు, జూలై 11:—గుజరాతు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీవారు నిన్న సాయంత్రము సమావేశమై రాజోవు అఖిలభారతజాతీయ మహాసభకు దాదీ అహ్మద్గారి చేరును నూచించిరి. (అ. పె.)

కాపా, జూలై 12:—మహమ్మదీయ సరిస్సెక్టరు జమాలద్దీను అనునాతడు తన్ను మహమ్మదీయమతము స్వీకరింపవలసినదని బలవంతపరచుచున్నాడనియు తన్ను వివాహమాడమని నిర్బంధించుచున్నాడని ఒక హిందూ ఆశాధి రాములాలు కారు అనునామె ఫిర్యాదుచేయగా విచారించబడుచున్నది. (ఫీ. పెను.)

భరతపూరులో గొప్పనగల నిశేవము

అజ్మీరు, జూలై 11:—భరతపూరునందు కుల్చురురాజ భవనమున శ్రవణుండగా గొప్పనగల నిశేవము మరియొకటి గనుపించెను. ఆ నగలను విక్రయించుటకు ఒక ప్రత్యేకాధికారి నియమింపబడినది. (అ. పె.)

వి. సి. యస్. పరీక్షలు

సిల్వా, జూలై 11:—గత జనవరిమాసమున ఆలహాబాదు నందు జరిగిన వి. సి. ఎస్. పోటీపరీక్షయందు తీర్థరెవారిలో వై. ఆర్. పార్వత్య, ఎస్. ఎస్. హాసన్, "హుంగ్ ఆహ" గార్లను, భారతమంత్రిగారు సివిలుసర్వీసుకాఖుకు నియమించిరి. మరికొన్ని నియోజకములు తరువాత ప్రకటించబడును. (అ. పె.)

సంయుక్త నియోజకవర్గములకు అనన్యుతీ

బొంబాయి, జూలై 11:—జమయీరులో ఉలేమా సభ వారి యాజమాన్యముక్రింద నిన్న సాయంత్రము మహమ్మదీయ సభ జరిగెను. సంయుక్త నియోజకవర్గములు మహమ్మదీయాభివృద్ధికి భంగకరమనియు, వానివలన హిందూమహమ్మదీయ వివాదములు మరింత హెచ్చుననియు తీర్మానముగావించిరి. "మస్లిము ఆవుట్ లుక్" సంపాదకుని అభినందించుచు భారత ప్రభుత్వమువారు నైజాము ప్రభుత్వమునకు ఒత్తిడిగలుగజేయురాదని భారత ప్రభుత్వమువారిని హెచ్చరించుచును, తల్లిగ్ ఉద్యమమును కొనసాగింపవలెనని మహమ్మదీయుల నుద్బోధించుచు తీర్మానముల గావించిరి. (అ. పె.)

రంగును మహమ్మదీయులు

రంగును, జూలై 11:—“రంగీలారసుల్” కేసునందు న్యాయమూర్తి దిలీపుసింగుగారి తీర్పుపై నాగ్రహమును రెలు పును, దోషిని శిక్షింపవలెనని గోరుచు, “మస్లిం ఆవుట్ లాక్” పరిపాదకుని అభినందించుచు రంగును మహమ్మదీయులు తీర్మానమును గావించిరి.

దొంగతనమును దాచుటకు హత్య

కలకత్తా, జూలై 11:— ఓట్టుచరణ స్థానగారి యింట జరిగిన దొంగతనము సందర్భమున అరెస్టు చేయబడిన ఆర్థుడు చారణకు తీసికొని రాలిడిరి. మద్రాసు చెప్పినమాటల ప్రకారము కేసుక ఓట్టుగారిచే గాయపరుపబడిన మహమ్మదీయుడు, హత్యగానికడైన శివము అడవిలో దొరకెను. మద్రాసు పోలీసు రక్షణలోనున్నాడు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

బాల్యవివాహము

దివాజుపూరు, జూలై 12:— చిన్న కిల్లను కన్యములేని దే పెండ్లియాడవలసివచ్చినందున ధనసంపన్నుడైన బాబారా యను వర్తకునిపై తీసికొను తనతండ్రితుపాకితో కాల్యుకొని ఆత్మహత్యగావించుకొనెను. భార్యను వెలుపలికితోలివేసి తలుపులు లోనవిగించి తనతండ్రితుపాకితో తల్లి తలుపుతీయుమని కోరమండగనే ఆత్మహత్య గావించుకొనెను. (ఫ్రీ ప్రెస్)

కంబారు బందిపోటునాయకుని అరెస్టు

ఆలవాబాదు, జూలై 12:— రెండు బందిపోటుగుంపుల నాయకులను పోలీసువారు అరెస్టుచేసినటుల పయ్యెనీరు వివేఖరి తెలుపుచున్నాడు. బస్నీగారిని 12 గురు ఆనుచరులతో ను మందుగుండుసామానుతోను పట్టుకొనిరి. దొంగసాత్తుతో సహా యుద్ధాముగారిని గుంపును అరెస్టుచేసిరి. ధోలాపూరు మహారాజావారి అరెస్టులందు చాలసాయపడిరి. (ఆ. ప్రె.)

హిందూమహమ్మదీయ కొట్లాటలు, 5 మరణములు

మల్టాను, జూలై 12:— నిన్ను దెబ్బలటల సందర్భమున మరణించినవారు 5 గరును గాయపడినవారు 9 గరునియు రూఢిగా తెలియవచ్చెను. అధిక సంఖ్యాకుల మహమ్మదీయులు. రాత్రికి రృద్ధులైన ఆమలలోనున్నది. ఉదయమున పరిసిధి తులు చక్కబడినవి. గొట్టపుడశము, కాల్పులము మోటారులు లాహోరకుండి వెచ్చుచున్నవి. అధిక న్యాయాధికారులును నచ్చుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

అధికారోన్మత్తత

నాగపూరు, జూలై 12:— 11 వ తేదీన సబ్జడ్జిగారు సాక్ష్యమువినుమండ నుమస్తా సంతకమునకే తనిఖీపుస్తకము గొనివచ్చెను. న్యాయమూర్తికోపగించి పుస్తకము విసరివేయగా నుమస్తాను తగిలెను. నుమస్తా కొంచెము సణుగుకొనినతరువాత న్యాయమూర్తి యాకనిని ఎన్నడును అట్లు నిరసింపనని చెప్పమని బలవంతపెట్టెను. నుమస్తా లొంగెను. ఈ కేసుయు జిల్లాన్యాయమూర్తికి తెలిసెనట. ఏమగునో యని చాలమంది యాతురము చూపుచున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

విదేశములలో ప్రచారముననరమా?

కాన్పూరు, జూలై 11:— భారతీయులు తమ జాతీయోద్ధ్యమమును గురించి విదేశములలో ప్రచార మొనర్చుట అసంకమా యను విషయమున, భారతేశాసనస్థులను సి. ఎన్. రంగయ్యగారు, ఇటుల వాచిరి. భారతదేశమును గురించి క్రైటికప్రజలొక్కట్యమైనను సరకుకేయరు వారికి కావలసినది వార్తవర్తకము. ఆటలు, లాభములు ఇంగ్లండు వెలుపల వ్యవహారముల నన్నిటిని విదేశాంగకార్యాలయమువారు చూచుకొనుచుందురు. భారతదేశ విముక్తికొరకు పనిజేయు మనసినది విదేశములలో నెక్కడినుగాదు. భారతదేశములోనే పనిజేయవలెను. (ఫ్రీ ప్రెస్)

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలు

కలకత్తా, 12 జూలై— కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము వారు బి. ఎ. డిగ్రీ పరీక్షాఫలితముల నీ దినముననే ప్రకటించిరి. ఫలితములు గతవత్సరముకంటె చాల నిరుత్సాహకరముగ నుండెను. గతవత్సరము నూటికి 57.1 శాతము విజయవందిరి. ఈసంవత్సరము నూటికి 89.45 శాతము విజయవందిరి. బి ఎ పరీక్షకు 8148 మంది విద్యార్థులు హాజరైరి అందులో 1169 నుండి మాత్రమే నెగ్గిరి. గతవత్సరము 2978 విద్యార్థులు హాజరైరి. అందులో 1638 నకు నెగ్గిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

లోహీలు

నూటికి నూరింతలు అప్పటమైన వని పూచీ నివ్వబడుచున్నవి. మీ రితరచోట్లయందు కొనునట్టి వాటికంటెను ఇవి మిక్కిలి ఉత్కృష్టమైనవి. వృధాగా మీరు చినిగినవాటినుండి తయారు చేయబడిన తక్కువ రకములపై వైకమును వెచ్చించకడు. అయితే మీకు అన్ని విషయములందును బాగా మన్నునట్టి అప్పటమైన లాలిలి ఉన్ని లోహీలనే తీయుడు.

హిందూదేశమునందు గడచిన 50 సంవత్సరమునకు వైగానుండియే తయారుచేయబడుచున్నవి.

2986

30 రకముల రంగులలో గలవ.

ధరలు

నెం	3 రు	లోహీలు (తెలుపు, ఇతరరంగులవి)	పొడవు		వెడల్పు		ధర
			గజములు	అంగు.	గ.	అంగు.	రూ. అ.
3	0		3	0	1 1/2	0	7 10
26	రు	"	2	15	1	6	6 10
26	రు	"	2 1/2	0	1 1/4	0	5 2
418	రు	"	2	12	1	5	5 4
316	రు	"	2	15	1	6	7 0
26	రు	చెక్కుది	2	15	1	6	7 8
60	రు	(తెలుపు, ఇతరరంగులు)	3	0	1	6	12 0

Manufactured only by

The Cawnpore Woollen Mills Company.

(Branch of the **BRITISH INDIA CORPORATION Ltd.**)

P. O. Box No. 5.

CAWNPORE.

Lalimli Agency—

Messrs. KAPURCHAND & Co.,

CHICKPET,

BANGALORE City.

ఈవర్తక గుఱుతును
గమనించిచూడుడు

పహారా ఆమ్లి దేవాలయ కేసు

రాజీ కృదురుట

ధిల్లీ, జూలై 12:— హిందూ సిక్కు ప్రతినిధులు సమావేశమై పహారా ఆమ్లి దేవాలయపు తగవును తీర్మానించుకొనిరి. సిక్కులు హిందువుల కా దేవాలయ మిచ్చుటకును హిందువులు దేవాలయమును గ్రంథ సాహిత్య తగు ఖర్చులపై చదివించుటకును తీర్మానింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

మొహరం పండుగ-మహమ్మదీయులు కొట్టుకొనుట

ఆలిగరు, జూలై 12:— మొహరంపండుగ కాంతముగ జరిగి పోయెను. ప్రతివత్సరము చివరలో జన జరిగెడు తాజియా ఊరేగింపు చాల ఉత్సాహముతో కళకళలాడుచుండెడిది. ఆయత్తువ మీ వత్సరము చాల నిరుత్సాహకరముగ కలాపిసముగ నుండెను. తామచ్చులనున్న యెడల, యెట్టి స్వల్ప అనుమానమైనను వివాదమైనను గలుగవచ్చుననితలచి అట్టివానికి అనకాళి మొసంగుండుటకుగాను తాజియా యూరేగింపు జరుగు విధులపాడు నునకు గల హిందువులు తమ కుట్రలను అన్నిటిని మూసివేసి ఇబ్బలిపోయిరి. విధులన్నియు నిర్జీవముగ నుండెను. అయినవకర్నాలా ధూమలపద మహమ్మదీయులు తమలా తామే ఎందుకో కల హిందుకొని కొట్టుకొనిరి. చాలమంది గాయములు తగిలెను. (ఫ్రీ ప్రెస్)

బెంగాలు నేషనలు బ్యాంకు

పునరుద్ధరించుటకు ప్రయత్నములు

కలకత్తా, జూలై 12:— బెంగాలు నేషనలు బ్యాంకును పునరుద్ధరించుటకు గట్టి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. బ్యాంకు వ్యవహారములగురించి నివేదింపబడుటగాను టి. సి. గోస్వామిగారి ఆధ్యక్షతక్రింద నియమింపబడిన ఉప సలహా మువారు నివేదికను తయారుచేసి వాటాదారులకు అందజేసిరి.

బ్యాంకును తిరిగి పునరుద్ధరించుటకు ప్రయత్నములు గావించునెడల పరిపాలకవర్గమునందు సభ్యులుగ నుండుమని కొంత మంది ప్రముఖులు వాగ్దానమొనర్చినయెను. ప్రముఖుల పేర్లను ప్రచురించినయెడల వాటాదారు లందరును ఏకగ్రీవముగ నామోదించెద రని తమకు సంపూర్ణ విశ్వాసముగలవనియు ఉపసంఘమువారు దాపిరి. వాటాదారులు సమావేశమై బ్యాంకును పునరుద్ధరించు నిధాంతము నంగీకరించువరకును, అప్రముఖుల పేర్లను ప్రకటింపకుండుట మంచిదని ఉపసంఘమువారు చెప్పిరి. ఇందుకు మొదట నింకను 10 లక్షల మూల్యమును అప్పుడే వాగ్దానమొనర్చిరి. వాటాదారులసమావేశమువారు బ్యాంకును పునరుద్ధరించుటకు తీర్మానముచేసినయెడల నురియొక 10 లక్షల ధాగంపు. ఈ మొత్తములతో తిరిగి బ్యాంకును పునరుద్ధరించుచు అని ఉపసంఘమువారు దాపిరి. (ఆ. ప్రె.)

మిల్లుయజమానులు - రాజప్రతినిధి

రాయబారవర్గము దర్శించుట

సంభాషణలు రహస్యముగ నుంచుట

"ఎక్కవలాభముగలుగు ఆశలేదు"

సిన్హ, జూలై 13 - ప్రభుత్వమునా రీక్షించి ప్రకటనమును గావించిరి. భూమిచేత ప్రభుత్వముల పరిశ్రామముల రాయబారవర్గమువారు నిన్ను సాయంకాలము రాజప్రతినిధి గారిని దర్శించి టూలిపుత్రుల నివేదికను గురించి విచారించిరి. రెండుగంటల కాలము విషయమై చర్చలు జరిగెను. ఈవర్తలు రహస్యముగ పరిగణింపబడెను.

రాజప్రతినిధిగారు రాయబారవర్గమువారికి స్వాగత మొసగుచు, పరిశ్రామముల అభివృద్ధియలగు మార్గాలును నిర్దేశించిరి. రాయబారవర్గము వారికి కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. రాయబారవర్గమువారు మోడిగారును ఇతర సభ్యులును తాముచెప్పవలసిన విషయములను చెప్పిరి. సిన్హగారు రాజప్రతినిధిగారు రాయబారవర్గమువారికి కృతజ్ఞతను తెలిపి, తాను వెంటనే విధముల వాదనమును గావింపజాలననియు రాయబారవర్గమువారు చెప్పిన విషయములను ప్రభుత్వ సభ్యుల యెదుట సులభమున చెప్పెను.

రాయబారవర్గమువారు చెప్పకొనిన విషయములకు తమగ వివరములను మోడిగారు రాజప్రతినిధిగారికి కృతజ్ఞతను తెలిపి, రాయబారవర్గమువారు చెప్పిన విషయములను వివరించుట వారి వాదనాపటుత్వమును గమనించి ప్రభుత్వమువారు తమ నిర్ణయమును మార్చుకొనెనని నమ్ముచున్నానని నుడివెను. (అ. ప్రె.)

వివరములు

సిన్హ, జూలై 12: ఈకోజ మధ్యాహ్నము మిల్లుయజమానుల రాయబారవర్గమువారు రాజప్రతినిధిగారితో విచారించిరి. సిన్హగారు, మోడిగారు నాయకత్వమునకు రాజప్రతినిధిగారిని సమీపించి బట్టలపరిశ్రమకు తగినంతరక్షణ మొసగుట ఎంత అవసరమో వివరించిరి. ఆసమయమున జరిగిన చర్చలు రహస్యముగ నుంచబడెను. పత్రికాప్రతినిధులను రానీయలేదు. వాణిజ్యశాఖాసభ్యులగు సర్ బాల్గి రెయినీగారును, కార్యదర్శియగు సర్ బాల్గిగార్ బట్ గారునుగూడ దగ్గరనుండి చట్టలో పాల్గొనిరి.

టూలిపుత్రుల సూచనలను నిరాకరించుట చాల అవ్యాయమున బుజువుచేయుచు, రాయబారవర్గమువారు రైతుల సహకారించిరి. అంతయగాక టూలిపుత్రుల సూచనలను నిరాకరింపబడినవిదల బట్టలపరిశ్రమకు సంభవించిన విషయస్థితిని వివరించి, ప్రభుత్వమువారు తమనిర్ణయమును మార్చుకొనిన నేగాని పిలువెదని చెప్పిరి.

రాజప్రతినిధిగారు, రాయబారవర్గమువారు చెప్పకొనిన విషయములను శాంతిముగిసి, అచ్చటచ్చట కొన్ని విషయముల గురించి తనకుగల అనుభవముల దీర్చుకొనుటగాను చర్చయందు పాల్గొనిరి.

రాయబారవర్గ సభ్యులు తమకొనంగబడిన ఆచరణకు చాల సంకల్పించిరి. కాని ఈచర్యలను వారికిరైతుల ఎక్కువలాభము గలుగనని వారెందులకేను మిల్లుయజమానులు చెప్పింపిన రమల సమసరించి, ప్రభుత్వమువారు సార్వత్రికమును సవరించు కొందురని అనుకొనుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

మోడిగారి ప్రకటన

రాజప్రతినిధిగారిలో జరిగిన సంభాషణలగురించి మోడిగారినిప్రశ్నింపగా ఆవివరముల దెలుపుచు త్వరగానే ప్రకటనను గావించెదమని నుడివెరి. తన స్వంత అభిప్రాయము గురించి ప్రశ్నింపగా మోడిగారిటుల నుడివెరి. మేము చెప్పకొనువిషయములను రాజప్రతినిధిచాలాశాంతముగ వివరించుటకు చాల సంకల్పించుచున్నాము. రాజప్రతినిధిగారు వెంటనే ఎట్టి వాదనములను గావింపజాలరు. అయినను రాయబారవర్గమువారు చెప్పిన విషయములకు తనప్రభుత్వమువారు రక్షణగూర్చుకొనలేరని వాదన మొనర్చిరి. ఈసంభాషణలవలన చాల అపొహల తొలగినాయెను. పరిశ్రామములను, ప్రజలను ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయముపై నేర్పగమగు అభిప్రాయముల పడినదియు రాజప్రతినిధి వారిని చెల్లించెను. మిల్లుయజమానుల వాదనలు ప్రభుత్వముగాంచి బట్టలపరిశ్రమకు తగురక్షణ మొసగబడునని ఆశించుచున్నాను. (అ. ప్రె.)

మంభకోణం - ఒక పత్రికా విలేజురై నైకిలలో తన వ్యాసము పోషించేయుటకు వెళ్లుచుండ దోపిడీ నైకిలకూత విని ఐండి బెడరై నైకిలుపై బడెను. నైకిలు ముక్కలయ్యెను గాని యాతకు శ్రమముగా నున్నాడు. (శ్రీ ప్రెసు)

భారతీయుల బహిష్కరించుట

బొంబాయిలో క్రైస్తవ కలాశాలాధ్యక్షుని అసహనము

విద్యార్థులు ఆగ్రహము

బొంబాయి, జూలై 12: భారతీయులను నీచముగ పరిగణించి బహిష్కరించు అసహనభావము బొంబాయి క్రైస్తవ కలాశాలయందు గూడ వ్యాపించెను. కానిత యూనియను సమావేశముగం దీక్షించి తీర్మానము నుపపాదించి చలించెదమను గాను, క్రైస్తవ వాణిజ్యశాఖలో కాథలిక్ విద్యార్థి కలాశాలకుంకి సర్పెంట్ చేసెను.

ఆ తీర్మానమునన్నియు గలను. "యూనియను సాంసత్వ రిక సమావేశములకు కాథలిక్కు మతములుగానివారిని రానీయరాదు"నిశ్చయమున కీసభవారు తీర్మానము నసమర్థిని నెలుపుచు, అట్టి నిశ్చయము వెంటనే తొలగింపవలెనని గోరుచున్నారు.

కలాశాలయందు కాథలిక్ యూనియనే గాక మరియొక విద్యార్థుల యూనియనుగూడ గలను వారు తమ సాంసత్వ రిక సమావేశ స్వములకు కాథలిక్ విద్యార్థులనుగూడ ఆహ్వానించుచుండిరి. వారు ఇప్పుడు విద్యార్థులను వాటింపుటలేదు. కాని కాథలిక్ యూనియనువారు సాంసత్వ రిక సమావేశాన్ని వలల జరుపుకొనునపుడు మాత్రము ఇతరమతముల వాహ్యునించుటలేదు. వారి యుత్సవములను వివరించుటలేదు. తమ యుత్సవములకు రెండవయూనియను వారిని ఆహ్వానింపకపోవుచాల ఆ గౌరవానుభూతి వారినిగూడ ఆహ్వానింపవలసినదని కాథలిక్ యూనియనులోని విద్యార్థులు కొందరు పట్టపట్టిరి. వారి కోరికప్రకారము పై తీర్మానమును వ్రాసి, యూనియను సమావేశమునందు దుపవాదించుటను నోటిసునొసగి కాని కలాశాలాధ్యక్షుడు దాని కంగీకరింపక భారతీయులను పార్శ్వమునకు, హిందువులు, ముస్లిములను మొదలగువారు కాథలిక్కులతో కలసిమొసిన తరువాత, క్రైస్తవబాలికలతో నాట్యమాడ నిచ్చుటకు తానేమాత్రమును అంగీకరింపనిచెప్పి సదరు తీర్మానము నుపసంహరించు కొనవలసినదని కోరెను.

కలాశాలాధ్యక్షుని ఈ "అసహనము, నిరంకుశత్వము" క్రైస్తవ కలాశాల విద్యార్థులుగో గొప్ప ఆందోళనమును గలుగజేసెను. కలాశాల ఒక్క "కాథలిక్కు" అనేకాదనియు, కలాశాలదాయము చాలవరకు క్రైస్తవచేతరులగు విద్యార్థులనుండి అందు ముఖ్యముగా భారతీయ విద్యార్థులనుండి నచ్చుచున్నదనియు, అందుచేవారిని బహిష్కరింపరాదనియు విద్యార్థులు గోరుచున్నారు. (శ్రీ ప్రెసు)

భాష్యుల జెహంగీరు డిన్నా దేవగారు బొంబాయిపై కోర్టు అశిమనలండ్డిగ నియమింపబడిరి.

కనిగిరి డి. మునస్సుకోర్టులో

స్కాల్ నెం 888/19.6 రు
వాది: - గడ్డ గోపాలకృష్ణస్వామి మైనరు అయినందున వెళ్లుప్రభుడు గడ్డ చలయ్య.
ప్రతివాదులు: - 1. తల్లె సోమయ్య, 2. గడ్డ భిన్న బాయి పురఫ వెంటుచ్చయి.
ఈనెంబరు దావా విచారణగాను, కోర్టు గారు తే 21-7-1927 డికి వాయిదా వేసినారు. ఈనక సమరు లేదాదా ప్రతివాదులు హాజరుకానియెడల పరోక్షమున విచారణచేసి యక్కాస్తిగా తీర్పు చెప్పబడును. వాది పక్షము, గొంట్లా శ్రీరామరామశెట్టి బి. ఎ. బి. యల్. హోర్స్టేజీ, కనిగిరి 9-7-1927.

నోటీసు

రేసల్ల డి. ము. కోర్టువైర్

స్కాల్ 57/27
వాది: - పంటసాల జక్రయ్య
ప్రతివాది: - గురిశాల రాఘవులు పురపు ముత్తయ్య
ఈనెంబరున కాది ప్రతివాదిపైన లేచిన ఈ దావా 18-7-27 లేడికి ప్రతివాదికి నోటీసు నిమిత్తం వాయిదా వేయడమైనది. ప్రతివాది ఆలేడికి కోర్టులో హాజరు అయితే పాలు చెప్పకొనియెడల ప్రతివాదిపరోక్షముందు తీర్పు చెప్పబడునని యందుమాలముగా తోయచేయడమైనది. 8849
రే పల్లె } నేదాంతం లక్ష్మీపతి బి. ఎ.
29-6-27 } వాదినీడరు.

సింధు విభజనము

హిందువుల ఆక్షేపణలు

ఢిల్లీ, జూలై 12: సింధువిభజనము సింధుసంధి హిందువులందరికి ఏమాత్రము సమర్థముగ లేదని బొంబాయియందు కాంగ్రెసుసంఘమువారు గావించిన తీర్మానమును ఖండించుచు సింధురాష్ట్రపు హిందువులసభలో రొకతీర్మానముగావించిరి. ఈతీర్మానమును రాష్ట్రపు హిందువులసభాసభ్యులను అఖిలభారత హిందూసభాకార్యదర్శికి పంపుచు వారణాసిలో జరిగనున్న కాంగ్రెసుసంఘసమావేశమువారు తమ ఆక్షేపణలను దృష్టియందుంచుకొని తీర్మానములను గావించుననియునని కోరిరి.

బొంబాయియందు కాంగ్రెసుసంఘమువారు గావించిన తీర్మానములను ఆక్షేపించుచు చరిత్రాధారాన్నియు హిందూసభనా రొకతీర్మానము గావించిరి చురయ్యోనార్త వచ్చినది. (అ. ప్రె.)

ప్రకటన

గురిశాలతొలుకా రాయబారి కాపురమును దాశిరెడ్డి కోటిరెడ్డి సాలమద్యం మద్యము నిరపరిపించుటగాను రాయవరం శివారు తుమ్మపల్లి కాపురమును కల్లూ నాగయ్య ఆ గ్రామములందుకాపురము తనక దావా తెచ్చుటను పర్మిషన్ గుప్పించుటకు డిక్టేషన్ నెంబరు 2-8-27 న హీరింగును వచ్చును అని యిందుమాలముగా తోయచేయడమైనది.

గురిశాల } వి. వి. పి. సుబ్రహ్మణ్యం
6-7-27 } వాదించు ప్రతివాదుడు

బ్యాంక్ సొసైటీలోని సభ్యుల కవులను ఆంగ్ల దేశ మంతట నాడుకొను ప్రసిద్ధిగాంచిన కృష్ణలీల, అవతారి గ్రంథకర్తగాను
బళ్ళారి పండిత కే. సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి
విశిష్ట నూతన నాటకములు ప్రతియొక్క యొక్క 4-0
మేవాడు శౌర్యాన్ని పరీక్షణార్హతపూర్వకము
ప్రౌఢ కృష్ణలీల (సుమారన పరాభవము) నవీన సంకల్పన విరాజితము.
ఆంగ్ల దేశ యెడల
వి. వి. రమణ్ అందు కో, బుబ్బలాను, కాకినాడ సికి.

దగ్గులర్లు, రాసిన
గొంతులకు అమోఘమైనది.
"వేల్వెల్ నే తల్లి - ఈ అమోఘమైనది నన్ను తొలగిన గాయములను, చెబ్బలను, వ్రేలులను, చర్మములను, చర్మములను మొదలగు వాటిని నూర్చును. దగ్గులర్లు, రాసిన గొంతులకు చాలా అమోఘమైనది. ఒక మిల్లెను తీసుకొని, తిన్నగా మ్రొనేయును. నొచ్చిన పొరలను బాగుచేయును. రుచిలేనిది, తీసుకొనుట సులభము, తక్షణమే నూ మిచ్చును.
Chesebrough Mfg. Company
(Consolidated) New York, U.S.A.

మేలైనదానినే కొనుడు.
Vaseline
TRADE MARK
PETROLEUM JELLY
నీనికి బదులు దెనిపియును, 246

బొంబాయి కార్పొరేషను

అధ్యక్షుని అధికారముల హెచ్చించుట

బొంబాయి, జూలై 12—బొంబాయి ప్రభుత్వము (కార్పొరేషన్) వు శాసనసభలో కార్పొరేషను పరిపాలనాశాసనమును సవరించుట కొక బిల్లును ప్రవేశపెట్టినది. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

కార్పొరేషను సభలయందు అధ్యక్షునికి ఎక్కువధికారముల నొసగటకీ బిల్లు ఉద్దేశించబడినది. కార్పొరేషను సభ్యులలో నెవరినైనను సభనుండి వెడలగొట్టుటకును పదహారుమంది ములవరకు సస్పెండుచేయుటకును అధ్యక్షునకు బిల్లునందధికారములను నొసగబడినది.

ఈబిల్లు అంగీకరింపబడుచో కార్పొరేషను అధ్యక్షుడు మొగలుపాదుషావలె నిరంకుశముగ మెలగుటకై ఆటంకమును నుండదని నేపథ్యమున హెచ్చరిక ప్రకటించుచున్నది. (ప్రీ ప్రెస్)

బొంబాయిలో మదరాసు రాష్ట్రములు

బొంబాయి, జూలై 11—“మదరాసు రాష్ట్రమునుండి ప్రజలు గుంపులుగావచ్చి బొంబాయిలో, తక్కువజాతిమలకు పనులలో ప్రవేశించి ఇచ్చితి ప్రజల కెట్టి ఆస్కారమును లేకుండ చేయుచున్నారు. బొంబాయి శాసనసభలో, బొంబాయి ఉత్తర నగర ప్రతినిధులకు గివ్వాలాగారు ప్రతిభముగ నిరసించుచు “ఇండియన్ నేషనల్ హెర్బల్” పత్రికలలో వ్రాసిరి.

గివ్వాలాగారు బొంబాయియందలి మదరాసు రాష్ట్రీయ నివాసు వోల్ల సహాయముతో శాసనసభ కెన్నుకొనబడిరి. అట్టివారింత కృతఘ్నులగు మాటలాడినందుల కారణవర్తన ఖండించుచు, అతిసువేటునే శూన్యపరిచినది, దక్షిణ ఇండియా ప్రజాసంఘమువారున్న సాయంత్రము తీర్మానించిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

వ్యవసాయకుల సమావేశము

సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారు

రథ్యక్షతవహించుట

కోయంబూరు, జూలై 11—ఈ పట్టణమున జరుగబోవు వ్యవసాయకుల సమావేశమున కథ్యక్షత వహించుటగాను గా|| సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు రీతమున నిజమగు వేంచేసిరి. చాలమంది యువోగ్యులు పురప్రముఖులు రైలుపై వనువద్ద అయ్యగారికి స్వాగతమొసగిరి. వ్యవసాయకుల సమావేశమునకు చాలమంది ప్రేక్షకులును, అధికారులునుగూడ ఆరుచెందిరి. వ్యవసాయసంఘాధ్యక్షుడు డాన్ లింగమొదలియారుగాను ప్రతినిధులకును ప్రేక్షకులకు స్వాగతమును సమర్పించిన పిదప, కార్యదర్శి సంగుముయ్యెక్క సాంఘిక పరిపాలనా వివేదికను జదివెను. పిమ్మట అధ్యక్షులు వేర్వేరు వ్యవసాయ సమస్యలగురించి చర్చించుచు గంభీర మగు సుపన్యాసము నొసగిరి. ఇంకను మూడుదినములవరకు ౪౪ జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధివద్దకు మిల్లయజమానుల

రాయబారవర్తము

సింధు, జూలై 11—రాజప్రతినిధి గారిని దర్శించు అఖిలభారత మిల్లయజమానుల రాయబార వర్తమునకు హెచ్. పి. మోడిగారు నాయకత్వము వహించెదరు. పి. స్టాన్లీ, ఎన్. బి. సక్లతువాలా, ఎ. గెడ్డిను మెలోనీ గార్లును (బొంబాయి) నేట్ చవన్ లాలు పరేఖ్, నేట్ గోవిందలాలు పటేలుగార్లును (అహమ్మదాబాదు) లాలాశ్రీరాము (డిల్లీ) శ్రీవాసవ్రాజు (కాన్పూరు) గార్లును రాయబారివర్తమునందు సభ్యులగు నుండురు. మోడిగారు ఆస్సోయేటెడ్స్ వెస్టు ప్రతినిధితో మాట్లాడుచు, టారిఫుబోర్డువారి కిఫార్సుల త్రోసివేయుట అన్యాయమని రాజప్రతినిధిగారికి నచ్చునట్లు చెప్పెదమని నడిచిరి. (ఆ. ప్రె.)

సింధు, జూలై 12—మల్టాలో క్రొత్త అల్లరులేవు. మొన్న రాత్రి మరణించినవారి దహనములు ఉదయమున జరిగినవి. (ఆ. ప్రె.)

రంగూను, జూలై 12—చై నావాని ఇంటిలో దోపిడి జరుగునని తెలిసి పోలీసువారు జాగరూకులై దాని దొంగల నాయకునిచంపి ఇరువురు దొంగలను గాయపరచిరి. గాయపడియు వారు పారిపోయిరి. తుపాకియు మందుగండును దొరకెను. (ఆ. ప్రె.)

మొదటిరకము సీమక మలములను ఆతి తక్కువ ధరలకు

నేరుగా తెప్పించునట్టివారైన

బా పా లా ల్ ఆం డు కో.

టోకు చిల్లర సీమక మలముల వర్తకులు

మేము వచ్చులు, ప్రాతరకము వజ్రములు, ఆణిముత్యములు మొదలగువాటిని క్రయమునకు తీసుకొనెదము.

216 చైనాబజారు రోడ్డు, (పూల అంగడికి సమీపము) జి. టి. మద్రాసు.

గొ|| పటేలుగారు

బ్రిటిషునాయకులను సందర్శించుట

కలకత్తా, జూలై 13—ఫ్యాక్షన్లపత్రిక లండను విలే ఖకుడు ఆపత్రికకు ఈక్రింది తంతినార్త పంపెను :—

కడచినవారమున గొ|| వి. జె. పటేలుగారు యింగ్లండు నందలి ప్రధాన రాజకీయ నాయకులను సందర్శించి దీర్ఘసంభాషణలను జరిపిరి. వీరు లాయడు బార్ని, మాక్స్ వాల్టర్, బర్నెస్ హెడ్, బ్యాన్వియగార్తో మాట్లాడిరి. ఈసంభాషణల అనంతరము పత్రికాప్రతినిధులు బ్యాన్వియగారిని పటేలుగారిని సందర్శించి సంభాషణల సారాంశములను తెలుపమని కోరిరి. కాని వారు వివరములను తెలుపుటకు కోలులేదనియు, భారతదేశమునకు సంబంధించిన అన్ని విషయములను గరించినను, రాయలు కవిమను నియామకముతో సహా మాట్లాడిరనియు వారుచెప్పిరి. గొ|| పటేలుగారు శుక్రవారము లండనునండి బెనీనాక్ ప్రయాణమయ్యెదరు. (ప్రీ ప్రెస్)

తాతాకంపెని వాటాలు

ధర తగ్గిపోవుట

బొంబాయి, జూలై 12—ఆర్థికపరిస్థితిమీదను దేశీయ పేరులమీదను ఇంక మూడుసంవత్సరములవరకు ఎట్టిబిడ్డెంటు యిచ్చుటకు వీలులేదని తాతావనస్ట్రీలు కంపెనీవారు నాటా దారులకందరికి తెలియపరచుచు నేటిదినము పేరుమార్చెటలు నందు కొంతకలవరము ఏర్పడినది. తాతాకంపెని షేర్లఅమ్మ వారు అధికముగనుండిరి. కాని కొంతవారు లేకపోయిరి. ఒక్కొక్క పేరువల పదిరూపాయలు తగ్గిపోయినది. (ప్రీ ప్రెస్)

సిరాజి రాజద్రోహము

తీర్పులు నిలువ యుంచబడుట

కలకత్తా జూలై 12—సిరాజి రాజద్రోహ నేరపు విచారణ పూర్తి యయ్యెను. తీర్పు చెప్పబడెను. మద్రాసు తరపున అది రాజద్రోహము గాగలదనియు తీర్మానించిన యని యు కష్టములన్నియు తొలగజేసికొనుటకు స్వేచ్ఛావాదలు గానలేనని యువములను ఉద్బోధించుట యనియు తెలుపబడినది. (ప్రీ ప్రెస్)

దిమద్రాసు అండు సదరక్ మర్యాద

రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

నో టీ సు

3747

అంగీకరించబడిన పాత్రశాలలకు, కళాశాలలకు చేసిన విద్యార్థులకు కన్ సెక్షన్ టికెట్లు యియ్యబడును.

విద్యార్థులకియ్యబడుచున్న కన్ సెక్షన్ ఆర్డరు మోస పుతలంపుతో దుర్వినియోగము చేయుచుండుటచేత రైల్వేకంపెనీ ఒకవిధ దరఖాస్తుఫారమును ఈ కన్ సెక్షన్ ఆర్డరులకు ఏర్పాటుచేయవలసివచ్చినది. (ఇందు యొగ్యతాపత్రిక కూడ చేరుచున్నది) 1927 ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీ నుండి ఎమ్. & ఎస్. ఎమ్. రైల్వే టెంపేటివ్ నెం 54 రు 86 పుట యందు గల నెం 6 (1) & (11) కిరియట్ ననుసరించియే ఆమోదించబడిన దరఖాస్తు, యొగ్యతాపత్రికతోసహా వచ్చిన తరువాతనే కన్ సెక్షన్ ఆర్డరు యియ్యబడును. ఈ ఫారములు 100 ఒకటిగా చేర్చి బొంబుచేయబడును. ఇవి కావలసినట్టి పాత్రశాలలు, కళాశాలలు జనరల్ బ్రాఫీక్ మేనేజరుకు వ్రాసిన పుస్తకము 1 కి రు 1-0-0 చొప్పున పంపబడును.

హార్వే నారిమేనుకేసు

పైకన్నగారి అభిప్రాయములు

బొంబాయి, జూలై 12—పైకన్నగారు నేడు అడ్డపవార్లకు బదులు చెప్పుచు హైకోర్టునందనే ఈ ఆర్డరుచ్చినయెడల 46 వేల లాభముండెడిదని తెలిపిరి. ఈపనిని తమరు చేయగలుగుటకు తమ ఆర్థిక లెట్టివని యడుగ, దాను ఓపర్నీల పరీక్ష యందు కృతార్థత చెంది అధిక అనుభవము నొందియున్నాడని తెలిపెను.

నారిమేను— హైకోర్టుగా రీ యుద్దోగమున తమ కిచ్చుట కివియేనా తమ ఆర్థికతలు?

సాక్షి.—నాకు తెలియదు. ఆయన నడుగడు. నారిమేను అడ్డపవార్లడెను. వేలింకరు తిరిగి ప్రశ్నించెను. సాక్షి నివిలు ఇంజనీర్ల సలహా సభ్యుడు అనిపించెను. అది పెద్ద డిగ్రీగూ యని యడుగ, అది డిగ్రీ కాదనియు అది సభ్యుల యనియు పైకన్నగారు తెలిపిరి. తరువాత నారిమేను గారు తాను 15 వ తేదీనుండి శాసనసభా సహా వేళనుండు పాల్గొన వలసియుండుటచే 15 దినములు నాయిదా నీయవలసినదిగ కోరెను. కొంత చర్చమీదట నాయిదా యాయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

రవీంద్రుని జావా ప్రయాణము

కలకత్తానుండి బయలుదేరి చెన్నపురికి

వచ్చుచున్నారు

కలకత్తా, జూలై 9.—రవీంద్రనాథ టాగూరుగారు, డా|| సునీతిరట్టిగారు, ముర్రేంద్రనాథ కార్ గారు, దివేంద్రకృష్ణ దేవు గారు నేటిదినము కలకత్తానుండి మద్రాసుకు ప్రయాణమైరి. రవీంద్రనాథ టాగూరు రామకృష్ణ టాగూరు మరొకరియు ప్రముఖులు హవురావేమను, నచ్చి వీరిని సాగరంలో ఎండ్రసును చెన్నపురికి బాంబు పంపెను. (ప్రీ ప్రెస్)

కాకినాడ డి|| ము|| కోర్టులో

స్కాల్ కాజు నెం 60 రు of 1927

వాది:—కోసూరి హరియ్య

ప్రతివాది:—దాతా పాపిగాడు సా|| బేసేక్

వాది పేర ప్రతివాది వ్రాసియిచ్చిన ప్రానోటును బట్టి వాది పై నెత్తబన్న దావా దాఖలుచేసి నాడు. సదరు దావా జూలై 28 వ తేదీకి వాయిదా పడియున్నది. సదరుదావాకు ఆక్షేపణ ఉన్నయద్ద సదరు తేదీని గం 11 లకు కోర్టువారియెడల హాజరయి చెప్పకొనవలెను. లేనియెడల ప్రతివాది కోర్టు నుండు దావా డిక్రీ చేయబడును. 3851

వేములకొండ రామారావు.

వాదితరపుష్టడకు.

కౌన్ థియేటరు

2253

12-7-27 తేదీ బుధవారము నుండి 15-7-27 శుక్రవారమువరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు

నాయంత్రము 6 గం-15 ని|| రాత్రి 9 గం-30 ని||

మ ద న్ థి యే ట ర్సు లి మి టెడ్ వా త్

“ద్వంద్వసాహసములు”

2 వ భాగము ప్రదర్శించబడును

పతే బేరియల్ 31 రీల్స్ గలది. చార్లెస్ హట్టిసన్ గారి భయోత్సాహములతోన సాహసములతోన నిండియున్నది. ప్రతినిమిషము ఒక ఉత్సాహము, ప్రతినిమిష భయంకరము.

రహస్యమంత్రాంగము

విదేశ వ్యవహారములను అర్థపరచునట్లుగాను కామమనస్థులలో దెచ్చిన తీర్మాన మోడి పోయినను, బ్రతిష్ఠ ప్రజలేమి తదితరులేమి దీని నామోదించకపోరు. నానారాష్ట్ర సంఘము బోలు అట్టహాసము తేర్చుచున్నను, అంతర్జాతీయ సభలు తరుచుగ జరుగుచున్నను, జాతుల వైఖరిలో యిసు మంతయు మార్పు గలుగలేదని పాశ్చాత్యుల నీగారు స్పష్టపరచిరి. ప్రాన్య జర్మనీల మధ్య ద్వేష మిం కను రాజుచునేయున్నది. బాల్కన్లలో ఎప్పటి కేమి వాటిల్లునో చెప్ప వీలులేకున్నది. రుష్యా ఇంగ్లండులకు మధ్య గలిగిన ఎడబాటువలన, భావి పరిణామ మెటులుండునో జెప్ప వలనుపడకున్నది. ఇటలీ ప్రాన్యల మధ్య గూడ వైమనస్యము బెరుగు చున్నట్లుల వార్తలు దెలుపుచున్నవి. చీనాలో పెరిగిన కల్లోల మంతవరికు దగ్గలేదు. పాశ్చాత్యుల గారు సూచించినట్లు, ఇటలీవారి ఆత్మాశయ, రుష్యాభీతియు, జర్మనీకోపమును, ప్రాన్య అను మానములును, పోలెండు ఉపద్రవమును, బాల్కన్ల గండ్రగోళమును, అమెరికా అవిశ్వాసమును, చీనా సంగ్రామమును, తేరి ప్రపంచశాంతి కుప్పద్ర వముగ పరిణమించుచున్నవి. నానారాష్ట్ర సంఘము ముఖ్యవిషయములను వదలి, కొరగాని ప్రశ్నలతో ప్రొద్దు బుచ్చుచున్నది. రహస్యమంత్రాంగ మే యిప్పటికిని విదేశవ్యవహారమంత్రుల ప్రధానసాధన ముగ నున్నది. బహిరంగముగు చర్యలును నిష్కల్మష ప్రసంగములును అరుదుగ నున్నవి. నానారాష్ట్ర సంఘమును వదలి, వివిధజాతులను ప్రత్యేక ముగ ఆలోచనల జేసికొనుచు, ఒడంబడికలకు దిగుచున్నది.

కొన్ని నూతన సంస్థలు వెలువడినను, ప్రాత పద్ధతులే అంతర్జాతీయ వ్యవహారములను నడుపు చున్నవి. ఇప్పటిరాజ్యాంగ నిర్వాహకులకు నూతన పరిణామము గోచరించుటలేదు. నానారాష్ట్ర సంఘ మును నెలకొల్పిన యుద్దేశ్యము వీరి నేమాత్రము ప్రేరేపించుటలేదు. అందుచే, పరిస్థితులలో మార్పు గనుపించక, ఎప్పటి కేమి జరుగునో జెప్ప వలను పడుటలేదు. నానారాష్ట్ర సంఘము, పెద్దజాతులను ప్రేరేపించజాలకున్నది. ఈసంఘము నికనయినను శాంతిరక్షణ కార్యములకు వినియోగింపవలెనని, పాశ్చాత్యుల నీగారు గోరుచున్నారు. విదేశ వ్యవహార మంత్రులు సర్ ఆస్టిను ఛేబర్లెనుగారు, ప్రభుత్వ దృక్పథమును సమర్థింపబడంగిరి. ప్రాతమంత్రాంగ వేత్తల వైపుననే వీరివాక్యములందు గనుపించును గాని, ఎదుటనున్న సమస్యను గ్రహించి దానిని ధైర్యముతో పరిష్కరించు తలంపు గనుపించదు. నానారాష్ట్ర సంఘమువారు ప్రధాన విషయములను ధైర్యము, కొరగాని విషయములను చర్చించుచున్నా

రను సంగతిని, ఛేబర్లెనుగారు నిరాకరించిరి. కాని, నిజమిదిగాదా? చీనాప్రశ్నను పరిష్కరించుటకు గాని, రుష్యాప్రశ్నను పరిష్కరించుటకుగాని, నానారాష్ట్ర సంఘ మువయోగింపబడెనా? లేనపుడు సంఘపు యునికివలన నేమి ప్రయోజనము? నానారాష్ట్ర సంఘము వెనుకటికన్న బలముగ నున్నదని, ఛేబర్లెనుగారు యభిప్రాయము. ప్రపంచ శాంతి రక్షణకు బనికిరాని సంఘమునకుగల బలమెద్దియో తెలియకున్నది.

యుద్ధము సంతరింపజేయుటకు మార్గములను అమెరికా ప్రాన్యలు చర్చించునట. ఇంగ్లండులో నేమి, అమెరికాలో నేమి యుద్ధభావము ప్రజల హృదయములనుండి దొంగిలబోయెనట. ఇట్టి ప్రగల్భ ములవలన సత్యము మరుగుపడజాలదు. చమ త్కారముగ మాటలవలనను, సందిగ్ధముగ పద జాలమువలనను, భ్రమబుట్టి చెడి దినములు గతించి నవి. మానవకోటి, ఫలితములను వీక్షించుచున్నది. ఇంతవర కెట్టి ప్రయోజనము గలుగలేదని గ్రహించి నది. జినివాలో జరుగుచున్న నౌకాదళ సమా వేశముపట్ల ఇతరుల కాశదొంగినను, ఛేబర్లెను గారు కాశ దొంగలేదట. ఇంతవరకు ఎట్టి యెడబా డిక కుదురక నభ నిలిచిపోయెను. ఇకముందు నను, ఏకీభావము గుమరునని దోచదు. నౌకల విషయములో, మూడుజాతులమధ్యనే యొడంబడిక గుదురనపుడు, అన్నిజాతుల మధ్యను సైనిక, నౌకా, వైమానిక పరికరములవిషయమై యొడం బడిక గుదురనని యూహింప వీలుగనుపింపదు. నానారాష్ట్ర సంఘమువారి యా జమాన్యమున జరిగిన సమావేశమునందుగూడ, ఏకీభావము గుదుర లేదని తెలిసిన సంగతియే. రహస్యమంత్రాంగ పద్ధ తులు మారవలయును. స్వయం నిర్ణయసూత్రమును వివిధజాతులవారు అంగీకరించి, దాని నాచరణలో నికి దేవలయును. నానారాష్ట్ర సంఘము వివిధజాతుల పోరాటములను మాధ్యస్థముద్వారా పరిష్కరించుట కేర్పాటుంపవలయును. ఈసంఘమునందు ఆసియా జాతుల కర్హాసము లభింపవలయును. నానారాష్ట్ర సంఘమునకు వెలుపల, ప్రత్యేకాలోచనలు గాని, ప్రత్యేకపు టాడంబడికలుగాని జరుగుటకు వీలుండ గూడదు. అన్నిటి కన్నను ముఖ్యమయినది, జాతుల హృదయ ములు మార్పు జెందవలయును. ప్రతి జాతియు స్వార్థహితదృష్టితో ప్రపంచ సమస్య లను విచారించినగాని, పరిష్కారమార్గము కను పింపదు. జినివాలో జరుగుచున్న నౌకాసమావేశ మునందు ఎవరి లాభమునువారు ప్రధానముగ భావించుటచే, సమాధానము గుదురకబోయెను. నూతన భాధ్యతలను వహించుటకు, నూతన పురు షులు బయలుదేరవలయును. ప్రాతవాసనలతో నిండిన వారిని, ప్రపంచ సమస్యలను సాధింప నియ మించుట, మిగుల అవివేకము.

విదేశ ప్రచారము

విదేశములలో ప్రచారము సలుపుటవలన, హిందూదేశమున కత్యంతలాభముండునని వాదించు వారు, నాయకులలో పలువురుగలరు. గాంధీ మహాత్ముడు మొదటినుండియు విదేశ ప్రచారము వలన లాభములేదనియు, ముందుగ ప్రజాశక్తి వృద్ధి

నొందవలయుననియు, దెలుపుచుండెడివారు. కాని వీరియభిప్రాయములు పలువురకు నచ్చలేదు. కాంగ్రెసుసభ విదేశ ప్రచారమును మానినను, లండను లోని ఇండియా సంఘమును, ఇండియా పత్రికను తీసివైచినను, కొందరు కాంగ్రెసు నాయకులు ఇంగ్లండును స్వయముగ వెడలి, ప్రచారము సలుపు చునేయున్నారు. కాని వీరి ప్రచారమువలన బ్రతిష్ఠ దృక్పథము మారినట్లుల దోచదు. ఇంగ్లండు కిటీవల వెడలిన, సి. యస్. రంగయ్యగారు “ప్రతాప్” పత్రికకు వ్రాయుచు, విదేశ ప్రచారము నిరర్థకమని స్వామభవమువలన దెలుపగలిగిరి. బ్రిటీష్ ప్రజలు హిందూదేశమనిన, ఇసుమంతయు లక్ష్య పెట్ట రని, వీరు కనుగొనిరి. లేబరుపక్షమువారిలో నయినను, ప్రధాన నాయకులు హిందూదేశ సమస్యను విచారింపరు. బడ్జెటు సమయమున, కామ న్సుసభ యీమాన్యగూడ ఖాళీయయ్యెననియు, లేబరు నాయకులు సయితము నిర్ణయించినయి, దెలిసెను. బ్రిటీష్ ఉద్యోగులకుగాని, బ్రిటీష్ వర్త కమునకుగాని ఎట్టి యంతరాయము లేకుండిన వారికి జాలును. అందుచేబలహినులగు భారతీయులు ఇంగ్లం డుగాని ఇతర దేశములకుగాని బోయి ఎంత విల పించినను, ప్రయోజనముండదు. వీరి మొరల నాల కించువారుండరు. ఎవరయినను ఆకించి సానుభూతి జూపినను, వీరి సానుభూతి పొడిమాటలతో అంత రించును. ఇట్టి దీనాలాపములవలన, యితర జాతు లకు సానుభూతి గలుగుటకు మార్పు, నిరసనభావ ముదయించుట నిశ్చయము. అందుచే భారతదేశ నాయకులు ప్రజోద్ధరణకై కృషిసలిపి, స్వాతంత్ర్య మును సంపాదించుట ముఖ్యము. జాలిబడి స్వరాజ్యము నిరతు లిచ్చెద రనునాశ యంతరించి చాల కాలమయినది. భారతీయులు కృతనిశ్చయమై ఐక మత్యము వహించి కృషిసలుపువో, ఇంగ్లండు స్వరాజ్యమును ప్రసాదించక తప్పదు. ఇంతియగాక, కాంగ్రెసు తరపున ప్రచారము జేయుటకు ధనము చాలకావలయును. ఈమొత్తమునుహిందూదేశమున ప్రజాశ్రేయోభివృద్ధికై వినియోగించువో, హెచ్చు లాభము గలుగుననుటకు సందియములేదు. రంగ య్యగారు యభిప్రాయము, మహాత్ముడు మున్నగు నాయకోత్తముల యూహనే బలపరచుచున్నది.

పచ్చయ్యప్ప కళాశాల: పంచములు

పంచములను రాసీయగూడదని, పచ్చయ్యప్ప ధర్మముల బ్రష్టి లిటివల గావించిన తీర్మానమును, తిరిగి విమర్శింపవలయునని ది. బ. జి. నారాయణ స్వామి చెట్టిగారు నోటీసు బంపినట్లుల ప్రచురింప బడెను. మొన్నటిసభకు బ్రష్టిబంధమును హాజరుగా లేదనియు, అందుచే మరల విచారించుట యవసర మనియు, నారాయణస్వామి చెట్టిగారు తెలుపు చున్నారు. ఈమారయినను పంచమ ప్రవేశమున కంగీకరించి, బ్రష్టిల బోధన వారు కళాశాలా గౌరవమును నిలుపుదురనిభావించెదము. ఈసందర్భమున మద్రాసు మెయిలుపత్రిక వ్రాసిన యీ క్రిందివ్యాఖ్యానమును పరికింపవచ్చును.

“జప్తిను పత్రికయందు కొంతకాలముచుడిము బ్రాహ్మణుల స్వలాభపరాయణతగూర్చి వాయబడు వ్యాసములను చదివినవారు, అందలి తీవ్రతను గ్రహించియుదురు. జప్తినుపక్షపత్రికను గాంచినను కోయంబత్తూరు సమావేశ కార్యక్రమమును గాంచి,

డా॥ అనీబీసెంటమ్మగారు:—అట్టో బతు నెల లా
వద్రాసు వచ్చెరట కాంక్షెనుకు హాజరగురుట.

జస్టిసువార్టీవాసు కాంగ్రెసులో చేగుచున్నార:-
 దక్షిణయిండియా లిబరలు ఫెడరేషను కాఖాసంఘములలోని
 చాలామంది సభ్యులు కాంగ్రెసులో జేరుచున్నారని తెలియు
 చున్నది.

డా॥ అరండేలుగారు, వానిభార్య

రుక్మిణీ అరంజేయగాను

నేటి ఉదయం ఎల్లాంబానుండి మద్రాసు విచ్చేరి.
ఈ వెంట్రాకున బయటదే ఆమెరికా వెళ్లెను. తిరిగి కాంగ్రె
సునాటికి మద్రాసువచ్చెదరు.

కార్యోచేషను ఎన్నికలు:—మద్రాసు నగరపు
మ్యునిసిపలు ఎన్నిక తీర్మాన తేదీలను జరుగున:—

ఆంధ్రులు 10-వ తేదీ కన్యాశుల్కక అగ్రహారము, పెద్ద నాయకునకు పేట, పెంపంబూరు, చింతాద్రి పేట, తిరునాళ్ల శివరత్న పేట దీవిజనల ఎన్నికలును,

సెప్టెంబరు 7-వ తేదీని రాయపురము, పాక్కటపును,
మాల్తె, వరకునాకం, వేవే, డివిజనుల ఎన్నికలను జరగను.
రాయపేట డివిజను విషయమై తేదీనిర యము కాలేదు.

రాకపోకలు:—గౌ. డా॥ సుబ్బరామయ్యగారు గత రాత్రి ఉపకమండలము విల్లిరి.

హెచ్. జి. స్టాన్లీ ఐ.సి యస్ గారు గతకాత్రి ఈటె
జ్వరి.

హెచ్. యం. హూడ్ ఐ. సి. యన్. గారు గృహస్థులు.
ఉంటున్నారు.

గౌ|| ఆర్. యం. ఆరోగ్యస్వామిపిళ్లైగారు గతరాత్రి
తిరుచునాపరిశిక్షి.

అట్టి కంటి కన్నులు కామరసోగారు నేటికదయం
మదానవచ్చిరి.

పిట్టను అమ్మువారు సమ్మోకటిని

మద్రాసు మూరుమార్కెటులో కోళ్లకాళ్లకు తాళ్లు
కట్టుబడి ప్రాణిహింస గును కారణమన గి చుండిపై కార్పురే
వును కమిషనరు గారు నేరను మోపిరి.

ఈ చిన్న కవులు మలలో గూడ కవిమందరగారు స్వ
యంగా ప్రవేశించు కలగజేసికొని తిరిగి చూచుటకు
బానిచేయబడు గూర్చి అను ఆనమ్మగిని తెలియజేయుటకై
మూరనూర్చెట్టలో ప్రియమైన నమ్మగారందరును సమ్మెట్టి
దుకాణాలు మూసేసిరి

గౌతమ ధర్మసూత్రములు

బ్రహ్మశ్రీ పంచాంగుల ఆదినారాయణశాస్త్రిగారిచే
 రచింపబడిన గౌరీమధ్యమూత్రముల ఆంధ్రవ్యాఖ్యను కృతజ్ఞత
 తో స్వీకరించితిమి. ప్రతిహస్తమునను నారక ప్రతిపక్షమున
 సంస్కృతవ్యాఖ్యయు, ఆంధ్రవివరమును చేర్చబడినవి గౌరీ
 మధ్యమూత్రము లత్వేంద్రప్రసాదములు ప్రాచీనాచారములను
 గ్రహించుట కీర్తనార్హము ముఖ్యతోష్ఠాడగలరు అనుభవము
 ను నిట్టిగ ధమును ఆంధ్రులకు సహజించి, గ్రంథార్థముతో
 పకారమున రచింప. సంస్కృతగంధర్వజము లేనియెడ, ఆ
 గ్రంథము మరుగై యున్నది వానిని ప్రచురించుటకెందులకు ప
 యత్నములు జరుగవులేదు. అదినారాయణ శాస్త్రిగారు నీద
 లయ్యెట్లు యిట్టిగొప్పకార్యమును లేల పెట్టి లేదు పాండిత్యమును స
 ద్వినియోగపరుచుచుచే, ఆంధ్రమునజూని వీరిస్వయ్యముల
 కు తోడ్పడి, ప్రాచీన విజ్ఞానామృతమును గ్రోల ప్రాశస్త్యము
 ఇంకను పెక్కు సంస్కృతగ్రంథములను గంధర్వ ఆంధ్రభా
 షలోని కనుపరిచెను కాని లేని సనసరయము చేయిరానిని
 వానిని ముగ్ధింప నీలపడదు అయ్యభారతీ గంధమునకాచుం
 దారుల కీగంధము రు 4-8-0 కును, ఇతరులకు 9 రూపాయల
 కును విక్రయంబునను. ఎలయువారు, మేనేజరు, అధ్యభారతీ
 ప్రెస్ అందు అఫీసు, 7 అనిటి గంగప్పపేరి, చాంబిపేట, మ
 ద్రాసు అని ప్రాసిన బహిముగలరై.

మద్రాసు రిజిస్ట్రేషన్లు

అందుచేతను ప్రజల ముందుగానే తెలుసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

కాంగ్రెసులో చేరిన బహుజీతరులు

మృగము, చాత్ర 13:—జస్తి సాగ్ధము తమ, ఛానమును
 పంకిచుగొన్నందున ముల్లసాగ్ధము ౧ జగ్గాని నుండు తలవ్రచా
 ౨ ౩ గానుండును శ్లోయిం గిరి తో నుండును.

రాజాపానగలు-కాం. గెను

ఇవి వాగ్ గంభీరముగాను ఈ కమలమును మాటాడి
నపుడు వాగ్గలు రాజాగారును, పాత్రోగారును తమ కాం
గ్రెగూల్ చేరనిచి చప్పనిమలు అనంతమయియు ఇంకన ఏదయు
నిచ్చయింపకై లేచనియు పానుగలు రాజాగారు తెలుపు
చున్నారు.

కా- గెదులొచ్చేన బాహుణ్ణేరదులు

కోయంబత్తూరు, జూలై 12:—శ్రీమంతులు సి. యస్. రత్నం సభాపతి చెప్పినట్లుగా యం. యల్. సి., సి. యస్. సత్తప్ప చెట్టి మాడు, పి. రత్నం సభాపతిగౌంవరు, వి. అరుణా పరిం చెట్టిమారు, వి. పరినిసామినాయకుగార్లు, ఇతర ప్రముఖులు, కోయంబత్తూరు బ్రాహ్మణేతరులు కాల్పులు నందు చేరిరి.

(శ్రీమంతులు)

తమిళ నాడు రాష్ట్రము కాంగ్రెసు
కమిటీనర్

అస్సాకీగారు రానున్న కాంగ్రెసునకు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకోబడిరి.

నిన్న కావాలకాలము మహాజనసభ హోటల్లో యస్.
శ్రీనివాసయ్యంగారి ఆస్థానము వైసభ జరిగెను.

రాబోవు మదాసు కాంగ్రెసుకు ద్వారా అన్నారీగా
రద్దయిపోగా ఏకగ్రీవముగా ఎప్పుడోబడితిరి.

ఈ దివ్యతీర్థానుమనూప ఆమోదింపబడెను
ఈ రాష్ట్రమును సంబంధించినంతవరకును హిందూ
మహమ్మదీయ సమైక్యత విషయములలో బాంపాయిలో జరిగిన
అఖిల భారత కార్మికుల కమిటీవారి తీర్మానము నీ సభవారు
ఆమోదించి ఆరంగలో బెట్టుబైక్ల యాక్రందించారి నొక ఉప
సంఘముగా నియమించువ సేసినది.

ఒక ఉపసంఘము యీ క్రింది సభ్యులతో ఏర్పఱచబడినది. యన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు, వీ. రంగస్వామయ్యంగారు, సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారు, యన్ సత్యమూర్తిగారు, సి వి వెంకటసుబ్బయ్యంగారు, టి. ఆదివారాయణ చెట్టిగారు, ఓ కంఠస్వామి - ట్టిగారు, సి. యన్. చుట్టూరింగమొదలియ్యారు గారు, యన్ ముక్తయ్యమొదలియ్యారు గారు, సి. మరువనంపిల్లెగారు, ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, సి. గోపాలమొనసంగారు, జయచేలగారు, హరిదాశామంగారు, బషీరహమ్మదు సమ్మదుగారు, ముఫీ హమ్మదున్, కే. పి. వి. యన్. మీర రా తిరుగారు, జయల్ మహమ్మదుసమ్మద్ ఇబ్రహీంగారు మురజా సాహెబుగారు, జార్జి కోస్మెగారు.

నగర కార్మిక సంఘములను కౌన్సిలుకు మిమేకి అశ్వస్య
న బంధమును కలిగించి పెంపొందించుటకై కొన్ని నిర్దేశా
లలో కార్మిక సంఘ నిర్మాణము ను నశ్చటై కౌన్సిలు తరపున
కార్మిక పరిపాలన సంఘములను ఏర్పాటు చేసి దానికి ముఖ్య ద్ర
వ్య సహాయమును చేయవలసినదిగా యీ కమిటీ వారు
తీర్మానించుచు ఆ ఫిలభారతి కౌన్సిలు
కుమిమేవారి తీర్మానము నీ సభకును ఆమోదించుచున్నారు.

బ్రహ్మ ధీశ్వరమలకంః హిందూదేశమునకు దుల
మతియగుచున్న వీయో విదేశపునగరాలను బహిష్కరించుట
సాధ్యమనునో ఆ మానవత్వపులయొక్క పట్టికను తే మారుచు
మనసినదిగా యిట్లందుకొనినది వోరుడు స్వారు.

నాగభూము సత్సంగమాలమి గవర్నమెంటువారు ని
క్షించినచిలుకు నిన్ను మెండుమర్చిని కర్మించును నొక తీర్మా
నము చేయబడెను. ఆ తీర్మానముననే అనారీ గారి దేశస్థు
కామింపబడెను

గన్న మెంటు నపుడు అనిలభారక ఖాదీఃధికి చందా
లకు ఇవ్వమాడారు బాగోయేబకిన గన్న మెంటు ఉత్తరువు
కూడా గరి ఈ బహుమతి లోగానముచేయబడినది.

కీ॥ ౧॥ ఎద్దనపూడి చించు రామయ్యగారు.

అగ్రపక్షికా కాంక్షలును చెన్నపురికి వచ్చినప్పటినుండియు
 4-టి యుద్యోగలలో నొడుగానుండి యజమానుల ఆనుగ్రహ
 మునకు విశ్వాసమునకును పాత్రులుగానుండిన చెంచురామయ్య
 గారు నేడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు చెన్నపురిలో స్వర్ణ
 స్థలైని వ్రాయవలసివచ్చినందుకు చాలచింతిలుచున్నాము,
 చెంచురామయ్యగారు కొన్ని నెలలనుండి వ్యాధిగ్రస్తులై కచే
 రికి రాజాలని సిట్టిలో నుండి వీరు కొన్ని ఇత్తనముల పాలు
 చెన్నపురి ఆంగ్లపథకు వ్యవస్థాపకులుగా నుండిరి. భాషానవ
 యందు వీరి కార్యము మెండు, చిన్న వయసులో వీరిల్లకాల
 మధియునకు పాలు గావలసి వచ్చుట చాల దుర్వృత్తును. వీరి
 తండ్రిగారిం ఎద్దనమాడి సంజీవయ్యగారు ఆంగ్ల గ్రంథ ప్రక
 టనమున చాల కృషి సలిపియుండిరి. చెంచురామయ్యగారిమర
 నమునలన భగోందుర్గర సంతాపమునకు పాల్పడిన వారి ధగ్మ
 పత్నికిని ఓడ్డలకును బంధు మిత్రులకును మేము మా సానభూతి
 నంద జేయుచున్నాము చెంచురామయ్యగారి ఆత్మకు ప్రేమా
 పరుడగు సర్వేశ్వరుడు శాంతి నొసగుగాక!

వాతావరణస్థితి

1577 నాటి జ్యూలై 13న కేసి బుధవారము.

సూచక వివరాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో వర్షపాతము	జూలై 1-వ తేదీ నుండి వర్షపాతము	సూచక వివరాలు
హోల్ వూర్	84.5	78.6	0.02	8.75	+ 0.20
విశాఖపట్నం	88.8	79.2	...	11.95	+ 5.29
కాకినాడ	88.3	77.1	0.72	10.08	+ 8.58
మచిలీపట్నము	90.2	75.8	0.48	7.95	+ 0.78
రన్నుల	85.8	72.3	0.06	7.85	+ 2.81
బద్వారి	86.2	74.2	0.04	2.72	+ 0.19
చింతకపూరు	...	...	0.06	2.89	— 1.08
కడప	97.0	78.4	...	5.89	+ 0.70
కల్వార	98.2	78.8	0.17	2.96	+ 0.27
మద్రాసు	98.7	81.0	...	4.49	+ 1.05
కడపూరు	97.1	78.2	...	4.24	+ 1.65
శీలము	88.1	78.7	...	12.58	+ 8.15
కోమలబత్తూరు	81.7	71.5	0.11	2.32	0.06
తిరుమలపాళ్యం	94.8	79.2	...	2.94	+ 0.98
నాగపట్నము	96.8	80.2	...	1.05	— 1.08
మనూరు	98.1	80.8	...	5.06	+ 2.70
పొంబే	88.0	79.9	...	0.22	— 0.17
తిరునల్వేలి	...	...	...	0	— 0.71
తిరుకేంద్రము	82.0	78.9	0.45	15.85	— 0.51
కొచ్చిన్	83.2	78.8	0.87	41.23	+ 1.97
కానికట్ట	76.7	72.4	2.44	58.32	+ 5.77
మంగళూరు	81.4	78.7	1.38	71.25	+ 16.70
దెంగుళూరు	75.0	66.0	0.02	4.87	+ 0.10
మంగళూరు	66.1	82.5	1.28	50.78	+ 6.75
మంగళూరు	62.5	52.8	0.10	7.28	+ 0.97

పా గురువులు—కాకివాడలో 0.72" వచ్చిపల్లె
లో 0.43" వర్షం పడెను. గోపాలపురంలో చినుకులు పడెను. మే
ముములు పోసారముగనున్నచి గోపాలపురంలో ఆర్ద్రత ఎక్కు
వ. పగటివేళు 81 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు తక్కువ. దక్షిణమున పగటి రా
త్రివేళు 21 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు తక్కువ.

దేవుని:—మిమ్ము విస్తారముగనున్నది. కడపలో తప
పత్రాల్లో చినుకలు బడినవి బద్దాలో ర కర్నూలులో
దగ్గిల పగటివేడిమి తక్కువ రాత్రివేడిమి కర్నూలులో
దగ్గిల తక్కువ.

కర్నాటకమున కెల్లాడలో 0.17% వర్షి చెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి.

ఉక్త మద్రాసు తీర్మాన వర్ష పాతము సాధారణముగ నున్నది. చ త్రమిడలము లో చిరుకులుబడెనది.

వ. వ. నా రాయణ అయ్యును.

సమయ చారిత్రమును

నను బ్రాహ్మణేతరుల కిట్టిలోపము ఎన్నడును, లేదని యనుకొనవలసి వచ్చును. కాని నిజస్థితి ఎటు లున్నది? పచ్చయ్యప్పధర్మముల ట్రస్టీలుగ బ్రాహ్మణేతర బోధవారి యాజమాన్యమున జరుగుచున్న పాతశాలలను కళాశాలలు, పంచములను ఇతర నిమ్నజాతులను యితరకు బహిష్కరించి యుం డెను. ప్రస్తుత బ్రాహ్మణేతర నియమముల కిది మిగుల విరుద్ధము. అందుచే నిమ్నజాతులవారి నిందు జేర్చుకొనుట కొకయుద్యమము బయలుదే రెను. నిన్నటిదినుము ట్రస్టీలుగూడ, నిమ్నజాతులను బహిష్కరింపవలెనని తీర్మానించిరి. బ్రాహ్మణేతరు లీ నిర్ణయముగూర్చి ఎటుల భావించెదరు? బ్రాహ్మణేతర నాయకులును, జస్టిసు పక్షపాతియు, ఏమి సమాధానముజెప్పను? దీనిని సమర్థింప వీలులేదు. పూర్తిగ నయినను నిరసింపవలయును. లేదేని షికసంఘమును బహిష్కరించుట న్యాయమని యయినను అంగీకరింపవలయును. ఈ సూక్రము నంగీకరించుచో దానికి హద్దుల నేర్పరచుటకు వీలుండదు. హక్కులనయినను, అధికారమునయి నను పదవులనయినను, అనుభవించుచున్న వారు ఇతరులను అనుభవించినచుండు జేయవచ్చు నని తేలును."

శాంగైను : జస్టిసుపక్షము

కోయంబత్తూరు తీర్మానము జస్టిసుపక్షము వారు కాంగ్రెసులోజేరుట కనుజ్ఞించినను, ఎందరు కాంగ్రెసులోజేరెదరో జెప్ప వీలులేకున్నది. సర్ పానగలురాజాగారిసంగతి యొకను నిశ్చయము గా లేదు. సర్ పానోగారుచేరని వార్తయొకటి నూచించెను సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారిసంగతి తెలిసిన విషయమే. నాయకులు జేరకబోయినను, అనుచరులుకొందరు జేరుచున్నట్లు నేటివార్తలు జెలుపుచున్నవి. జస్టిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసులో జేరి దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికై కృషి సలిపినగాని ఎట్టి పలుకుబడిని సంపాదించజాలరు. ఆసంగతియటుండ, రాష్ట్రీయ స్వరూపాలనము లభించువరకు, మంత్రి పదవులను చేట్టకూడదని కోయంబత్తూరు సమా వేశమువారు గావించిన తీర్మానమును, జస్టిసుపక్షము ఖులు అనుసరించెదరా లేదా? తీర్మానము కేవలము పలహామాత్రమేననియు, వ్యక్తుల స్వేచ్ఛను బాధింప దనియు, తలచెదరా? ప్రధాన జస్టిసు ప్రముఖు లీవిషయమై స్పష్టమగు ప్రకటన గావించుట యవస రము. భారత శాసనసభ్యులుగాని, శాసనసభలో లేని యితరులుగాని ప్రకటనల గావించిన ప్రయో జనముండదు. మద్రాసు శాసనసభ్యులుగ జస్టిసుపక్షము ఖులనుండియే, ఇదమిశ్రమగు ప్రతిపాదనము వెలు వడవలయును. శాసనసభలో కాంగ్రెసు పక్షము వారి తో జస్టిసు పక్షము వారు చేతులు గలుపుచో, ద్వంద్వ ప్రభుత్వ మంత రించుట నిశ్చయము. కాంగ్రెసుపక్ష ప్రముఖులగు శ్రీనివాసయ్యంగారు, నరేంద్రమూర్తి, రంగస్వామి అయ్యంగారు, హరినర్సోత్తమరావు, కాశ్యపరావు, కె. వి. ఆర్. స్వామిగార్లు మరికొందరును ద్వంద్వప్రభుత్వమును తొలగించుటకు తమ సంసిద్ధతను స్పష్టముగ దెలిపిరి. జస్టిసుపక్షనాయకులు గూడ తమ సంసిద్ధతను వెల్లించుట లాభకరము. స్వత్రాప్రతిపక్షమువారికిమీద కాంగ్రెసులో జేరి, ద్వంద్వప్రభుత్వస్థానమును స్వరూపాలన మాత్ర మించుటకు తోడ్పడుట వివేకము.

ఫోనోఫిలిములు

అమెరికాలో కనిపెట్టబడిన ఫోనోఫిలిములను గూర్చి వినియుంటిమీ గాని, వాని వింతవరకు జూచు భాగ్యము చెన్నపురికి తటస్థిపలేదు. సాలిసుబరీ గారిపుడు చెన్నపురిలో జూపుచున్న ఫోనోఫిలి ములు, బయస్కోపు గ్రామఫోనుల కలయికను బాగుగ కనబడుచున్నవి. బయస్కోపు ప్రదర్శనము చూచువారికి, శబ్దము వినుపించని కొరత గనుపట్టుచునేయుండును. గ్రామఫోను పాటలను వినువారికి, పాడెడివారు గనుపించని కొరత గోచర మగుచునేయుండును. ఫోనోఫిలిము లిట్టి కొరతలను దీర్చుచున్నవి. పాట రంగస్థలము వెనుకనుండి వచ్చు చున్నట్లుండక, పాడెడివారి నోటినుండియే వెలు వడుచున్నట్లుల గనుపించును. స్వప్రత కెట్టి కొరత లేదు. జాత్రగాత్రముల మాధుర్యమున కెట్టి లోపము గనుపించదు. షేక్స్పియరు నాటకములు గూడ, యీ ఫిలిములద్వారా ప్రదర్శింపబడుట విశేషము జూలియసు సీసరునాటకమున బ్రూటసు, కాసియసుల అభినయమేగాక, వారి ఉచ్చారణయు లోపరిహితముగ నున్నవి. ఇయ్యవి హిందూదేశ మున వ్యాపించుచో, గొప్ప సంగీత విద్వాంసుల గాత్రపాట నేమి, జాత్రవాద్యమునేమి, ఎప్పుడు బట్టిన నక్షత్రము వినుట కవకాశమేర్పడును. ఇటు లనే ప్రసిద్ధులట్లుల నలనాకాశలమును భావప్రదర్శన మును సంభాషణ వైపుణ్యమును, కవి చమత్కారమును, తరుచుగ తిలకింప వీలుగును. ఫోనోఫిలి ములు క్రొత్తమార్పు దెచ్చిపెట్టుచున్నవి. సృష్టికి ప్రతిస్పష్టి నొనర్చుచున్నవి.

వింతపెండ్లి

ఇంగ్లాండులో వింతపెండ్లి జరుగునని దెలిసి, ప్రజల త్యాగురముతో నిరీక్షించుచున్నారట. వాళ్ళాశ్చర్యదేశములలో జాతిభేదము లేకపోయినను తరగతుల భేదము బలముగనున్నది. ఒక తరగతి వారి నింకొక తరగతివారు వివాహమాడుట యరుదు. అట్టిదేమయిన జరుగునెడల, ప్రజలొక యుత్పాతమువలె భావించురు. గౌరవనీయులగు బ్రెవరు ప్రభువుగారు లండనులో నొక చికిత్సా గృహమునందుండగ, సిమ్సులను బాలిక వారికి నర్సుగ ఉపచార మొనర్చెనట. పిమ్మట, నామెతో గలిసి వేల్పునందలి స్వగృహమునకు బ్రెవరు ప్రభువుగా రరుదెంచిరట. అక్కడ గూడ వ్యాధి గ్రస్తుడైయున్న సమయమున, సిమ్సునస్వ ప్రభువు గారికి ఉపచార మొనర్చెనట. పిమ్మట యిరువుర కును మధ్య ప్రేమ గుదిరెను. తుద కామెను పెండ్లి చేసికొనుటకు, బ్రెవరు ప్రభువుగారు సమ్మతించిరి. త్వరలో వివాహము జరుగ గలదు. సిమ్సునస్వ వడంగి కుమార్తె. అట్టి తక్కువ తరగతి స్త్రీని, గొప్పతరగతికి జేరిన ప్రభువుగారు పరిణయ మాడుట సాహసమే యగును. ప్రభువు లీ వివా హముపట్ల ఏవగింపు జూపకమానరు. బ్రెవరు ప్రభువుగా రికిమీద పూర్వ గౌరవమును బడయ జాలరు. అయినను యిట్టి కల్పితమగు హెచ్చుతగ్గ లను పాటింపక, ప్రేమనే ప్రధానముగ భావించిన బ్రెవరు ప్రభువుగారు, ఇతరులకు మాగ్గరవ్వులు గాగలరు.

బర్ద్యాన్ మహారాజగారి భీతి

ఇంగ్లాండు రుమ్యాలమధ్య గలిగిన ఎడబాటు వలన, ఉభయదేశములకును విశేషనష్టము లేక బోగ, హిందూదేశపు సైన్యవ్యయ మధికమగు సూచనలు గన్పట్టుచున్నవి. రుమ్యాను హిందూ దేశమునకు రాకుండజేయుటకు, మొదటి రకపు సైన్యము హిందూదేశపు సరిహద్దులలో నేర్పడ వలయునని, యెనునీరుపత్రిక. యిటీవల హెచ్చ రించెను. ఖర్చుకు లక్ష్యపెట్టకూడదని యాపత్రిక తలంపు. లండను డెయిలీ తెలిగ్రాఫ్ పత్రికయు, సైనికసాహస మతిశయింపవలెనని, వ్యాసరంజర లను గురిపించుచున్నది. లండనులో జరిగిన యొక సభ కధ్యక్షతవహించి, హిందూదేశమునకు నౌకా దళ మవసరమయినను, రుమ్యాను ఉపద్రవము తలచినదానికన్న సధికముగ నున్నదనియు, అందుచే సరిహద్దులను కాపాడుటకు అధికప్రయ త్నము సలుపవలయుననియు, బర్ద్యాన్ మహారాజు గారు హెచ్చరించెరట. ఈ హెచ్చరికల గాంచిన, మరల హిందూదేశ రక్షణవిషయమై చర్చలుజరుగు ననియు, సైన్యవ్యయ మతిశయించుననియు సమ్మత కవకాశముగలదు. దీనికి దోడుగ నౌకాదళపు ఖర్చు గూడ దేశముమీదబడును. ఇట్టిస్థితిలో హిందూ దేశము ఏమి జెప్పినను ప్రయోజనముండదు. శాసన సభల కీవిషయమున నెట్టి యధికారమును లేదు. భావి పరిణామముగూర్చి తలపోసిన, తీరని ఆశాభం గము గలుగుట నిశ్చయము.

బొంబాయి కార్పరేషను :

అధ్యక్షుని నిరంకుశాధికారము
బొంబాయి కార్పరేషను అధ్యక్షునకు హెచ్చు అధికారముల నిచ్చుటకు, బొంబాయి ప్రభుత్వము వారు తలపెట్టిరి. రాబోవు శాసనసభలో సవరణ చట్టము ప్రవేశపెట్టబడును. ఈచట్టము ప్రకారము ఏసభ్యుని నయినను సభనుండి లేచి పోవచ్చు అధ్యక్షుడు అడుగవచ్చునట. రెండవసారి లేచి పోవచ్చు అడుగుచో, పదనయిదు దినములవరకు రాగూడ దని, ఆజ్ఞాపించవచ్చును. ఇట్టి నిరంకుశాధికారమును అధ్యక్షుని కొనంగుటచే అధ్యక్షుడు మొగలు రాజ గునని, ఇండియను డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక గావించిన విమర్శనమునందు అతిశయోక్తి గనుపించదు. తమకు నచ్చువారిని కాన్సిలులో లేకుండ జేయుటకు, అధ్యక్షుని కవకాశ మేర్పడును. ఇట్టి యధి కారము కార్పరేషనుకుండవలయునుగాని, అధ్యక్షు నొక్కనికి గాదు. ఈచట్టమును జేయుట కిప్పుడేమి యవసరము గలిగెనో తెలియకున్నది. కార్పరేషను గౌరవమునకు భంగము కలిగించుటకు మాత్రమిది యుపయోగ పడగలదు.

జిల్లాల కర్నాటక హిందీ సభ

మహాత్ముడవ్యక్తత వహించెను
ఈ నెల 10 వ తేదీని బెంగళూరులో గాంధీమహాత్ముని అగ్రశ్రుతికొంద అఖిల కర్నాటక హిందీసభ జరిగింది. మైసూరు సంసానమునం చన్నిపాతశాలలోను హిందీ నిష్పాదము గా నేర్పరపవలెనని దొరతనమువారిని కోరుచు నొక తీర్మాన మామోసింపబడెను. ఈ సంవత్సరము కృతార్థులైనవారికి మహాత్ముడు పట్టములను పతకములను పంచి పెట్టెను. భారతదేశమున హిందీయే అన్ని రాష్ట్రములవారికిని సహజభాషగా నేర్పడ వలెను. కావున భారతీయులందరును శ్రద్ధగా హిందీభాష నభ్యసించవలెను, అని మహాత్ముడు హిందీభాషలో నుడివెట్టెను. 10 వ తేదీ రాత్రి సభ ముగింపబడెను.

శ్రీ శ్రీ హిందూ గారి భారత

లండన్, జూలై 11:—హిందూల ఎక్కివచ్చిన మోటారుబండి శరణులో శనివారము ౧౦ త్రి దొంగిలించినదట. నిన్న మధ్యాహ్నమున లేరువారే హిందూగారున్న ఇరుగు పొరుగునకు ముగ్గురు నచ్చిరి. ఇంకొక ఇద్దరు భటులుగ పని చేసిరి. మంత్రిరాకను చూడగనే నైగచేసిరి. ప్రార్థనకు బోవుచున్నట్లు కనుగొనిరి. మోటారుబండి నుండి ముగ్గురు దిగిరి. మంత్రి గార్నిరి. ఆతడు రోడ్డుడుగ పరుగెత్తి పడిపోయెను. అతడు చనిపోయినాడనే కలంబి సంతకులు వెదలిపోయిరి. కాని అతడు చేతిలి కదుపుటను జూచి తిరిగివచ్చి వారు అసిన ఆయవుపట్టుయందు కాప్టి బండెక్కి పారిపోయిరి. పిదప బండిని విడిచిపెట్టి పోయిరి. హిందూగా రొంటిరిబాటగ నండగ గాన్చిరలు. ఆరికంటె ముందుగ ఆరనిభార్య ప్రార్థనకుపోయియుండెను.

9 గురు ఆరస్తుచేయబడుట

హిందూగారి మార్గసంస్కరమున 9 గురు ఆరస్తుచేసిరి దిల్లీలో.

20000 మంది హిందూ జాతి. నాకాదళసభా ప్రతినిధులు హిందూగారి ఐ భువుల నాగభూతి నందచేసిరి.

బ్రిటిషుపత్రిక వాఖ్య

రుగ్బీ, జూలై 11:—మండ్రెయ గార్డియను పత్రిక ఇట్లు వాకొనుచున్నది. రాజ్యక్షేమమునే హంతులు బుద్ధిశించి లేని వారియభిప్రాయము వ్యర్థమైనది. హిందూగారు తమ ధర్మమును చక్కగ నిర్వహించిరి. తనచావుచే ఏమాత్రము అస్థిరముగ నున్న క్రీష్టియ ప్రభుత్వము పూర్తిగ స్థిరపడి నిర్భయముగ నుండగలదనియు వివిధక్రీష్టియ ప్రజలందరు ఏకమై తన సనిని పూర్తిచేయవలసి.

మైమునప్రతి ఇట్లు చెల్లవుచున్నది:—ఇంగ్లండు ప్రభుత్వ సంస్కరణలందు ముగ్గుపాత్రమును వహించునట్లు సహాయక హిందూగారు చనిపోవుట చాల విచారకరము. విదేశా సంస్కరణ మొనెనే ఆరని లండను విచ్చెను. ఈ వారము తిరిగి విచ్చియుండెడిగాదు. తనకమిషినికాల్వ కముగ ప్రయోగించుచున్నాన. జెప్పవలసిన అంత్యకాలమున హిందూగారు తెలియజేసిరి. తెలియని వ్యక్తులెవరొ ముగ్గురు అంపెరిచి పంచాయితీ చేసిరి.

కర్నూలు అమెరికా దొంగిలించు సంచారము

రుగ్బీ, జూలై 11:—దొంగిలించు మంత్రి కర్నూలు అమెరికాను గతినేమేదైన 22 తేది 4 ఇంగ్లండు నుండి దొంగిలించు సంచారమునకు బయలుదేరును. దక్షిణ ఆఫ్రికా, ఎక్విటోరియల్ గిన్యా న్యూజిలాండు కనడావలలో పున. ఇంగ్లండుకు తిరిగివచ్చుటకు ముందు కనడాలో ఒక నాటకదరు.

క్రొంచీ మెసిడెంటు దొంగిలించు

కర్నూలు నాటకదారికి విందుచేసి 11 తేది.

బెన్ననుగారు జాగ్రత్తజేసిన భూములు

సో తో సెన్ దూవికాగారికి 500000 హెక్టరుల విక్రయించిరట.

సర్కస్ ఏనుగులు విధిబడుట

ఒక ఏనుగు, మానటివాడు చనిపోవుట

ఆరో, జూలై 11:—సర్కసులోనుండి విధిబడిన ఏనుగులు రైలురోడ్డు కడగవచ్చెను.

ఒక ఏనుగు, మానటివాడు చనిపోయెను. ఇంకొకదానినివాద భార్యభర్తలండ, వారు క్రిందపడిపోయిరి. ఏనుగుకు చెబ్బుతగిలెను. తక్కిన ఏనుగులు గీకెట్టి చిందరవందక పారిపోయెను బీభత్సముగ నుండెను. రెండంగులు పట్టినది, వాటిని బట్టుకొనుటకు.

బ్రిటిషు విదేశాంగవిధానము

ఆయుధ విస్తరణ సమస్య

చాంబర్లెనుగారి ప్రకటనము

రుగ్బీ, జూలై 11:—సోన్సీకల్గారి తీర్మానముమీద చాంబర్లెనుగారు విదేశాంగవిధానమును విమర్శించిరి.

జాతినమితి

కీ చిన్నవ్యవహారములను అప్పగించుచున్నారన్నమాట నిరూపణము ఏన్నవహారము రహస్యముగ జరుగుచులేదు. బ్రిటిషు విదేశాంగ విధానములో రహస్యమేదియులేదు. కామన్వెల్థుకు తెలియకుండా జాతినమితి ఏమియులేదులేదు పార్లమెంటు సమితి లేనిదే ఇకముందెట్టిపనులకు పూనుకొనరు. జాతినమితి ప్రతిపక్షమేదీని. ఎన్నెన్నిసమావేశములకుకూడ జోయి కొంతనే పుంటిని. మూడుసంవత్సరములక్రిందటికంటె నేడే జాతినమితి పథ ఎక్కువబలుకుగ నున్నది చెప్పకతప్పదు శాంతివాదావరణము ఎక్కువగనున్నది. అప్పుడు చర్చించవలెకానిసమస్యల నిపుడు స్నేహ సహకారభావములతో పరిష్కరించుచున్నాడు. డాక్టరు ట్రైస్మిక్, బ్రియిండుగార్ల కోరిక ననుసరించిరహస్య సమావేశమునుగావించి రష్యాతో సంబంధమును విడగొట్టుకొన్నందులకు కారణమును చెప్పితిమి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమ భిన్నాభిప్రాయములను ఎక్కువేయవలెకొనలేదు. ఏ ప్రభుత్వమువారు తమవిధానమును మార్చుకొనవలెననలేదు. ఆ రహస్య సమావేశములో మాండ్రేటి కమిషనులో జర్మను సభ్యులికేట్లకొనుటనుగూర్చి చర్చించితిమి. ముందుగ ప్రజాభిప్రాయమునుకొని ప్రకటించవలెనని ట్రైస్మిక్ గారునుటచే సభలో ఆలోచించితిమి.

యుర్రు లేకుండజేయుటకు యునైటెడ్ స్టేట్సుప్రాంతము రాయబారిములు ప్రారంభించును. అది సవ్యముగ నెగ్గవలెననే కోరుచున్నాను. ఆ రాయబారిము లెట్లు జరుగవలెననే జెప్పిన అపాంభావమునిపించుకొనకు. నేనేమియు జెప్పను. యునైటెడ్ స్టేట్సు బ్రిటు ఇదివరకే యుద్ధము కూడదనుకొన్నాడు. బ్రిటులో ప్రతిమునుజుడు ఇదేమాట. యునైటెడ్ స్టేట్సులోకూడ అట్లేయున్నదనుకొనెదను.

సైనిక నాకాదళ సమస్య

విషయమై ఆతరులవలె నిరుత్సాహము జెందలేదు. ఇప్పుడు జరుగుచున్న సభములముగ ఆయుధవిస్తరణము తగ్గకమాదు. నాకాదళములు తగ్గించబడును. బ్రిటిషువారి వాగమునుగూర్చి విస్తరించి చెప్పవలెదవును. బ్రిటిషువారు జాగ్రత్తగానే నాకాదళములను తగ్గించుటకు ప్రకటించిరి. ఈ ప్రకారము తగ్గించిన నాకాదళవ్యయము £0000000 హెక్టరు తగ్గిపోవును. ఇన్నిటనులబరు గల నాకాదళవిషయముగూడ పత్రికలందు బ్రహ్మాండముగ ప్రాసించు బ్రిటిషువారియుద్దేశ్యములో అది ఒక గొప్పసంగతి కాదు. నాకాదళములను తగ్గించినగాని నాకాదళములను తగ్గించియు ప్రయోజనముండదు. మేము యునైటెడ్ స్టేట్సుతో బాల్గొని కాల్గున నిర్మించెదమన్నమాట కలలో వార్త. వారికి అసలయు గల్గించిన వారు ఏకాకలైన గట్టికొనవచ్చును. మేము అక్షేపించువారముగాము. మాముట్టుకు మేము మాత్రము నామ్రాజ్యరక్షణమునకు ప్రయత్నించక తప్పదు. అనవసరముగ ఎక్కువసభ్యులను పెంచకనే రక్షించుకొనగోరెదము ఈ ప్రకారము ఎవరికి భయములేకుండ జేయుటయే యుద్దేశ్యము కూర్చి సమావేశముచే నాకాదళనిర్మయము తగ్గక గావలెను. దీనివలన అంతర్జాతీయసమావేశముగూడ ఏర్పడి భూమైకములు గూడ తగ్గనటుల ప్రయత్నించవలెనని చాంబర్లెను గారునిరి.

విదేశాంగ కార్యాలయపు మదింపుకు 100 హెక్టరులకు తగ్గించవలెనని పోస్టునీగారు తీర్మానము నుపపాదించిరి ప్రాంతము జర్మనీ సంబంధము, ఆగ్నేయ యూరపు పరిస్థితులు రష్యా పరిస్థితులు గూర్చి ఆతడు ప్రస్తావించెను. రహస్య సంభాషణల తప్పని ఖండించిరి బహిరంగముగ జాతినమితి ద్వారా చర్చించవలె ననిరి. అన్నిసంగతులను యూరపులో శాంతి నేర్పాటు జేయుటకు జాతినమితి ద్వారా ప్రయత్నించవలెను. ఇబ్బతులో భయంకరముగ శలు జనించుచున్నది. రష్యాలో భయముగ నున్నది. జర్మనులు కోపమును జూపుచున్నాడు. ప్రాంతములో అనామానము బయలుదేరినది. పోలండులో నుపద్రముగ నున్నది. బాల్కను రాజ్యములో కల్లోలముగనున్నది. అమెరికాలో అపవస్థకము చీనాలో యుద్ధముగ నున్నదినిరి.

పోస్టునీగారి తీర్మానము విగ్రహయెను.

సాధ్యమైనంత త్వరలో రైనుప్రదేశము ఖాళీజేయుటకు ప్రయత్నించెద రనియు సోవియటులు ప్రతికూల బ్రిటిషు ప్రచారమును మానినవెంటనే రష్యాతో రాజ్యాంగ రాయబారిములు ప్రారంభించుటకు అభ్యంతరములేదనియు రష్యా తానీయవలసిన బాకని ఒప్పుకొనవలెననియు జనీవానియమై బ్రిటులు శక్తివంచనలేక ప్రయత్నించెదరనియు వ్యవహారము కుదురుటకు తోడ్పడెదమనియు లాకరు ల్యాంప్స్ గావనిరి.

కామన్వెల్థులో భారత

వ్యవహారములు

లండన్, జూలై 11:—అక్షేపణీయముగ అమెరికన్ ఫిల్ములను ఇండియాలో ఆటంకపరచవలెనని జెప్పు ఫిల్ముల విషయ మంతయు ఇండియా ప్రభుత్వముతో నున్నదనియు వారి ప్రత్యుత్తరము నెదురు జూచుచున్నారమనియు వింటురుటను ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

అల్ ఇండియా సర్వీసు ఉద్యోగులు మాత్రమే కొన్ని సంవత్సరములైనపిదప విక్రాంతిగై కొని అంతవరకు పించును బుచ్చుకోవచ్చునుగాని ఇతరులకు పిలులేదనియు ఇతరులకు ఆ సౌకర్యమునీయ పిలులేదనియు, కాని ప్రత్యేకముగ ఇండోయా ప్రభుత్వమువారు సిఫార్సుజేసిన ఆలోచించెదమనియు వింటురుటను ప్రభువు జెప్పెను. అనగా రాష్ట్రీయాధికారులకు ఆనూత్రము వర్తించదన్నమాట.

హిందూబుంగా పత్రికా సంపాదకుని శిక్షనుగూర్చి ప్రస్తావించు అనవసరములకు స్వల్పపత్రికల వ్రాతలను పాటించి వాటిని అనవసరముగ గొప్పగ జేయరాదని కీలీగారును అవిషయమంతయు స్థానిక ప్రభుత్వమునకు సంబంధించినదని వింటురుటను ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

క్రూయిజరు సమస్య

అంగ్లో అమెరికన్ విభేదములు

ఇద్దరికి పోటీలేదు

రుగ్బీ, జూలై 11:—జనీవా నాకాదళ నిర్ణయ సభా ప్రతినిధులు ఇంకను తమభిన్నాభిప్రాయములను అంతరించుటకు లక్షయగల మనుకొనుచున్నారు.

అంగ్లో అమెరికన్ విభేదములు

పదతులందేగాని అసలు గమ్యస్థానమునులేవు. అంజరి గమ్యస్థానమొకటే. అనవసరముగ ఈభిన్నాభిప్రాయములను గొప్పగ జెప్పుకొనుచున్నారు. అంగ్లో అమెరికన్లకు నాకాదళము చెన్నటికిని పోటీలేదు. అన్నిభాతులను పెద్దనాకల ఒకేపనికీ కావలెను. కాని వీటిని యుపయోగించు మార్గములు వేరుగావచ్చును. అంతర్జాతీయ డెప్ట్రీయరులు క్రూయిజరులను వారు వారుపయోగించుటలో లేదా వచ్చును. అదేప్రకారము నాకాదళములో గూడ వ్యత్యాసముండవచ్చును. యుద్ధమునకు గొప్ప నాకలను బ్రిటు కోరుచులేదు. బ్రిటిషు సూచన లొక్కటే నాకాదళమును నిర్ణయించుటకును ఖర్చును తగ్గించుటకును పిలుచుచున్నది టైముపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

భారత నాకాదళము

రెడ్ యుద్ధము

లండన్, జూలై 11:—ముందు భారత నాకాదళము ముఖ్యోపయోగమే అయినను ముందు సరిహద్దున రెడ్ యుద్ధ ప్రవమును గుర్తించవలెను. అందరును అనుకొనుదానికంటె, రెడ్ భయము(రష్యా)ఎక్కువయుపద్రవముగ నున్నదని బర్వాను మహారాజు అనెను.

ఇండియానాకాదళము భూమిమీదనేగాక సముద్రము మీదగూడ రక్షణమున కుపయోగించవలెనని సర్ హెర్బర్టు రిచ్చిందుగారునిరి. సముద్రవ్యాపారమునగూడ పూర్ణానవలెననిరి.

బ్రాడ్ కాస్టింగు ప్రచారమునకు అగుఖర్చును సోమిని యనులు బెట్టుకొనవలెనని ఇప్పుడే కోరుట భాగండ్దనియు ఒక వేళ ఇమ్మని మనము అడిగినను వారు లేదనబాలరనియు అమెరికానిరి.

ట్రీవరు ప్రభువు పిల్లిస్ సిమ్ము కన్యకు పెండ్లిజేసికొనును. ఈమె సాధారణ మానిషివానికొనాటై.

దక్షిణఇంగ్లండులో గొప్పతుపాను

బట్టుటచే మెరుపులచేతను వరదలచేతను గొప్పనష్టముగల్గెను. లండనులో ఒకపసిపిల్ల మునిగిపోయెను. ఇద్దరు స్త్రీలు పిడుగుచే చనిపోయిరి.

బ్యాగ్ గారు గుట్టమునుండి పడుటచే వెన్నునకు కడిలి పోయి చనిపోయిరి. లండనులో ఇతడు బి. సి. ఎస్ ఆఫీసరు.

జనీవా నాకాదళ నభ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూలై 18:—జనీవా నాకాదళ నభ ఆకాశముగనున్నది. రెండుకోటిలకుపై (బ్రిటిషు క్రూయిజరు సమన్వయ నిపుణులు ఆగోచించుచున్నాడు. వాటిని పూర్తిగా ప్రకటించుటకు వీలగునటుల తేలుచున్నది. విస్తృతపరిధిలోని జపానుకుగూడ వచ్చినవి. క్రూయిజరు సమన్వయపరిష్కారము చాలబడకు అనుకూలముగ జరిగెననుచున్నాడు. జపానువారు వాని ఇంకనుకొన్ని విషయములపరిష్కారముగావలయున్నవి.

హిగ్గిన్నగారి మరణము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

డెల్లి, జూలై 18:—హిగ్గిన్నగారి హత్యవిషయమై హిందూ కోర్టులో 10 మంది నిలిచి ట్టిరి. పి తు నా ఎ రీ ను స ం ఘ కా ర్య ద ర్శి జే. శేనాల్లాగారిని గూడ జేర్పిరి. తమకేమియు ఇందులో సంబంధములేదనిరి. శబదమంది ముగిసి ఈ విషయమై మాకేమియు తెలియదని మా స్నేహితులకు దియకీయులు న్యాయమనిరి. బ్రింకెయిగారు తమ అంకితకపుట ఎరినో ఒరిసి బట్టుకొనవలెను. మేము లోకులగానున్నాము. అందుచే మమ్ములను బట్టుకొన్నట్లుకదరిరి.

కాశ్మీరుగారు

డెయిలు పార్లమెంటులో ఇన్సురెన్సింగ్ ఇతర భీదత్వమును ఉక్కడించినట్లులే దీనిగూడ రూపదించెదము. దీనిని నిర్మూలముచేసినగాని నిద్రబోవువారముగాము అనిరి కాశ్మీరుగారు.

పటేలుగారు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూలై 12:—సింధియా ప్రిము నా వి గే వ ను కం పే వీ ని ర్మించిన వాకను ప్రచారములో బెట్టుటకు పటేలుగారు గాస్టోస నేడు బయనమగు చున్నారు. శుక్రవారమునాడు జనీవా కేగెదరు. అచటనుండి మార్స్యెయిల్ను బోయెదరు. 22 తేదీని మేరియా ఓవ్ ఎక్కెదరు.

కామన్వెన్షన్ తరువాత 188 గంటలుండెనట. అన్ని పక్షములలో ప్రముఖులకు కలిసికొనిరి. అందరును తనను గొంపించిరి. కాని తన అభిప్రాయములను అంగురును సోదర భావముతో స్వీకరించికో లేదో జెప్పజాలననెను. షిష్టజేరు వరకు భారత విదేశీ కాపనసభల తేదాసు గూర్చి జెప్పటయి జానలేదనిరి. తన పయనముచే ఇండియాకు మంచిగల్గినో లేదో జెప్పననెను. రోయలు కమిషను గూర్చి ప్రస్తావించినది జెప్పెను గాని అతతోనున్నట్లు కన్పించెను.

బి. ల్యూయీరైస్, కర్నూలు జి. హెచ్. మైసూరగార్లు చనిపోయిరి.

కలకత్తా జూలై 12:—జ్ఞానానంద నియోగిగారిపై తేజ దీప రాజద్రోహకేరము విచారింతు పచ్చెను. విచారిం జనుచున్నది. (శ్రీ వెను)

సంస్కృత పండితుని సంతోషము.

నిరాశ - పుత్రరత్నము

సంస్కృత పండితులు డి. యస్. సి. హైస్కూలు అసంతృప్తి అగ్రా, "తమరు యిదివరలో మామేర బంసిన లోగ్ర యను అప్రవచమునువాడగా నెద్యతీయమైన సుగమిను కనబరచెను. ఋతులను నానుటలో దీక్షి చాలినదేదియు ప్రపంచమున నుండెనని గట్టిగా వక్కాణించెను. మాకెట్టియోమ కనబడెనగా వాస్తవమేమోవాటి రిక, ఆకాలవందు, దైబుకుండలయో, అనల్కల్పముగ ప్రానమును కలిగియుండుటచే సాంసారిక సుఖ పానంధల మునున్నను విస్మయముగా వాలోచన పరులమై యున్న సమయంబున నొక ప్రేమగ్రంథమునందు వైదవాపిన సుగ ములురెండు సున్నంతికాలము భస్మపతితాజ్యమే యని యుండుట నేగంటిని. ఇట్లపాగాకేవల సమయాలుక, ములురెండు సున్నంతికాలము భస్మపతితాజ్యమే యని యుండుట నేగంటిని. ఇట్లపాగాకేవల సమయాలుక, అన్యత విజోద్భూతలైన మా పూర్వజన్మ కృతభాగ్య ఫలములయను శంకాస్వరములైన "హా" అను శత్రురక్ష అనున తెప్పించి నొక ఋగున్నాతికదినము మొదలు 25 దిమును, నేంపనిచ్చితిరి. అహ! దానిని మేమని నర్పింతుము! యనున నట్టి దివసమును చూడక తదాదిన భీత్య ఋచిముక్తులెలమి కాలముగడితిమి, యిప్పుడు మోచను లా 4 దినములక్రిందట ఒక పుత్రరత్నముబడెను.

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేదాపధశాల, ఎల్మూర, మద్రాసు.

40 Hours a Year SAVED!

BY THIS SIMPLE MODERN SHAVING METHOD

1st SHAVEX

2nd SHAVE!

షేరము చేసుకొనుటయందు మాత్రమార్గము

నవ్వ నవనరములేదు, బ్రష్టు నవనరములేదు, దుద్ద నవనరములేదు, చచ్చును అడయుగానుండును.

SHAVEX

Obtainable everywhere in two sizes - the large costs 60% more than the small but contains twice as much.

SEND THIS COUPON FOR FREE SAMPLE.

Cut this coupon out, attach it to a piece of paper on which your name and address are written plainly and send with a three anna stamp to cover postage and postage to H. J. FOSTER & Co. Ltd., (Dept. No. 19) P. O. Box No. 202, Bombay.

Sole Agents for India, Burmah and Ceylon:

H. J. FOSTER & CO., LTD.,

P. O. Box 202, BOMBAY.

P. O. Box 2251 CALCUTTA

Manufactured by the ZEP-KOL Manufacturing Co., London, England.

Local whole sale Distributors:—ALFRED YOUNG & Co. LTD.,

(Incorporated in England)

Post Box 40, MADRAS.

3684

ఫోర్టు సెంటుజార్జి గెజెటు

(12-7-27)

స్థానిక స్వరీచాలనాశాఖ

కడవ జిల్లాలోయుక్క వెసిడెంటురు బోర్డు సభ్యులే ఎక్కుకొనుటకు అధికార మివ్వబడినది.

రాయబహుమారు టి. యం. నరసింహాచార్యగారు కడవ జిల్లాలో సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

రెవెన్యూ సెంటు ముగ్గురనున్న బి. యం. యస్. డి అండ్ బహుమారు అనకాపల్లి మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

ఈవిధమున రెవెన్యూ మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

రైరపోతు శుభ్రయ్యగారు బొడ్డుపల్లెయ్యగారు కామారెవెన్యూగా కండక్టు వెంటనలంగారు

రావు సాహెబు టి. మాధనారాయణగారు విశాఖపట్నం మెడికల్ కాలేజీలో మెడిసిన్ మెడికా ప్రొఫెసరుగా నియమింపబడిరి.

రెవెన్యూ కర్నూల్ ఇ. డబ్లిము. పి బ్రాహ్మణి గారు మద్రాసు మెడికల్ కాలేజీలో కెప్టెన్ టెన్ సెంటు సగాను జనరలు ఆఫ్ఫీసర్ ఫర్వద్దనునాపరిం టెండెంటుగాను నియమింపబడిరి.

డా.యం.ఆర్.గరుస్వామిమొలెలిగారుగారు మద్రాసు జనరలు ఆఫ్ఫీసర్ నాలుగవ నాలుగవ వైద్యులుగాను మద్రాసు మెడికల్ కాలేజీలో మెడిసిన్ మెడికా సండితులుగాను పనిచేయుదురు.

డా. యం. యస్. కామత్ గారు మద్రాసు జనరలు ఆఫ్ఫీసర్ ఆఫ్ఫీసర్ రెండవ వైద్యులుగాను మెడికల్ కాలేజీలో కెప్టెన్ టెన్ సెంటు సగాను పనిచేయుదురు

రావుబహుమారు డా|| జి. వి. శేషయ్యగారు మద్రాసు జనరలు ఆఫ్ఫీసర్ మాడన్ శస్త్ర చికిత్సలుగాను మద్రాసు మెడికల్ కాలేజీలో శీవశాస్త్రపండితులుగాను నియమింపబడిరి.

రెవెన్యూ సె. ఏ. హార్దగారు విశాఖపట్నం విజన్సీలో నివిలు గర్దనుగా నియమింపబడిరి.

విద్యార్థులు

ప్రీమాక్ కింగ్స్లీ గంటాయత్ మహాసయోగారు ఏజన్సీ ఎక్కుకేవల ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరిగారు గుంటూరు జిల్లా ఎక్కుకేవల కౌన్సిలు సభ్యులుగా ఎక్కుకోబడిరి.

ఈ దివి వాన కృష్ణ జిల్లా ఎక్కుకేవల కౌన్సిలు సభ్యులుగా ఎక్కుకోబడిరి.

జనాద్ మహమ్మదు అబ్దుల్ గనీసాహేబ్ బహదూరు గారు చిరుమామిళ్ల వెంకటేశ్వరయ్యగారు.

రెవెన్యూ జిల్లా ఎక్కుకేవల కౌన్సిలు వెసిడెంటుగా బి. రామనంద్రారెడ్డిగా రెక్కుకోబడిరి.

టి. అద్యతయ్యగారు బల్లారి జిల్లా ఎక్కుకేవల కౌన్సిలు సభ్యులుగా ఎక్కుకోబడిరి.

మామూలు ఈయకుండుట తప్పినమా?

మితాయివానిపై కానిపేయ దొడ్డయ్య

కలకత్తా, జూలై 12:—మితాయి అంగడివానిపై అజ్ఞా లంఘియనందున దొడ్డయ్య గావించినందుకు ఒక కాస్తీయిలును తాత్కాలికముగ యద్యోగమునుండి తప్పించి యాతనిపై కేసు పెట్టుచున్నాడు. కేసు విచారణజరుగుచున్నది. (శ్రీ వెను.)

అమెరికా దేశీయుని అరెస్టు

కలకత్తా జూలై 12:—కలకత్తా వాటినువారు బర్మా నారి ఆజ్ఞానుసారము ఒక హోటలునందు అమెరికా దేశీయుడైన ఆంగను విప్రును స్పృశించిరి అరెస్టుచేసిరి. వాటితో కోర్టు నకు ఫిరంగి వచ్చెను. స్పృశ్య తెయ్యువైరంగునాలో విమదల గావించబడిరి. (శ్రీ వెను)

జాబులు

సానుభూతిసభ

అనంతరము శ్రీమంతుల శ్రీయుత పి. ఆర్. పద్మావతిగారి ఏకపుత్ర కాలమరణమునకు, తమ వ్యాకులమును వెలుబుట్టుకు సదరు సభాభవనమున శ్రీయుత పి. ఆర్. జగన్నాథంగారి సభ్యత్వమునకు గత సోమవారము రాత్రి పథజరుపబడెను. శ్రీయుతులు పి. ఆర్. పద్మావతి, పి. వెంకటస్వామి వగైరా ఉపన్యాసములిచ్చిరి. తదనంతరము అధ్యక్షులచే యిక్రిందితీర్మానము నుపపాదించబడి సభ్యులెల్లర చే నేకగ్రీవముగా నామోదింపబడెను.

శ్రీయుత పద్మావతిగారి గారాబు పుత్రికయును "పంకజాక్షి అమ్మ" అకాలమరణమునకు పరితపించుచు, ఆయను ఆత్మకు కాంతిని ఆముష్మికపదవిని, ఒనగూర్చుటకు భగవంతుని ప్రార్థించుచు, వారికుటుంబమునకు సానుభూతిని తెలుపుటకు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

హెచ్. ఎం. జగన్నాథం,
అధ్యక్షులు.

శ్రీ శే. గంటి లక్ష్మీనరసింహంగారు

అన్నపూర్ణయ్యగారి సానుభూతి

ఆంధ్రపాఠాసభా స్థాయిసంఘ కార్యదర్శి, శ్రీ మద్వారి అన్నపూర్ణయ్యగారు సీతానగరమునుండి 9 వ తేదీని యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:

బాంబాయి ఆంధ్ర సమాజ్యక్షులకు శ్రీ గంటి లక్ష్మీ నరసింహంగారు పరమ పదమండలరు వారై ఆంధ్రులకు కడు సంతాపకరమగుచున్నది. ఆయన దూరదేశమున బాంబాయికిని అచ్చట ఆంధ్రులకు నాయకుడై బాంబాయి ఇంప్రూవ్ మెంటు ట్రస్టులందు ఇంజనీయరుగా పనిచేయుచుండిరి. ఆంధ్రదేశము నుండి పరిశోధకు బాంబాయికినిచుండిన యావకులకు యీయన మిగల సహాయకదుమండెడివారు. వీరు సంఘసంస్కారప్రియులు. ఉదార శక్తిపూరితులు. ఇతర రాష్ట్రమున ఆంధ్రులకు చేరు ప్రతిష్ఠను తెచ్చునవారు. గత మేనెలలో ఆంధ్రీయా కాంగ్రెసుకుమిటికి బాంబాయివెల్లిన ఆంధ్రప్రముఖులను సన్మానించుచుండిరి. ఈయన నిరర్థమనకు ఆంధ్ర స్థాయిసంఘ పక్షమున ఆయన సతీమణిని, పిల్లలను నా సానుభూతిని చిలుచుచున్నాను.

సారస్వతనికేతనము, వేటపాలెము

భూవిరాళము

రావూరిపేట గ్రామవాస్తవ్యులకు, వైశ్య శ్రేణులకు, విద్యాభివృద్ధులకు, అగు శ్రీయుత దోగుపర్తి శాసించు శ్రేష్టి బాన్నురు వీరభద్రయ్య శ్రేష్టి కంచెసివారు యీ నికేతన మాలి నిధికి రు 116/- నూటపదియారు రూపాయలను కాశ్యోతవిరాళము నొసంగియున్నారు. ఈ కంచెసివారికి మేమెంతయు కృతజ్ఞులము. శ్రీవారలకు పరమేశ్వరుడు సదా సీరిసంపదలకు ప్రసాదించుగాక.

ఈ ప్రతిష్ఠాపన యజమాన్యమున జరుగుచున్న శ్రీ సీతారామాంజనేయ భజన కాలక్షేపములకు యీ క్రింద పేర్కొనబడిన భక్తులు కాశ్యోత యాభియముల నొసంగి భగవత్ కృపాకటాక్షములను పొందులైరి.

శ్రీ శే. పిట్టి వెంకటస్వామి శ్రేష్ఠిగారి
మూర్తు శ్రీ బ్రహ్మయ్య శ్రేష్ఠిగారు రు 25/-
శ్రీయుత గొల్ల పూడి సూర్యవారాయణ శ్రేష్ఠిగారు రు 25/-
వీరలకు మావందనకేతలు.

డా. వేం. శ్రేష్ఠి
ప్రెసిడెంటు.

నెల్లూరు పెంటుకు ప్రాథమిక విద్యాసంఘము

2-7-27 తేది సాయంకాలము నుదేదాగుపేట మున్సి పల్ న్యూ-జులో జరిగిన సంఘ సభయందు రెండవ పర్యాయము యొక్క గ్రీవముగా నెల్లూరుజిల్లా యెడ్యుకేషన్ కాన్సిల్ ప్రెసిడెంటుగాను, వైస్ ప్రెసిడెంటుగాను యెన్నుకొనబడిన శ్రీయుతులు మ-రా-శ్రీ. బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి యం. యల్. సి. గారిని కందుకూరు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు మిస్టర్ యం. ఎ. అబ్బాయి నాయుడుగారిని అధినందించుచు హస్తముతో నొకతీర్మాన మామోదింపబడినది.

సదరు సంఘ నెక్టరీగా పనిచేసి కీర్తిశేఖరైన మం చెళ్ల వెంకటేశ్వరుగారి నేవను స్ఫురించి వారి కాలమునకు మనకు చింతిలుచు నొక సానుభూతితీర్మానము గావించబడినది.

వీక్స్-ల్యూ-స్టాగతము

5-7-27 తేది సాయంకాలము పై సంఘపక్షమున ఉత్తర ఆర్కాటు జిల్లా విద్యాధికారిగా మార్చబడిన మ-రా-శ్రీ. సి. యస్. సుందరమయ్యగారికి వీడ్కోలు పంపినమున, వారి సానుభూతి నెల్లూరుజిల్లా విద్యాధికారిగా నియమింపబడిన మిస్టర్ జి. దామోదర మొదలియారు గారికి స్వాగతసన్మానము నొసంగుట కొకసభ యేర్పాటు చేయబడినది. వెంకటగిరి మహారాజాకాలేజి ప్రెసిడెంట్ మ-రా-శ్రీ ఆర్. వెంకటేశ్వరుడు పంతులుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. ఛాయాపటము తీయబడినది. అల్పాహారవిం దొసగబడినది. శ్రీ ఆక్ర-రాజా రామవరావుగారు రచించినపద్యములు బహుశ్రావ్యముగ చదువబడినవి. మిస్టరు సుందరమయ్యగారు అంగమున దేశభక్తిపూరిత వైన నొక గంభీరోపన్యాసము గావించిరి. నెల్లూరు కేంజి డిప్యూటీ యిక్సెక్టరు మ-రా-శ్రీ సి. వి. సుబ్రహ్మణ్యము పంతులుగారు శ్రీ అయ్యరుగారి యొక్కయు, శ్రీ మొదలియార్ గారి యొక్కయు గుణాతిశయములను సామర్థ్యవిశేషములను ప్రశంసించిరి. తమకు ఆంధ్రభాషాపరిచయములేనందున అయిదాటు మాసములకే ముటియొక జిల్లాకు మార్చు తటస్థించిన దని అయ్యరుగారు చెప్పిరి. గొప్ప విద్యావంతులగు విశేష అనుభవకాలరు నగు వారివలన కలుగవలసిన మేలు మనజిల్లాకు లభించుట కవకాశము లేకపోయెనని సభాధ్యక్షులు నొక్కిచెప్పిరి. దయాశీలురును, కాంత్యభావులు నగు శ్రీ దామోదర మొదలియారు గారికి వినయ పూర్వకముగ స్వాగత మొసగుచున్నాము.

రాళ్ల శ్రీ రాఘవయ్య,
సంఘ ఉపాధ్యక్షుడు.

కళావంతుల సర్వీసు మాన్యములు

కళావంతులు వివాహము లాడదలచుకొన్నార గనుక వారి కముందు ఆటపాటలను కొవెలలకు పోవుట అసంభవము. వీరు తమ సర్వీసు మాన్యములను నిలుపుకొనివలెనన్న రేసు మగ వాండ్రచేత పరిభ్రజరలు నగరసంక్తి రైసలు దేవుని యుత్సవ సమయములలో కావించగలుగుటకు దేవస్థానపు చట్టమును మార్పించుకొనవలెను. లేదా యాసర్వీసు మాన్యములకు రిజ్యాము చేసిన తమకు శ్రీ పట్టా నిష్పించుటకు మరియొక చట్టమును యేర్పాటుచేయవలసినదని గవర్న మెంటువారిని కోరవలెను వీరు సర్వీసు చేయుటకు నిరాకరించినంతే మాత్రమున, సర్కారువారు వీరికి శ్రీపట్టాల నీయరు. ఇదివరకు దేవాలయపు తత్కాలపు మేనేజరుల ఆర్జునము మొదలగువారి ఉదాసీనతవలన వీరు చాలాకాలమునుండి సర్వీసుచేయుట మానివేసినపుడు, దానికి బహుమతిగా గవర్న మెంటువారు శ్రీ పట్టాలను వీరికి దయ చేయుచుండిరి. ఇప్పుడు సరియైన ధర్మకర్తలు, కమిటీలు, దేవస్థానపుబోర్డు ఏర్పడినపుడు యిట్టి యనుభవమైన పని యెన్నటికి జరుగనేరదు.

దేశకాలపాత్రములనుబట్టి యీ నామాన్య నాయకుల నాట్యములకు ఆసనములను జాబితాను విసర్జించిననే గాని పని త్రస్థులను దేవాలయములు బాగుపడనేరవు. ఈ కళావంతులకు కుటుంబములకూడ తక్కిన వర్గములవారివలె గౌరవంపబడవు. ప్రజలలో కొంతవగైకను వీరి మేళములవలన పెచ్చుపెరుగుచున్న అవినీతి తగ్గుదు. కనుక నూతన దేవస్థానపు సవరణ బిల్లులో యీ సర్వీసును బొత్తిగా తీసివేసి సగమువంతు యీ నామాను దేవునికిని తక్కిన పగమువంతు యిప్పుడు సర్వీసు చేయుచున్న కళావంతులకును సామగ్రిగా పదిలేసినయెడల ఉభయలకు న్యాయము జరుగునని నేను తలచెదను. దేవస్థానపు ఆత్మకు సవరణ చేయటం కేర్పడిన కమిటీవారు యీ సలహాను కూడ ఆలోచనలోనికి తెచ్చెదరని నమ్ముచున్నాను.

నల్లూరి సూర్యనారాయణరావు

సాలగ్రామముల మహిమ

సాలగ్రామములను వాల్మీకివలన వ్రాసినవచ్చును. సాలగ్రామసన్నిధిని జప హోమ దాన పూజాదు లానరించిన కోటివిధముల ఫలము నిచ్చును. శ్రాద్ధాదిక్రియలను సాలగ్రామ సన్నిధిని చేసిన పితృదేవతలకు తృప్తి కలుగును అని మనశాస్త్రములు చెల్పుచున్నవి. మఱియు నెవరియింట సాలగ్రామముండు నో వారి యింటి కింకలు వచ్చినచో పాపనశురుదురని కూడ చెల్పుచున్నది.

శ్రీ|| వాసుదేవో విద్రవస్వై: తథా సంకర్షణో నృపై: ప్రద్యుమ్నో వైశ్య పూజ్యశ్చా దనిరుదత్తృ శూద్రకై: జప్తం చుతం తథా దత్తం అర్చయం తం తత: క్రియా: సాలగ్రామం హిమిషేతు సర్వం కోటిగుణం భవేత్ సాలగ్రామసమిషేతు య: శ్రాద్ధం కరుతే నృప పితరస్తస్య తవ్యంతి యావదాజ: ద్రతారకమ్||

సాలగ్రామశిలాచక్రం యస్యత్యిష్ఠన్తి మందిరే తన్మందిర తాస్యశ్చైవ సవశ్యంతి యవాలయం ||

పూజార్చములగు సాలగ్రామములు:

గృహస్థులు విల్వఫలమునకంటె పెద్దదానిని నేతడుపడుతుకంటె చిన్నదానిని వర్ణించి ఉసిరిక నెల్లికాయంత పరిమాణము గల సాలగ్రామమును పూజింపవలయును.

శ్రీ|| సాలగ్రామేషు సర్వేషు | నూత్నం గ్రాహ్యం కటుంబి నాం | శ్రీఫలా దధికం స్థూలం || నూత్నం జంబూ ఫలాదపి || సగ్రాహ్యంపక్షిరాశేంద్ర | భుక్తి ముక్తి వివర్జితం | తత్రామలీకుల్యా | పూజ్యా నూత్నేన యా భవేత్ ||

పి. యమ్. కె. చంద్రమూళేశ్వర శాస్త్రి
శింగరాజు-రామలింగ శాస్త్రి

గంజాంజిల్లా రిజిస్ట్రారు ము. రా. రా. కే. చిరంజీవి పంతులుగారికి స్వాగతము

బరంపురం (గంజాం), జూలై 6 1927:—వీలూరునుండి, గంజాంజిల్లాకు, జిల్లారిస్ట్రారుగా బదిలీ చేయబడిన సందర్భమున, ము. రా. రా. కే. చిరంజీవి పంతులుగారి గౌరవాల్లము, ఈ నెల 13 వ తేదీ ఆదివారము ఉద్యాహ్నము, బరంపురంలో నొక గొప్పస్వాగతపథ జరుపబడెను. దీనికి బరంపురం వారేగాక, గంజాంజిల్లాలోని, ఆస్కా, గుంనూరు, యెచ్చాపురం, పురుషోత్తపురం, నరసన్నపేట, ఛత్రపురం, పెక్కల్లి, త్రికాకుళం, దిగుపూడి, సురడా, మున్నరు అన్ని ప్రాంతముల నుండి సబు రిజిస్ట్రారు ప్రత్యేకముగా విచ్చేసిరి. రి ఘంటలకు సభాప్రారంభమయ్యెను. చిరంజీవిపంతులుగారు, కరతాగ్రధ్వజులు చలగ పుష్పకూలాలంకృతులు గావించబడినపిమ్మట, బరంపురం జాయింటు సబు రిజిస్ట్రారు, శ్రీయుత పి. సి. దాసుగారు, సభ్యులకు స్వాగతోపన్యాస మిచ్చుచు, చిరంజీవిపంతులుగారు తిరిగి యీ జిల్లాకు బదిలీచేయబడుట, జిల్లావాస్తవ్యుల ఆదర్శమే యని నుడిచిరి. తమజీవితకాలములోని, చాలా భాగము నీమండలములోనే గడపి, ఉద్యోగధర్మోర్వహణమున అత్యంత ప్రజామరంజకలుగా విరాజిల్లి, నిష్పక్షపాతప్రవర్తనమునందేమి, కాంతమునందేమి, తమ శాఖాఉద్యోగములయల చెల్లజేరల గవర్నన యాదార్శముచే నేమి, అర్చ్యప్రాయులై పరగిన, చిరంజీవిపంతులుగారిని తిరిగి యీ జిల్లాకు తెచ్చిన, గవర్న మెంటువా రెంతయు నభినందించుటని నడుపుచు, చిరంజీవిపంతులుగారికి పరమేశ్వరు డాయురారోగ్యముల ప్రసాదించునట్లు ప్రార్థించిరి. పిమ్మట శ్రీయుత మండా వెంకటేశ్వరంతులుగారిచే ప్రత్యేకముగా విరచితమైన పద్యరత్నములు చదువబడెను. రిజిస్ట్రారు శాఖోద్యోగముల ఛాయాపట మెందు దీయబడెను. సభాసదుల కందరకు అల్పాహారము లాసంగబడెను. సినక్కు, జిల్లారిస్ట్రారుగారు వచ్చినఉద్యోగములందలితోను, ఉద్యోగవిషయములనుగూర్చి, చాలానేపు సర్దులను జరిపినపిమ్మట సభ ముగిసెను.

(స్వకీయవిలేఖరి)

బందిపోటుతో బాటు హత్య

రంగూను, జూలై 12:—అలిసాహసముగు బందిపోటును ఆసందర్భముననే హత్యముజరిగెను. ఒక బర్మనుశ్రీ ఇంటి చెక్కనోకదాని నెత్తివైచి ఆమెను కూతును బెడరించి తాళుచువుల లాగి కొని తెల్ల వారువరకును ఇల్లంతయు సవరించి జేయి రూపాయల విలువగల జవారా, సొత్తును అపహరించిరి. ఇరుగుసొత్తు వారు మామసరికి నున్న గూడెం ముంపురం-డక బళ్లడింపు.

(శ్రీ ప్రెస్.)

ప్రధానామాత్యుని ఆగమనము

విద్యయందు ద్వంద్వాధికారము

కాకినాడలో సన్మానము

వివిధసంస్థల దర్శించుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

రైల్వేస్టాట్ ఫారముమీద సన్మానము.

ఈ 8-వ తేదీ ఉదయము 7-30 కైలమీద ప్రధానామాత్యుడు గౌ॥ డాక్టరు పి. నుబ్బరాయణ్ కాకినాడకు విజయముచేసిరి. రైల్వేస్టాట్ ఫారముమీద బాలభటులు ప్రాథమిక పాఠశాలల బాలురు బాలురీరి నిలువబడి మంత్రికి సన్మానమిచ్చిరి. డిప్యూటీ కలెక్టరు, జిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ కాన్సిలు చైన్ మెన్ డెంటు, జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు, మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిల్ చైర్మన్, కాననసభ్యుడు బిక్కిని వెంకటరత్నంగారు మున్నగు ప్రముఖులు అనేకలు గౌరవాహ్వాన మొసంగిరి ఘృతి తిన్నగా తనబసకు పిరాపురం మహారాజావారిబంగాళాను జనెను. అచ్చట మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలు చామెదర కృష్ణమూర్తి గారును డి॥ బి॥ కొమ్మిరెడ్డి న్యాయవాదయనూర్తి నాయుడుగారును తదితరులును మంత్రిని గలిసిరి. 8 గంటలకు వారితో గలిసి మంత్రి జిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ కాన్సిలు మీటింగుకు దయచేసెను.

ఎడ్యుకేషనల్ కాన్సిల్ మీటింగు

అచ్చట అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి కోకా కృష్ణమోముగా ఈ సగౌరవముగా మంత్రి నాహ్వానించెను. కాన్సిలు సభలో జిల్లాకలెక్టరు, జిల్లావిద్యాధికారి, కో. నూ నాయుడుగారు, బిక్కిని వెంకటరత్నంగారు, పోకల గోవిందరావు నాయుడుగారు కలరు. అధ్యక్షురాలు మంత్రికి స్వాగతము చెప్పుచు యీ సభకు వచ్చుట కంగీకరించినందులకు వందనము లర్పించెను. ఈ కాన్సిలు సభ్యులకు ప్రయాణ భత్యము మిక్కిలి తక్కువగా నున్నది. అధీనమునకున్న క్లర్కుకును బ్రావ్సుకును య్యభవము భత్యముకన్న చాల తక్కువపడియున్నది. కావున సభ్యుల ప్రయాణ భత్యము లభివృద్ధిచేయవలసియున్న దని అధ్యక్షురాలు ఇంగ్లీషు విజ్ఞాపనము చేసెను.

కాన్సిలుయొక్క అభివృద్ధి, విద్యాభివృద్ధి

అధ్యక్షురాలు పీనిని గురించి యిట్లు ఆగమన చెప్పెను. ఈ కాన్సిలు ప్రప్రథముగా 7-5-1921 తేదీన సమావేశమయ్యెను. జిల్లాకలెక్టరును ప్రభుత్వనియోజిత అధ్యక్షుడును అగు జి. టి. హెచ్. బ్రాకెట్ ఐ. సి. యస్. గారు ఆసభ క గ్రాసనాధిపతిగా నుండెను. అధ్యక్షుని సభ్యులలోనుండి యెన్నుకొను సభికారము యీ కాన్సిలునకు 1922 సం॥లో యివ్వబడెను. ఈసంఘము ఒక స్త్రీని అధ్యక్షురాలుగా ఎన్నుకొని మద్రాసు రాజధానిలో ఆగస్టానము వహించిన గౌరవము యీసంఘమునకు గలదు.

ఈసంఘమునకు 22 సభ్యు లుండవలెనని నియంపబడెను. వారిలో ముగ్గురు అధికారిగీత్య సభ్యులు, 4 గురు నియోజితసభ్యులు (వారిలోఒకరు ప్రొవైండ్ స్ట్రీ అయియుండవలెను) సానికసంఘవలన ఎన్నుకొనబడువారు 14 గురు, మిషన్ సొసైటీలచే ఎన్నుకొనబడువారు ఇద్దరు. ఈ కాన్సిలువలని ప్రయోజన మేమియు లేదని కాకినాడ పురపాలకసంఘమువారభిప్రాయమిచ్చుచు అట్టి నిష్పన్నయోజన సంఘమునకు ఒక సభ్యుని పంపు సభికారము నుపయోగింపరాదని గత రెండు సంవత్సరములనుండియు ప్రతినిధి సెవరిరి ఎన్నుకొనుట మానివేసిరి. గత రి సంవత్సరములలోను ప్రాథమికవిద్యాభివృద్ధి యెట్లుండినదియు పీక్రింది యంకెలుబట్టి గ్రహింపగలరు.

బాలుర బాలికల బాలుర బాలికల

Table with 5 columns: Year, Boys, Girls, Total, and another column. Rows show data for 1922-23, 1923-24, 1924-25, 1925-26, and 1926-27.

ఈకాన్సిలు పంచిపెట్టిన టీచింగు గ్రాంటు క్రింద వ్యయము: 1922-23 సం॥లో రూ 81,260; 1923-24 సం॥లో రూ 69,860; 1924-25 సం॥లో రూ 99,680 లకును; 1925-26 సం॥లో రూ 1,04,190 లకును; 1926-27 సం॥లో రూ 1,08,480 లకును హెచ్చెను. సానికసంఘములను ప్రైవేటు ఏజన్సీలను ప్రాథమికవిద్య కిచ్చిన ప్రోద్బలము తృప్తికరముగా నుండెనని గ్రహించవలెను. ఇన్స్పెక్టింగు ఆఫీసర్లు బాగా తనిఖీచేయుటవల్లను వివక్షణగగిన ప్రొత్సాహము ఇచ్చుటవల్లను సానుభూతితో నుండటవల్లను ఇట్టిజయ మొనగడెను. జిల్లాలోని తాలూకాబోర్డు లన్నియును రాజమండ్రి

6363

దృఢమైన దంతములు చక్కని ఆరోగ్యము

కొలినాను డెంటాలక్రిము అనందమును, సత్తువను గలిగించు నంతటి పరిశుద్ధతను నోటియందు గలిగించును. ప్రతి దఫా మీరు బ్రష్ తో మీదంతములను పరిశుభ్రపరచునప్పుడు లక్షలకొలది హానికరమైన పురుగులను హతమొనర్చి, మీ ఆరోగ్యమునుకూడ కాపాడును. కొలినాను మిలేవ్యయమైనది. తడిలేని బ్రష్ పైన ఆరఅంగుళము పోసినచాలును. ఎప్పుడును కొలినాను డెంటాలక్రిమునే పట్టుదలతో వాడుదు.

KOLYNDOS

డెంటల్ క్రిము Representatives: DAYTON, PRICE & Co Ltd Calcutta Bombay Madras Karachi Delhi Lahore Rangoon

మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలును పెద్దాపురం మ్యూనిసిపలు కాన్సిలును విద్యసన్న విధించుచున్నారు. వారు తమ పాఠశాలలలో ఉచితముగ విద్య నిచ్చుచున్నారు. ఉచితవిద్యను అన్నితరగతుల ప్రజలకును ఇచ్చి సదుపాయము చేయవలెనను తొందరతో, ఎచ్చటనైతే జీతములు పుచ్చుకొనుచు ఎయిడెడు స్కూళ్లు ఉన్నవో అచ్చటనే ఆసానికసంఘములవారును తమ పాఠశాలల తప్పనిసరిగా పెట్టవలసినవారగుచున్నారు. ఎయిడెడు పాఠశాలలపీరిని గురించియు ప్రజామోదమును గురించియు ప్రయోజనమును గురించియు భిన్నాభిప్రాయములు గలవు. ఇట్టి విషయముగా సానికసంఘములు పోటీ అనిపించుకొను స్కూళ్లకు రికార్డును యివ్వాలని వచ్చినప్పుడు విద్యాధికారుల సలహా ప్రకారము చాలవరకు కాన్సిలువారు చేయుదురు. విద్యాధికారుల సలహా సహాయములు విలువయు ఆంగీకరింపవలసియున్నది.

ప్రధానామాత్యుని ప్రత్యుత్తరము

ఈ విద్యాసంఘసభకు రావలసినది నన్ను పిలిచినందులకు అధ్యక్షురాలుకును సభ్యులకును వందనము లాచరించుచు న్నాను అని డాక్టరు నుబ్బరాయణ్ గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు చెప్పిరి. ప్రాథమిక విద్యాకానన మంతటిని గురించియు ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధసహించుచున్నారు. ఇప్పుడే స్పెషల్ ఆఫీసరు తయారుచేసిన రిపోర్టు నాకు అందినది. దానివల్ల ఎట్టి యాకారమును పొందునో నేనిప్పుడు చెప్పలేను. ఎడ్యుకేషనల్ కాన్సిల్ పై ఆసమృతిని చూపుచు కాకినాడ మ్యూనిసిపలసంఘమువారు ప్రతిగిధిని ఎన్నుకొనవోవుట ఆశ్చర్యము. సమంజసముగా లేదని తోచును. యూరపియన్ దేశములలోను ఇంగ్లండులోను ఎడ్యుకేషనలు సంఘములు ముందుగా బయల్దేర దీనుబడి విద్యాపద్ధతి యధికారమంతయు వాటియందుంచబడెను. అటుతరువాత సానికస్వపాపలనాసంఘములు లేచినవి. ఎడ్యుకేషనలు సంఘములు ప్రధానములు. వాటిపై యసమృతి చూపుట వింత. కాని యీ దేశములో తలక్రిందుగాజరిగినది. అంతేకాకండ విద్యాధికారము నందు వ్యవస్థిత్వము (డ్రెయిర్ల) అనుసరింపబడెను.

పాఠశాలల రికార్డునులో కష్టము.

తరువాత, ఎయిడెడు పాఠశాలలకును ప్రాథమికవిద్యముఖ్యముగా నుండును. సానికస్వపరిపాలనాసంఘములకును ముఖ్యమే. ఈవిషయమై అధ్యక్షురాలు చక్కగా వివరించినది. కాని యీవైరము తీరిన దగుచున్నది. ఉభయులమధ్యను నిర్ధారణచేయవలసినది ఎడ్యుకేషనల్ కాన్సిలు. అంతకంటె వైయధికారము వేరులేదు. ఎందుచేత ననగా రికార్డును యిచ్చుట ఆకాన్సిలు హక్కుకైతై యున్నది. సామాన్యముగా అభిప్రాయమునకుమాత్రము ఉద్యోగస్థులకు పంపబడును గాని కాన్సిలునకే అధికార మున్నది. ఇట్టివిషయములు కొన్ని విద్యాపట్టము సవరణచేయబడునప్పుడు తీవ్రముగా వాలోచింపవలసివైయున్నది. నాజిల్లా సేలంజిల్లాలో ఎయిడెడు పాఠశాలలే యె

క్కువగా నున్నవి. ఇక్కడేమో నాకు తెలియదు. (ఆమోదముగానే ఉన్నవిని ఒక రుసిరి. కృష్ణజిల్లాలోగూడ అవి యెక్కువ సానికసంఘములవి తక్కువ. ప్రైవేటు ఏజన్సీ పాఠశాలల సెక్కువగా నుంచవలెనో సానికసంఘ పాఠశాలలనే యెక్కువగా కలుగజేయవలెనో యీవిషయమై నాకు నిర్ధారణమైన అభిప్రాయ మున్నట్లు గానరాదు. కాకినాడ పురపాలకసంఘమువారివంటి యసమృతులు లేకుండ యీఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలు పూర్తియైన ప్రాతినిధ్యము గలిగియుండునని తలంచెను. తిరుగ మీ కందరకు వందనము లాచరించుచు విరమించుచున్నాను.

నిరర్థక కాన్సిలు

కాన్సిలు ఉపాధ్యక్షుడు అగు దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు లేచి ఒక్కసంగతి చెప్పవలసియున్నది గాన చెప్పనివ్వలసినదనిరి. ఎడ్యుకేషనల్ కాన్సిలు నిరుపయోగమని యీకాన్సిలువారే మొట్టమొదట తీర్మానము గావించియున్నారు. ఈకాన్సిలు ప్రభుత్వఅధ్యక్షుడును జిల్లాకలెక్టరును ప్రభుత్వముచే నియోజింపబడిన అధ్యక్షుడును అయిన బ్రాకెట్ గాక యీకాన్సిలు నిరుపయోగ మనియు దీనిని వెంటనే ఎత్తివేయవలసినదనియు, నెంతతర్జునలో దీనిని అంతమొందించిన నంత మంచిదనియు చెప్పి పై అధికారులకు తెలియబడియుండెను. కావున ఒక్క కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలే ఆసమృతి చూపలేదు.

డాక్టరు నుబ్బరాయణ్ గారు తిరుగ లేచి అవిషయమై తమకు నిర్ధారణము అభిప్రాయములేదని చెప్పిరి. నే నొక్క విషయము మొదటనే చెప్పుట మరచితిని అది అధ్యక్షురాలిని అభినందించుట. మీ రందరును ఒక స్త్రీని అధ్యక్షుపదవికి ఎన్నుకొనినందులకు మిమ్ములను, చక్కగా నైపుణ్యముగా వ్యవహారము నడిపించుచున్న అధ్యక్షురాలిని నే నభినందించుచున్నాను.

అటుతరువాత సభా కార్యక్రమము నడుపబడెను. విషయములు సామాన్యములు. ఇవి పూర్తి యైనపిదప సభ చాలింపబడెను.

పిమ్మట మంత్రి ప్రక్కనున్న జిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ ఆఫీసరుయొక్కయు డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరుయొక్కయు ఆఫీసులను పీక్షించెను.

చౌనుహాలు లైబ్రరీ

అక్కడనుండి కో. రా. వె. కృష్ణారావు ధర్మపుస్తకభాండాగారమునకు నుబ్బరాయణ్ గారు వెళ్లిరి. కలెక్టరును ప్సగువారుకూడ నుండిరి. చౌనుహాలువద్ద చౌనుహాలు సెక్రటరీయును భాండాగార సెక్రటరీయును అగు లక్ష్మరాజు నుబ్బరారువారు జిల్లాసంఘకార్యదర్శి దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారును చావలి రామసోమయాజులుగారును యింకను యితర భాండాగార సంఘసభ్యులును ఆయన హావ్యవించిరి. లోని కందరునువెళ్లిరి. మంత్రియును కలెక్టరును వినోదముగా

గ్రంథముల దిలకించిరి. కొన్ని కొన్ని దొరకనిపుస్తకములను అమాల్మములైనవారిని పరీక్షించిరి. మిగుల సంతోషమును తెలిపిరి. కొంతనేపు యిట్లు అయినపిదప అందరను సభగా గూడి తమతమ యుచితాపనముల నధిష్టించిరి.

గ్రాంట్లు యివ్వవలసినది.

శ్రీ చావరి రామసోమయాజులుగారు (శాసనసభ్యుడు) మంత్రికి వందనముల జెప్పుచు యీ భాండాగారము సుమారు రూ. 20,000 లు విలువగలది. కీర్తికేమైన పోలవరం జమీం దారు ప్రజోపయోగమునకు యిచ్చు గోదావరికిల్లా సంఘమునకు చనిపోవునపుడు ఇచ్చే ననియు, అప్పటినుండియు పురపాలక సంఘమువారు యేకేట రూ. 300 లు విరాళము నిచ్చుచుండెడిరయ్య, రెండువర్యాయములు రెండు ఐదువందలమూల్రము ప్రావిన్లు ఘండులూనుండి గవర్నమెంటు గ్రాంట్లు వచ్చినదనియు ఉపాధ్యక్షుగా నుడిపిరి. తాలూకాలోద్ద కొంఠిసామ్యు యివ్వవలసి తీర్మానించినప్పటికిని ప్రభుత్వము వారు కాన్వనుయలేదు. కావున ప్రభుత్వమువారిట్టియధ్యం కంఠము లికమందు పెట్టుకుంటుండు కోరుచున్నాను. ఈ ప్రాంతములలో ఇది గొప్ప భాండాగారము. ఇంతకన్న మరియొకటి ప్రజోపయోగమునకు లేదు. కావున ప్రభుత్వమును ప్రభుత్వమువారు విరివిగా గ్రాంట్లు యివ్వవలసినదిగా కోరుచున్నాను. మరియొకవిషయ మేమన ఇది టౌనుహాలు అగుట చేత, సభలు జరిగినపుడు యిది పట్టికును యిచ్చుచుండవలసియు న్నది. అందులకు యిక్కడ చదువుకొనేవారికి కొంత ఆధ్యంతరము కలుగును. ఇంకను కొంతవికాలము కావలసియున్నది. కావున ప్రత్యేకముగా పట్టికును ఉపయోగముగా నుండుటకు ఒక పతనమందరము నేర్పరచుటకు తీర్మానించుచున్నాము. దాని నిర్మాణమునకు ప్రభుత్వము గ్రాంట్లు యిచ్చించవలసినదని కోరుచున్నాను. కాబట్టి యీవిషయములు ప్రధానామాత్యుడు మనస్సున నుంచుకొని చేయవలసినదిగా రామసోమయాజులుగారు కోరిరి. ఆయన స్వయంగావచ్చి యీ భాండాగారమును చూడగొనంగలకు సంతోషమును తెలిపిరి.

డాక్టరు సుబ్బారాయణగారు

ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు యీ భాండాగారము పోలవరము జమీందారుగారి మహదాదార్యపుధర్మముగా గన్పించుచున్నది. పురపాలకసంఘమువారు కూడ దీనివిషయమై గురించి యేటేట విరాళము నొసంగుచున్నందులకు నాకు సంతోషముగా నున్నది. తాలూకాలోద్ద యిచ్చు విషయములో ఆలోచన యిచ్చేటట్లుగా ప్రతిపవత్సరమును మీరు తొందరచేయండి. (నవ్వు) బిల్లింగ్రాంట్లు యివ్వవలసినదను కోరికను గురించి, అట్టి ప్రపోజలు వచ్చినప్పుడు నే నాలోచించెదను. ఇక్కడ జిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ ఓఫీసు ఉన్నాడు. ఆయనకు యీ భాండాగారమునుగూరించి బాగా తెలియును. మంచిగ్రాంట్లు యివ్వవచ్చునని ఆయన సిఫారసు చేసెదనని నే నెదలచెదను. మీకు వందనము లాచరించుచు ముగియును.

డాక్టరు సుబ్బారాయణగారు భాండాగార ప్రేక్షకుల పుస్తకమునందు యిట్లు వ్రాసిరి.

“ఈ భాండాగారము కీ॥శే॥ పోలవరం జమీందారు వారి యమూల్యధర్మముని వ్రాయుటకు నా కెక్కువసంతోషముగా నున్నది. పురపాలకసంఘము యీసంస్థకు సహాయ మిచ్చుచున్నందులకు నాకు ఆనందముగానున్నది. తొమ్మిదవ వరి జిల్లాసంఘము ప్రజలకు ఉపయోగకరమగు నేవ చేయుచున్నది.”

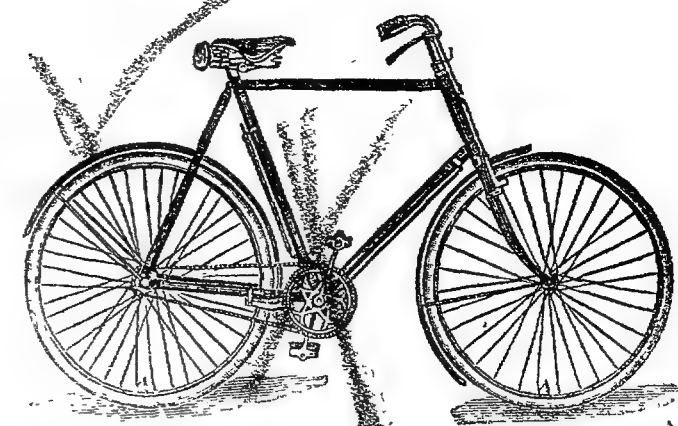
మంత్రి లొనహొలనంతయు పరిశీలించి ప్రమోదితు డాయెను. అందుగల లిబరరీ అసోసియేషనుయొక్క వ్యాయామ క్రీడాసౌకర్యములకు పులకెడయ్యెను. ఆయనకు తెన్నును అటయందును బంతనపు క్రీడావిషయములందును అసక్తి మెంజైట్లు గాన్పించెను.

హాస్పిటలునకు మంచినీలము బిల్లింగులు

కావలె ననుట

10 గంటలకు జగన్నాథపురమునందలి గవర్నమెంటు హాస్పిటల్కు హాస్పిటలును ఆయన చూచెను. మంచులన్న భాగములు, రోగులన్న భాగములు, మందులిచ్చుభాగము, అన్నియు జిల్లాసర్జన్ పుంగరాల సీతారామస్వామి నాయుడుగారు చూపుచు సంగతుల తెలియజేసిరి. బయటిరోగులు సగటున బ్రతికోజున 280 నుండి వచ్చుచున్నారు. ఆనాడు 21 మందిస్త్రీలు, 99 పురుషులు, ఇద్దగుబాలురు ఆస్పత్రిలో చికిత్స నొందుచున్నారు. మేజర్ ఆపరేషను కొందరు పొందరి. మెడికల్ కేసులలో ఒకస్త్రీకి టిటనస్ (వాయురోగము) రోగమువచ్చినది. బ్రతుకెను సందేహముకల్గినది. పునర్జీవియయ్యెను. రుమాట్ కెక్ (కీళ్లనొప్పులు) వ్యాధి ఎక్కువగానుండునన్నట్లు మంత్రి యర్థముచేసికొనెను. దీనికి కారణము డెల్టాతేమయని సర్జన్ చెప్పెను. ఆ వ్యాధినిబట్టియే హార్టడిస్ట్రీ (హృదయరోగము) సామాన్య మగుట కలదనిరి. ఆస్పత్రిప్రేక్షకుల పుస్తకమునందు డాక్టరు సుబ్బారాయణగారిక్రిందిలిని వ్రాసిరి.

సార్వజనికము

పూర్తిగా బ్రిటీష్ ప్రాధికారములతోను, బి. ఎస్. ఏ. గ్రోలును, కోవెన్ ట్రీ గోలును, మిచిలిన్ కేబిల్ కార్డు టైరులు, మొదలదు వాటితో,
రూ 65
ఒకసారి వచ్చి చూడుడు.
మీకు నమ్మకము గలుగును.

Sole Distributors:—
R. PATEL & Co,
18 General Patters Road, Mount Road, Madras.

“నేటి యుద్ధమున కాకినాడలోని హెడ్ క్వార్టర్సు హాస్పిటల్ ను దర్శించితిని. హాంకోటలోని హాస్పిటలులెన్నో యీ హాస్పిటలు నూతన యానరములతోనికీ పోవలసిన యావశ్యకము ఆధికముగానున్నది. ఫగోహాస్పత్రికి సమాపముగానున్న స్థలములో హాస్పిటలు నిర్మాణమునకు ప్లానులు ఎప్పటికీ తీర్చుచున్నట్లు వాతో చెప్పినారు. త్వరలోనే నిర్మాణ యత్నము జరుగును అని తెలుచెదను. హాస్పిటలు పూర్తిగా గొండుమండెను. నిత్యము బయటికిగల వచ్చుసంఖ్య యీసంస్థయొక్కయు నిందులోని పనిచేయువారియొక్కయు ప్రజానరంజకత్వమును చాటును.”

సత్త్రింగం ధర్మములు

హాస్పిటలులో పీడ్జింగులనుపొంది ప్రధానామాత్యుడు వట్లాది సత్త్రింగం దర్శాగారముల దర్శించెను. స్వాగతాదక తోరములతో నలంఃరింగబడెను వ్యవహారము ధర్మకర్తయగు దివాకబహద్దరు డి. రేట్టి కేవలిగిరావు పంతులుగారు మంత్రిని సన్మానించిరి. అచ్చట నేయబడిన పడుకుములు వస్త్రమునొకదానిని కానుకగాకొసంగిరి అసర్మముల తాలూకు సర్పెనును, చికిత్సల యమును, పారశాలను, వడం, కేతకర్మాగారములకు వ్యవసాయపు భూములను చూపించిరి. మంత్రి తనయొక్క సంతోషమును తెలియబరచుచు ప్రేక్షకుల పుస్తకమున వ్రాసిరి.

హాస్పిటలునకు క్రొత్తస్థాము

స్త్రీల ఆస్పత్రిప్రక్కననున్న నీలంవారి మిక్కిలి వికాల మగు స్థలమును పిమ్మట ప్రధానామాత్యుడు చూచెను. ఈ నూతన స్థాము అనువుగానున్నట్లు కనబడెను.

మిషన్ సంస్థాను దర్శించుట

అనంతరము కనేడియన్ బాప్టిస్టుమిషనువారి మెక్కారిక్ హాస్పిటలును మంత్రివెళ్లెను. అచ్చట ప్రిన్సిపాల్ రివిరెండు జె. బి. మెక్కారిక్ హెడ్ క్వార్టర్సు నెటి. పామరుగారును ఆహ్వానించిరి హెడ్ క్వార్టర్సు విద్యార్థుల బోధకల పక్షమున మంత్రికి స్వాగతము నొసంగుచు నందిట్లు తెలియజేసెను. తమరు దర్శనమిచ్చిన భాగ్యమునకు మీ కనేక వందనములు మాదికనేడియన్ బాప్టిస్టుమిషనుచే నడిపింపబడుచున్న సంస్థ ఇందు ప్రత్యేకము క్రియనలకే విద్య గొవులరేదు ముసారు సగమువరకు హిందూబాలురు బాలికలు చదువుచున్నారు. బ్రాహ్మణతరాలు పంచములు బ్రాహ్మణులు అందరకు కలరు స్కూలు పైనుప పరీక్షలందు వెల్లినవారిలో సగముమంది కృతార్థులయిరి. గ్రెజు-పోటీ క్రిడెటల్ యీస్కూలు జయును నొంది గౌరవమును సంపాదించిది. తమకు దీర్ఘాయురారోగ్యశ్రేష్ఠ్యముల భగవంతుడు ప్రసాదించుగాక.

“నన్ను పిలిచి యీస్కూలును చూచుచున్నందులకు మీకు నానందములు. విద్యాలిషయములో యీజేతమునకు మిషనువారు చేసిన గొప్పసహాయము నాకు తెలియును. ఇక ముందు హిందూజేతపుచరిత్రవ్రాయబడునప్పుడు మిషనువారుచేసినకార్యమునకు ఆచరిత్రలో తగుస్థాన ముండునని నాకు తెలియును” అని ప్రధానామాత్యుడు ప్రత్యుత్తరముచెప్పెను.

పిమ్మట హెడ్ క్వార్టర్సు ఆగోపుభవనము నంతకు చూపించెను. మిషనువారి బ్రెయినింగుస్కూలును మంత్రి చూచెను. మిషనురీల కాన్ఫరెన్సు చర్చిలో జగుగుచుండగా అక్కడకు వెళ్లిరి. పారందరును గౌరవ మొసంగిరి. టెక్నోనివాసి యగు రివరెండు బాప్టిస్టుగారు స్వాగతపునటలు చెప్పి మంత్రిని కొన్ని ఉపదేశవాక్యముల జెప్పచుని కోరిరి.

“నన్నింత ఆకస్మికముగా కొన్నిమాటలు చెప్పుచునుచు న్నారు. ఇప్పుడు కొంతకష్టముగానుండును. అయినను దేశమున విద్యావ్యాప్తి విరిగా చేయుచున్న మిషనురీలను అభినం

దించెను హైదరాబద్ విద్యాలిషయ వ్రాయు తలపించినప్పుడు విద్యాశాఖయందు పరిశ్రమ గావిండుచున్న మిషనువారి కార్మకును నా రనలంబించిన మార్గమును శిష్ట ఆచరిత్రములో ఉచితినానము నలంకరింపగలనని నేను నమ్ముచున్నాను మీకు నమస్కారముల చేయుచు ఈకొలదిమాటలతో నెలపు గైకొందును” అని డాక్టరు సుబ్బారాయణగారు చెప్పిరి.

అచ్చటనుండి చక్కని వ్యాగతాది యలంకరణములతో శోభిల్లుచున్న ఫిర్రాపురం మహారాజావారి కళాశాలకు జనెను. ప్రిన్సిపాలు డాక్టరు వేమూరి రామకృష్ణారావుగారు సగౌరవముగా నెదుర్కొని మంత్రికి కారేతనంబును చూపిరి. హెడ్ క్వార్టర్సు జగన్నాథస్వామిగారుకూడ నుండిరి. మంత్రి కారేతనంబున భిక్షుని తెలిసికొనిరి. క్రొత్తగా ఏర్పడుచున్న బి. ఏ. ఇండర్మిడేటుకాగుల సందర్శించిరి. బి. ఏ. నీయాధురగతిలో 66 గురు విద్యార్థులుండిరి. ఒక హైదరాబద్ లిక అందు చదువుటను విని సంతోషించిరి సాధారణముగా ప్రతి తరగతిలోను హిందూక్రిష్టియన్ బాకల్ బాలరతోగలిసి విద్య నభ్యసించుటను గని ప్రమోదితులైరి. కారేత మొదటి సారి ప్రతి తరగతిలో 280 మందిగలరు. ముదటి గ్రూపువారికితప్పకీన్ గ్రూపులవారిని అట్టిటు చేసికొనటను చాలించిరి అందు విసుగురు బాకల్లు (4 గురు హిందువులు) అభ్యసించుచుండిరి. ప్రిన్సిపాలుతో కారేత చర్చితును కొంతవరకు సంభాషించినపిదప, కారేతకి యెదుటనున్న మహారాజావారిచే నిర్మింపబడిన దివ్యభవనము బ్రాహ్మ సమాజమున పరిశీలించి ఆపరిమితానందమును తెలియజేసిరి. ఇది చాల వినుత్తు కట్టడ మనిరి.

ఆస్పత్రికి 11-30 గంటలయినది. బసకు మహారాజావారి బంగాళాను సుఖముననులై ప్రధానామాత్యుడు చనెను.

వివాహ కిట్టుములు

వీలూరు కాపరములు, వైశ్యులు, గోసంరక్షణ సమితి, హిందూ యువజన సంఘ గ్రంథాలయము, అన్న వస్త్ర వైద్య విద్యా దాన సమాజము జాతీయపాఠశాల ధర్మకర్తలలో కొకరగు మహారాజశ్రీ పోలిస్టే గోపాలస్వామిగారు తమ ద్వితీయ కొమార్తె కుమార్తెస్వామిగారికి గుంటూరు కాపరములు ము॥ మాజేటి పానకాలుగారి కొమార్తె అన్నపూర్ణమ్మను యిచ్చి వివాహము జరపు సందర్భమున 24 తేది కుక్రవారంనాడు ఈదిగవ కట్టుములు చదివించివారిని సంతోషముతో తెలియపరచుచున్నాము. ఇందులకు వీరు వందనీయులు.

ధర్మముల వివరం

- 81 గోసంరక్షణ సమితి-వీలూరు
- 80 అన్న వస్త్ర వైద్య విద్యాదాన సమాజమునకు
- 80 హిందూ యువజనసంఘ గ్రంథాలయమునకు
- 80 గాంధీ ఆంధ్రజాతీయ మహా విద్యాలయం-జాతీయపాఠశాల
- 81 కారదానికేసం-గుంటూరు
- 25 వైశ్యగురుకులం (వేదపాఠశాల), ప్రత్యేకంబాలురు 19 మందికి చాపులు గాక.
- 15 ఆర్య వైశ్య యువకుల సాహితీ సంఘమునకు
- 15 ఆర్య వైశ్య యువతీ కరణాలయమునకు
- 15 గోసంరక్షణ సంఘమునకు
- 15 అన్నదాన సమాజమునకు

287 వెరసి రెండువందల ముప్పదియేడు రూపాయలు.
మద్దుల వెంకటచిన్నరాజు,

రంగూనులోని ఆంధ్రులు వారి పత్రికలు

రంగూనునగరము సముద్రమునకు 18 మైళ్ల సమీపము లో విరావతివదికి జేరియున్నది. ఈ పట్టణమునకు తూర్పున నైరావతికి యుపనదియైన "పజుండాంగ్రికి" యను చిన్ననది యు, దక్షిణమున విరావతియు, పడమర కిమిందైన యను గ్రామమున, ఉత్తరమున "ఫ్యుడెపానీపగోడా" యను బర్మీయుల బౌద్ధదేవాలయమును కలవు. ఈఆలయము నున్నతమైన నొక చిన్న కొండను గోపుర మాకారముగా నిర్మింపబడి పచ్చని గిట్టుతోమలముచేయబడినది. ఆగోపురముచుట్టును ఎండలకొలది యు బౌద్ధవిగ్రహములతో చిన్నచిన్న ఆలయములు నిర్మింపబడినవి. సర్వమతములవారును అనుదినము యీ సుత్రేత్రమును దర్శించుటకు వెళ్లుచుందురు. వేలకొలది కొవ్వవత్తి దీపశ్రేణులతోను, పుష్ప, ఫల అగరుదూమములతోను నిత్యము పూజలు సల్పుచుందురు. రంగూను నూతనముగా నిర్మింపబడిన చిన్ననగరమైనప్పటికిని విశాలమైన వీధులతోను, శృంగార శాఢములతోను, నానాదేశ ప్రజలతోను, శోభాయమానముగా రాజిల్లుచున్నది. ఆభోగభాగ్యములు మన

ఆంధ్రులు

కుమాత్రము అందని స్రానిపండ్లు, కారణము నూటికి తొంభై తొమ్మిండుగురకు కూలిపనియే జీవనాధారము. రెండవది ఐక మత్యము లేనందున. రంగూనులో ఏవీధులలోచూచినను, ఏగృహమందుచూచినను మన తెలుగువారే. నగరము బర్మాలోనిది యైనప్పటికిని దృష్టికి ఆంధ్రదేశమునలేనే కాన్పించును. కాని యిచ్చట మన తెలుగువారు బహుసీదముగాను, అగౌరవముగాను యితరులచే చూడబడుచున్నారు. మనవారు మొదట కొరంగి లేవునుండి వలసవచ్చుటచే "కొరంగిలిన" పిలువబడుచున్నారు. కొరంగిలేట్లము వృత్తులనుసరించి బహుసీదముగా పరిగణింపబడుచున్నది. బస్తాలు మొదలగు మోటుపనులు చేయువారికి రు 1-8-0 ధ్యు, తేలికపనులు చేయువారికి రు 1-4-0 కూలియు రోజుకి ఏర్పడియున్నది. ఇక్కడ కార్మికులకు ప్రత్యేకగృహ వసతులుగాని, వైద్యశాలలుగాని ఏర్పడియుండలేదు. ఇంట్లు అద్దెకు పుచ్చుకొని నివసించుచున్నారు. రంగూనులో 15 గజములపొడవు 4 గజములు వెడల్పుగలదికి నెల 1-కి 40 రూపాయలు అద్దెకు తక్కువగానుండా యుండును. మునిసిపాలిటీవారి నిబంధనప్రకారము పదిమంది యుండవలసినగదిలో యిరువది శుభృద్దిమంది మేకలమందవలె పడియుండున్నారు. కారణము గర్భదారిద్ర్యమే. నిబంధనకు నిరీయుండుటచే యీ అమా యకులను ఆపూడప్పుడు కానిటర్ యువోగులు కొట్టుకుంటూ యిడ్చుచున్నారు. కార్మికుడు ఉదయము ఏడుగంటలలోగా పొట్టలో ఏవో నాలుగుమెతుకులు వేసుకొని పనికి పోవలసి యుండును. సాయంత్రము 6 గంటలకు పనినుండి వచ్చిన తర్వాతను పొయ్యిమీస కుండపక్కవరకు భోజనములేదు. అమానుషమైనదియు, బహుసీదమైనది. మరొకవృత్తి మనవారికి ప్రాప్తమైనది. అదిలంచావృత్తి.

లంచాచినగా మనుష్యునిచే లాగబడుబండి. ఈకేటము యిరువురుమనుష్యులు కూర్చుండుటకు ఒకటిన్నెయ్యి, రెండు చక్రములతోను, పంపెద్దుబండివలె నొకమనిషి మధ్యనుమారి లాగబడుదొడ్డతో తేలికగానుండును. ఈనరవాహనములు మొదట చీనావారు లాగెడివారు. అవి వారిచేతులలోనుండి మనవారి చేతులలోకి సంప్రాప్తమైనవి. ఈకొలను లాగువారు ముండగోకులచేసేనేక బాధలను పొందుచున్నారు. ఈలంచావృత్తి రంగూను కార్మికేమనవారు కీ. శ. 1931 సంవత్సరాంతము నకు నిలుపుటకు నిశ్చయపర్చుకొన్నందున వారికి మేమెంతయు కృతజ్ఞులము. రంగూనులో మన తెలుగువారి కష్టములు ఒకరి ద్దరు దీక్షియ నాయకులుమాచి యుపేక్షించుట మాదురదృష్టము.

పత్రికలు

ఏకొలదిమందియో గవర్న మెంటు ఉద్యోగములలో మన తెలుగువారు యున్నప్పటికిని వారిని యెక్కడకోరంగిలనెడకో యనుభయముచే మనవారిశోక్త్యము కలుగజేసుకొనక అరవం గ్లెయ దుస్తులను ధరించుకొని వారితోనె మెలగుచుందురు. వా రిలోకొందరు మంత్రి కేశవరావుగారు మొదలైన ఉత్తమబ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేశ్వరులు ధర్మపాఠశాలలను నెలకొల్పి బీదబాలు రకు విద్యాదానము చేయుచున్నారు. రంగూనులో పత్రికలు తెలుగునలేని కొంతకేదిర్ప సోమరాజు రామానుజరావుగారు "తెలుగుపత్రిక" యనుపేరు కౌకపత్రికను నెలకొల్పిరి. అది ఆంధ్రులదృష్టిని కొంతవరకు చూపుచుండెడిది. కొన్నిదినములు

నీ బిడ్డ యింకను శల్యముల ప్రోవే!

విచారకరమైన దృశ్యము. కండ్లు లోనికిపోయి, దేహ మెల్లప్పుడు ఉష్ణముచే గ్రాగుచు, ఎమికె లన్నియు లోలుముక్కలతో మట్టబడి నట్లుండి, దుర్బలముగను నిస్సత్తువుగ నుండు నీ బిడ్డ నెప్పుడేని ముద్దాడ దీసుకొనుటకు జంకవా?

అనారోగ్యకరమున పదార్థములచే పెండుటవలన నీబిడ్డ అట్టిసితికి పా లై యున్నది.

ఆరోగ్యకరమును, పరిశుభ్రమును, డబులు నీలు వేయబడిన డబ్బాలుల ప్యాకుచేయబడి, చేతితో తా బడక అతిశ్రద్ధగ తయారౌటబడు గ్లా క్సోను నీబిడ్డ కుపయోగించి నీబిడ్డ యెప్పుడు నట్టిసితిని పోవదు. ప్రముఖమైన అయిదు రాజకుటుంబములందు దీనిని మాత్రమే నుపయోగించిరి.

నీబిడ్డకు గ్లాక్సో నిచ్చి, అభివృద్ధిని గమనింపుడు!

Glaxo

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అందు కో, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

తపాలపెట్ట నెం. 40, మదరాసు.

3

3706

జరిగినవిమ్మట కార్మికాభిమానుల ప్రస్తుత కార్మికప్రతినిధి యైన ఆ. నారాయణరావుగారి సంపాదకత్వమున కార్మికులతర ఫున "కార్మికపత్రిక" యనునొక తెలుగుపత్రిక వెలువడినది. ఈపత్రిక కార్మికులకు, యజమానులకు మధ్యవర్తి అనేమేస్తుల యక్రమములను నతితీవ్రముగా ఖండించుటచే సంపాదకులు కొన్ని యిక్కట్లులపాలైరి. తెలుగుపత్రిక మేస్తులపక్షమున వాదించుట మొదలిడినది. క్రమముగా కార్మిక, తెలుగుపత్రి కలు ద్వంద్వయుద్ధమునకు మారినవి. కొంతకాలమునకు ఏకారణమునో తెలుగుపత్రిక నిలిచిపోయినది. రమారమి ఒకమా సము రోజులనుండి యవ్. సుందరంగారి సంపాదకత్వమున "రంగూను ఆంధ్రపత్రిక" యనుపేరను ఆంధ్రుల యభివృద్ధికి నింకొకపత్రిక వెలువడుచున్నది. పూర్వమునలేనే రెండుపత్రి కలు నూతన సంగ్రామమునకు దిగినవి. రంగూనులోనుండు కొలదిమంది ఆంధ్రనాయకులు యిటువంటి మనస్ఫర్థుల కలిగి యుండినచో నాంధ్రులకును అభోగతి పాలగుటకు సందేహము లేదు. కావున వారందరు ఏకీభావముతో బీదసోదరుల విషయ మై పాటుపడి కార్మికుల కష్టనష్టములు బాపెదరని నమ్మచున్నారు.

రంగూను

నత్తి సుబ్బిరెడ్డి.

సీసా 1-కి, కు సుమ 2-0-0 వి.సి.చార్జీ వరు. ఈమందు గనేరియా అను పెగోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్రద్వారమునుండి వెలువడు ప్రావమను మూత్రము విడుదలవచ్చుచు గలుగుచుండును. పోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకుగలగు కువిధమయిన కునుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కుదురును. 1172-1788 ఆనందకుటీరము. 3, బైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు

ఉపాధ్యాయసమితి-నెల్లూరు

ఈ సమితియందు 6-7-27 లేదీ బుధవారం శాయం త్రెం 5 గం|| లకు మ|| రా శ్రీ వెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి వి. వి. యం. యల్. సి. వారి యాజమాన్యమున యీ క్రిందితీర్మానములు నా మోదింపబడినవి.

(1) నెల్లూరు ఉపాధ్యాయసమితి స్థాపకులున్నూ ఉపాధ్యాయసంఘ సేవాత్మకులును, మండల విద్యాసంఘస్థాపకులును కుశ్రసద్గ నటకులును, నాటక చిత్రకారులును ఆంధ్ర రాష్ట్ర విద్యాసంఘ కార్యదర్శులును నగు కీ||శీ|| మంచళ్ల వెంకటేశ్వర్లుగారి ఆకాలమరణమునకు ఈ సమితివారు చింతిల్లుచున్నారు.

(2) ఆంధ్రదేశమందు కు శ్ర సద్గ సాంఘికహాస్యకన నాటక గ్రంథ కర్తలకు మ-రా-రా-త్రీ మహాకవి కాళ్లకూరు నారాయణరావు పంతులుగారి మరణమువలన ఆంధ్రదేశమందలి నాటక ప్రపంచమునకు తీరని నష్టము కలిగినది యీసమితి వారు మిక్కిలి చింతిల్లుచు తమ సంతాపమును వారి కుటుంబ మునకు వెల్పుచున్నారు.

(3) కీ||శీ|| మ లగు మంచళ్ల వెంకటేశ్వర్లుగారి స్మరణ చిహ్నమును ప్రతి వత్సరమును పోటీపరీక్షచేసి మండలములో ని యున్నత పాఠశాలలోని బ్రెయినింగుస్కూలులోని విద్యార్థులు లేక విద్యార్థులలో నాటకకళయందు ప్రతిభనుజూపించువారికి అట్టి స్వర్ణపతకము నొసంగవలసినట్లును అందులకై నిధిని యేర్పాటుచేయుటకు పాటుపడవలసినట్లును యీసమితి వారు తీర్మానించు చున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

యూ మందు
తో తల్లులు ప్రి
ల్లలను పెంచు
విధము తెలు
పుచున్న పుస్త
కముచితముగ
నియ్యబడును

శ్రీహరి వరసింహాబధన్సు
వారివద్ద కాకినాడలో
కూడ దొరకును

Sripadha N. Simham Brothers, Post Box 17, "Cooganada."

ఇన్ డస్ట్రియర్ అండ్ ప్రొడ్యూషియల్ అస్యూరన్సు కంపెనీ

வினா-பெண்.

(సంవత్సరము 1913)

ప్రధాన కార్యదర్శి:

సిరసాగా వృద్ధియగుచున్న ఇండియన్ లైఫ్ ఆఫీసు

భాగ్య ఆస్తి కై న కరణం

సీ. లక్ష్మభాయి శాహు దాస్, కె.టి. సి. ఐ. ఇ. (చేర్యూర్)

శ్రీ చింతలపాటి హెచ్. వెంకటేశ్వర్లు కె. సి. బి. డి.

సర్ పబ్లికేషన్స్, న్యూఢిల్లీ, కెటి.

பெரிய கட்டிடம் இருக்கிறது. அங்கு, மிகவும் பெரிய பூங்கா உள்ளது.

[illegible]

(అంకితముగా ఆ మొదల నుండి వ్రాసిన అనుబంధం.)

నాని శ్రీరొదరా వేదం. పేజీలు ౨౦, ౧., అక్షరాల. ౫, కె. ౪. వి. ఇ, రోడ్ నం. ౩౪౮ బ్రహ్మ, కటి.

వా రిరువురు ప్రప్రళయమయిరిందునాతి నోరు చేర్చుచులుగా నుండిరి.

చేల్చించబడిన మూలధనము రు. 2,21,59,40-0

పిలుపబడని మూలధనము ... రు. 16,25,000-0-0

కొన్ని వత్సరాల సమపాయములు

1. ఆటో-హోటోగా ద్రవ్యము దంక-క కానట్టి సమపాయములు గలవు.
  2. నియమించబడిన ఇద్దరు డైరెక్టరులు పానిసిహోల్లరులనుండియే యెన్నుకొనబడుటచే, హరిస్వంతస్వాధీనంచే కలరు.
  3. విభజనము. 4. హక్కులను త్వరలో పరిష్కారముచేయుట.
- గూర్చామైన పదకులమైన పనిచేయుటకు ప్రతిగ్రామము ఏజంటు కావలెను. ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

NARAYANADAS GIRDHARDAS

LOCAL MANAGER

No. 10, McLean Street, MADRAS.

వనోష్ఠి శబ్దార్థములు.

మౌలిక అక్షయకర్క 85000 సంస్కృతకబ్బములకు తెలుగు అక్షరములు కలవు. కావ్యకావ్యండు పెల ను 3-4-0 లు.

ఇందు నమ స్థానికములు శుద్ధిచేసి భస్మములుచేయు యోనాని ఆయుర్విద్యధానములగుటచే,
ఈ 1-1-60, 500 కిమీ.కుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాబ్రికొలె యొక్క రు. 2-0-0

2454-1323

రాష్ట్ర పోలీసులు, రాయచూరు. గోదావరి.

గ్రామకరణములకు విజ్ఞాపి

ఈ జూలై 7 తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కొమ్మచిత్తూరు
ల కరణం శ్రీయ్యల పెమ్మల జ. రామలింగేశ్వరమూర్తుల వా-
సిన "గ్రామ ఉద్యోగీయులకు విజ్ఞప్తి" అను పేరి కలూ శ్రీయ్య-
ల రావుల లోకనాథంగారు 22-6-27 తేదీన కొన్ని సవరణ-
లను సూచించుచు ఆంధ్రప్రదేశ్ కయం గుర్తించిన విజ్ఞప్తి
లోని ప్రకారం "ఆంధ్రగ్రామకరణముల కాన్ఫరెన్సు అనుబంధ-
బదులు "ఆంధ్రగ్రామ యుద్యోగీయుల కాన్ఫరెన్సు" అని కొత్త-
య్యంచిన బాగుండెడిదను అభిప్రాయము కొనసాగించుచున్నాడు.
కాన శ్రీయ్యల లోకనాథంగారి అభిప్రాయముతోనే మనము
దర షేకీభవింపజేయుచున్నదని విన్నవించుచున్నాను. ఎందు-
నట్లు ననగా గ్రామమునసబులకు గల హక్కులతో కొన్ని ఆంధ్ర-
స్థానిక సభ్యులందు గాని, కానసభ్యులందుగాని గ్రా-
మకరణములు ప్రవేశించుటకు హక్కు లేకుండుటను బట్టియు
ప్రావిజన్ లో డిమెండు మొదలగు కొన్ని లెక్కలు శ్రద్ధేకము-
గా కరణములనే బాధించునవిగా నుండుటను బట్టియు, కరణ-
ములనుండు జాస్తిపనులను బట్టి కరణములకు శీతములు పెమ్మ-
గానుండవలసిన విషయములను బట్టియు, గ్రామ మునసబులతో
జేరిన సభలతోనే గాక ప్రత్యేకముగా గ్రామకరణముల సభ-
లను జరిపి, ప్రభుత్వమువారికిని, కానసభ్యులకును, తమకన్వేష-
ములను నివేదించుటలో గ్రామ మునసబులను వదిలివేట్వినదిగాని.
గ్రామమునసబులయందు ద్వేషబుద్ధితో ప్రవర్తించినదిగాని
లేదని దృఢముగా జెప్పవచ్చును. ఇంతమాత్రముననే గ్రామ-
యుద్యోగీయుల సభలలో గ్రామకరణములకు సంబంధములేదని
తలచనూడదు. ఈలాగు ప్రత్యేకముగా జరుపబడు కరణముల
సభలుగాక గ్రామ మునసబులును కరణములను కలిసి "గ్రామ-
యుద్యోగీలసభలు" అనుపేర సభలు జరుపుకొను చుండవచ్చు-
ను గాన శ్రీలోకనాథంగారి సూచన ననుసరించి అందరు గ్రా-
మ కరణములను ప్రత్యేకముగా "గ్రామ కరణములసభ" ను
జరుపుటకు ఏర్పాటుచేయుదురని కోరబడుచున్నారు. గ్రామక-
రణముల సభలయందు ముఖ్యముగా నాకు లోచింపతగినవి ఈ-
క్రింది విషయములు తీర్మానములలోనికి రావలయునని సూచిం-
చుచున్నాను.

(1) స్థానిక సంఘములలో, తానవసరములను పూర్తిగా మకరగణములు మొదలుగా ప్రవేశించుటకు హక్కు కలిగి యుండవలయును.

(2) కరణములకు ఆహారాభ్రములు ఎడతెగనివనియు, పుచ్చిచే యితరయువ్యోగీయులతో సమానముగా దలంపక అభయ పక్షము గ్రామరిఁగ్నూ ననుసరించి 20-25 రూపాయలకు తక్కినవలెనే మానవాచీతమున్నూ సర్కారు పనులమీద వెల్లిస వ్యయము రోజు 1 కి రు 0-12-0 బత్తాయున్నూ యివ్వవలయును.

(3) ప్రాథమిక కృతి మొదలైన దేశము చాలా అభివృద్ధి
యనవలయును, అభివృద్ధి కలిగియుండునట్లుగా నానావిధ తోడ్పాటు
వలయును. ఆదర్శముగాను, అభివృద్ధి కలిగియుండునట్లుగా నానావిధ
తోడ్పాటును ప్రయత్నించుటయు వలయును.

(4) గ్రామ సమీకర్షను ప్రత్యేకముగా అభివృద్ధిచేయుచున్న లేక యిద్దరికి తక్కువలేకుండా గ్రామముననుబట్టి దేహాతిసరబంధము లేకుండా కరణముల స్వాధీనములో నుండు నట్లు చేయుట ఆవసరమయ్యెను. కరణములకు ప్రతిపనము కొలతపనులు, ఆసనాయాశిపనులు వుండుచున్నట్టి యిద్దరికి తక్కువలేకుండా సర్వదా వుండవలయును.

(5) తాన్ని తాన్ని లెక్కలలో జవాబుదారితరణము గ
లిగియున్నప్పటికిని గ్రామముననుబట్టి సంతకములు చేయించుట
అవసరముగా యుండున్నది. అట్టిపద్ధతి చాలా శ్రమనుకలిగి
చుచుండును గాన గ్రామ ముననుబట్టిలను వేరుగాను, కర్త
ణములెక్కలను వేరుగాను యుండునట్లుచేసి వారికి ఒకరిదాని
తోమరియొకరికి సంబంధములేకుండా యుభయుల లెక్కలపై
ననుపై రివిన్యూ యినప్పైర్లు, తహశీలుదారులు మొదలగు
అధికారులే తనిఖీదార్లుగా నుండవలయును. ఒకరి లెక్కలయం
దు మరియొకరికి సంబంధముండినచో
పనలపయిబ్బండి గలుగుచుండుటయొ, దానివలననే పార్టీలు
ద్వేషములు, గలుగుటయు లేబిండుచుండునుగాన దానిని
తోలిగించవలయును. ఇంకాయొక్కమని తోచినవానిని చేర్చవల
యును. సభను శీఘ్రముగాభివేది రిజిస్ట్రాషనులను మాజరు
జనులను ప్రింటుచేయించి కాపన సభ్యులను, ప్రభుత్వము
వారికిని, అనగా తహశీల్దార్లు, డిప్యూటీలర్లు, లెక్కలు, రివి
న్యూపోర్టు కాపనసభా కార్యవర్గ మంత్రులను ఒక్కొక్క
కాపీని అందజేయవలయును. సభ జరుపవలసిన సావనున్న
లేదని శీఘ్రములో నిర్ణయింపవలయును.

పేరిచేపి } విడూరు తియ్యవారప్పయ్య.

మొదటి పాఠశాలలో చదివేవాడు

(13 7-27)

2-7-0 2 9

“బిడ్డ”

ప్రాంతు

తియ్యని కండెన్సుడు పాలు

అప్పటముగా స్విచ్ నందే తయారైనది. చీఫ్ మొక్క పశుధనము, యిందులో గల పుష్టికరమైన వస్తువులకు పూచీ నివ్వబడును. ఇదివరలోనే దీనిని వాడినవారు తమణమే ఈ పాలుయొక్క గొప్పసుగుణమును అంగీకరించుచున్నారు. ఇది విశేషముగా వైద్యశాలలందును, గొప్పసంస్థలందును వాడబడుచున్నది.

ఒకటికి 14 ఔన్సులు గల డబ్బాలు 48 గల పెట్టె 1-కి నికరముగా వు 20 లకు మద్రాసునం దివ్వబడును.

BEST & Co. Ltd.,

Post Box No. 63, MADRAS.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT,
BOMBAY & MADRAS.

ఆయుర్వేదావధ రత్నా కరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రజైవజ్యోతిష వర్తి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1
3048) డాక్టరు శ్రీహరి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

యింగువ

ఆరోగ్యమే ఐశ్వర్యము!

యింగువ

అజీర్ణమును పోగొట్టి ఆకలిని పుట్టించుటకును, సుహృదకును, రుచి
కలిగి, ఆరోగ్యమునకును మా వల్ల మిస్సియింగువను వాడుదు.
గర్భిణి శ్రీలకు నిర్భయముగా వాడవచ్చును.

రతి 1-కి 2-0-0

పచ్చకర్పూరం, కుంకుమపువ్వు, కస్తూరి వగయిరాలు కూడ మా
తావున దొరుకును.

రతి 1-కి 1-12

గోపాల్ జి ఛాంప సి అందుకంపిసి,

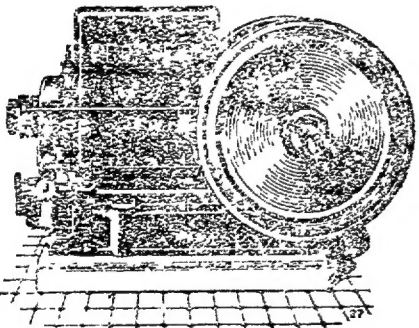

21 గోవిందపునాయకపీఠి,

మదరాసు.

రతి 1కి 1-10-0

రతి 1-కి 1-6-0

క్రాసి

కి రోసిన్ ఆయిల్ ఎంజిను
స్టాండర్డు నైజులు.

2, 3 6 బ్రేకు హెచ్.వి.

(ఈ పటమునం దున్న మాదిరి మూయబడిన రకము)

పోర్టుబల్, స్టేషనరీ ట్రైపులు, హోజర్ కూలింగు, బొంకుకు లేక రేడియేటరుకు కన్ వర్టబుల్.
ప్రత్యేకసదుపాయములు చేరినవి:— నాలుగు సైకిల్ ఎంజిను, మూయబడిన
క్రాంకు కేసు, మూయబడిన గియరులు, హెచ్.టి. రోటరీమాగ్నెటో, కొత్త
వాల్వ్ గియరు, మెకానికల్ ఇన్ లెట్ వాల్వ్, ఆటోమాటిక్ లూబ్రికేషన్,
ట్రాటర్ గవర్నింగు, తక్కువభాగములు, సాపుగాను, ప్రముఖలేకను పనిచేయుట.

అతినరసమైనది

మిక్కిలిమితవ్యయముగలది

విడువని నమ్మకముగలది

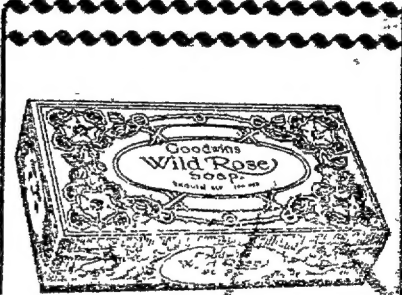
పూర్తివివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

క్రాసి బ్రదర్స్, లిమిటెడ్.

తంత్రి విలాసము:
“కంబస్టియన్”

14, బ్రాడ్వే
మద్రాసు.

పోస్టుబాక్సు
నెం 1249.

అమితమైన సువాసన
విడువక ఈటాయిలెట్ సబ్బును వాడు
టచే మీదామృతమునందుగా వెబ్ వెబ్ నం
టి వ్యనుత్తము అట్టవేయుండును.
Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237 3433
MADRAS.

ఉచితము. 8298 ఉచితము.

అందఱకు సుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు
శరీరవ్యాధియనునది విషయ
ములుపూర్తిగా చర్చింపబ
డినవి. ఇందుచాయొక్క
యూ, నాశిష్టయొక్క
యూ, పెక్కుపదతులను
సూచించుచాయాపటము
లుగూడ కలవు. దీనిని స
మగ్రముగ సరిచితిరేని
నావ్యాసామపదతి మీ
కుబాగుగ శోధపడ గల

దు. ప్రతిభారతీయసమయ దీని జదివిన పూత్రమున నూతనో
త్సాహమును శరీర వ్యాధియనునది కల్గి తీరును. తపాలా
ఖర్చుకు మాత్రము రు 0-2-0 రెండణాకు పంపితిరేని యీ
గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని మీద వ యాత్రయందు ని
స్సంశయముగ మార్పుగలిగి తీరును. తక్షణమయము పోగొట్టుకొ
నకుడి. ఈవిషయము మీచిత్తమునందుండుగానే లేఖను వ్రాయు
డు. దీనిజదివి ఆయురారోగ్య బలముల ననభివృద్ధి గాత.

ప్రాఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు అఖిల భారతీయ శరీర
వ్యాధిమూర్తదర్శి పోస్టు బంపకాగడి, బెంగళూరు. (సిటి)